

**Programa
de Govern d'ERC.
Aire fresc
a les Eleccions
al Parlament
de Catalunya '99.**

l'esquerra catalana independent

Programa de Govern d'ERC. Aire fresc a les Eleccions al Parlament de Catalunya '99.

FUNDACIÓ JOSEP IRLA
Biblioteca

115(ERC)/R. 75

l'esquerra catalana independent

PRESENTACIÓ

Conciutadanes i conciutadans,

El proper 17 d'octubre triareu amb el vostre vot el partit que voleu que sigui decisiu en el govern de la Generalitat. Els dos principals candidats a President i els seus partits ja porten governant en una o altra institució prop de 20 anys; i tot fa pensar que, de fet, quedaran empatats. Hauran de buscar el suport, o bé de la dreta que té la seu a Madrid, o bé d'Esquerra Republicana de Catalunya que és l'única esquerra catalana independent.

Us vull fer saber que un país com Catalunya, satisfet amb ell mateix, amb gent emprenedora, civilitzada i capaç, es mereix tenir la mateixa llibertat, benestar social i qualitat de vida que tenen avui els països del nord d'Europa, com Dinamarca i Suècia.

Com que ens ho mereixem i tenim gent preparada per a aconseguir-ho, us faig una proposta que crec que té força, energia i entusiasme.

Us proposem, doncs,

- que els serveis públics, les pensions i els salaris s'adeqüin a les necessitats i al cost de la vida diferenciat de Catalunya
- que Catalunya, amb un nou Estatut, sigui considerada un Estat lliure que recapti els propis impostos, sigui present a Europa i pugui fer del català la llengua comuna, respectant la identitat de cadascú.
- que la democràcia millori, limitant el mandat dels presidents i eliminant la corrupció.

Com a fill d'aragonès i catalana, us dic que visqueu on visqueu, esteu cridats a apostar per la llibertat i el benestar de la gent d'aquest país, de Catalunya; perquè la nació és la gent i el país són les persones.

Josep-Lluís Carod-Rovira

SUMARI

Programa marc	9
1. Una societat que mereix més	11
1.1. El catalanisme del benestar	11
1.2. Superar les hipoteques de la transició	11
1.3. Un nou Estatut	11
1.4. Un espai nacional és un espai social	12
1.5. El ser o no ser de Catalunya	12
1.6. Una societat que mereix alguna cosa més	13
1.7. L'Esquerra catalana independent	13
1.8. Un partit responsable i amb vocació de govern	14
1.9. ERC, garantia de canvi real	14
2. Els eixos programàtics	16
2.1. Un canvi social: l'espai social català	16
2.2. Un canvi democràtic: la política amb la gent, per la gent i per a la gent	18
2.3. Una administració àgil, honesta i descentralitzada	18
2.4. Un canvi nacional: nou finançament i nou Estatut	19
2.5. Un Pla de modernització de l'economia productiva i les infraestructures	20
Programa sectorial	25
1. Un país socialment just, amb salut, formació i la família protegida	27
1.1. Progrés i benestar per al futur de les famílies	27
1.2. Pla d'habitatge d'ERC	28
1.3. Igualtat d'oportunitats i responsabilitats per a la dona	29
1.4. Els joves, protagonistes d'un nou futur	31
1.5. Sanitat	40
1.6. Ensenyament	43
1.7. Benestar social	46
2. Un país productiu, competitiu i amb treball per a tothom	52
2.1. Indústria	52
2.2. Comerç i turisme	57
2.3. Agricultura ramaderia i pesca	58
2.4. Treball	60

3. Un país modern, amb bones infraestructures, net i equilibrat ambientalment	61
3.1. Política territorial	61
3.2. Política ambiental	62
4. Un país culte, segur i ben administrat	66
4.1. Cultura	66
4.2. Política lingüística	69
4.3. Seguretat pública	70
4.4. Justícia	75
5. Un país amb recursos suficients, ben gestionats i amb un entorn financer al seu servei	77
5.1. Economia	77
6. Un país lliure i democràtic	81
6.1. Llibertats personals	81
7. Un país sobirà	82
7.1. Proposta d'ERC sobre polítiques de cooperació entre Catalunya, País Valencià, Illes Balears i Aragó	82

PROGRAMA MARC

1. UNA SOCIETAT QUE MEREIX MÉS

1.1. EL CATALANISME DEL BENESTAR

Catalunya entrà al segle xx trencant amb el sistema polític caciquil i sucursalista de la Restauració. Els nostres besavis materialitzaren el catalanisme polític fonamentat en l'existència de un sistema polític propi, no subjecte als interessos i als tripijocs dels governs de torn de Madrid, i en els valors de la democràcia i la llibertat, el treball i l'esforç, la cultura i la modernitat, i, des d'aquests valors, la incorporació a Europa i l'universalisme. El salt fou espectacular. La nostra societat experimentà una fecunda vitalitat social, cultural, econòmica i política sense la qual és impossible explicar la nostra societat.

Avui, cent anys després, ens disposem a entrar en un nou segle. Un tombant on s'acumulen grans transformacions tant a l'interior de la nostra societat com en el context polític, cultural i econòmic en què s'insereix. El catalanisme del segle xxi ha de ser el catalanisme del benestar, que tingui com a programa un model de cohesió social i nacional per a la nostra societat compatible amb la pluralitat d'orígens sorgida de la intensa immigració dels anys 60 així com de la immigrant dels països nord-africans; un desenvolupament econòmic propi dins d'una Unió Europea i una moneda única; la viabilitat de la nostra cultura i la nostra llengua davant la globalització de les comunicacions; la presència en la societat de la informació i la tecnologia; el difícil equilibri entre infraestructures i sostenibilitat; el reforçament del paper de Barcelona com a capital nacional i ciutat internacional; la definició i la consecució de la independència dins d'un marc federal europeu.

1.2. SUPERAR LES HIPOTEQUES DE LA TRANSICIÓ

Pero aquests nous objectius no es poden encarar des de l'actual sistema institucional ni tampoc des de l'actitud i les inèrcies dels dos partits que han monopolitzat la vida política catalana. Cal superar tant el sistema institucional en què Catalunya ha quedat engabiada en la Transició com els personatges que, durant vint anys, l'han acceptat, han col·laborat al seu desplegament i han acaparat tot el poder polític que a casa nostra se n'ha derivat.

La classe política catalana dominant a la Transició, poc o molt la mateixa que ha estat comandant-la en tots aquests anys, no va estar a l'alçada de les circumstàncies i va ser incapaç de negociar una relació amb l'Estat que segellés el nostre fet diferencial i que en preveïés els nous condicionants. Va oblidar que calia presentar una política d'unitat sense fissures per tal d'aconseguir recuperar, com a mínim, el poder que el franquisme ens havia arrabassat. Va oblidar que les relacions orgàniques amb partits de Madrid sempre acaba en submissió. Va patir un infundat complex de superioritat es van creure més espavilats que els experts negociadors espanyols. Va tornar a embolicar la societat catalana amb l'anacrònica i falsa contraposició entre progressisme i catalanisme.

Vint anys després la conclusió és que la nostra societat es troba estancada. D'una banda per un empat infinit entre el catalanisme conservador i el sucursalisme polític d'una part important de les esquerres. D'altra, per un Estatut que ja ha demostrat no admetre relectures ni polítiques de peix al cove, ni suports puntuals ni presència de ministres catalans als governs de Madrid ni gestions miraculoses que permetin escapar de la condició d'autonomia de règim comú.

1.3. UN NOU ESTATUT

L'Estatut ja està esgotat. Les raons són múltiples. Una negociació pèssima marcada per la inexperiència que culminà amb el sorprenent rebuig, per part de CiU, del concert econòmic. Una gestió mediocre que ens ha endinsat encara més dins del "café para todos". El cop del 23 F i l'esperit de la LOHPA que han jugat fins i tot a descafeïnar-lo. Un cas Banca Catalana que ha tingut al president de la Generalitat contra les cordes en uns moments tan decisius per al seu desplegament. Un PSC resignat a ser subsidiari dels interessos del PSOE tot cometent una falta tan greu com donar suport a la LOHPA. Un dèficit fiscal i d'inversió pública persistent i voluminós que afecta el nostre benestar, la nostra cohesió social, i la nostra economia.

Però encara està més esgotat pels nous condicionants, tant els que per falta de perspicàcia política no es van preveure aleshores (com l'establiment de la imposició generalitzada a l'Estat

espanyol podia afectar la qualitat d'una autonomia sense una hisenda pròpia que se'n beneficiés) com els que no es podien preveure (la revolució tecnològica i comunicacional, la caiguda del mur de Berlín i el procés d'Unió Europea, ...)

1.4. UN ESPAI NACIONAL ÉS UN ESPAI SOCIAL

La societat catalana necessita, doncs, nous instruments, noves actituds polítiques i noves persones que les tradueixin. I no per satisfer uns drets nacionals que puguin emocionar uns quants, sinó per a fer front a unes necessitats i per poder desenvolupar unes capacitats. És precisament a partir de l'actual autonomia que el nostre país està patint un procés accelerat de pèrdua relativa de renda i de capacitat financera i econòmica. Això es deu a la sincronització perversa del dèficit d'inversió pública, del dèficit fiscal i de la consegüent propensió a la privatització de serveis, amb la conseqüència d'haver de tornar a pagar, tot sovint, el que ja s'ha pagat amb impostos. Això produeix una fricció i un rescalfament en la nostra economia que afecta la competitivitat i el creixement de les nostres empreses, la creació d'ocupació de qualitat i que, finalment, recau a sobre de les persones i famílies de condició més modesta.

Esquerra Republicana de Catalunya sempre ha concebut els instruments de poder nacional dins d'una finalitat social. És així que la reclamació d'un Nou Estatut va indissolublement lligada a la definició i al desenvolupament d'un Espai Social Català. L'objectiu és posar en marxa l'embrió d'un futur Estat Català del Benestar amb uns estàndards socials proporcionals a les nostres necessitats, a la nostra productivitat i al nostre volum cotitzador, i en consonància amb el que tenen països europeus similars.

Cal tenir present que si bé la producció de Catalunya se situa dins d'uns estàndards europeus alts, en cobertures socials està dins de les més baixes d'Europa. Això és degut a la doble circumstància d'estar sotmesa al règim general de protecció social d'Espanya (la famosa "Caja Única"), un dels més baixos d'Europa, i al fet que any rere any Catalunya experimenta un IPC més elevat que la mitjana de l'Estat.

Així, l'establiment d'un Espai Social Català propi és un acte d'estricta justícia social. Rebutgem, doncs, el pretext solidari de la "Caja Única" que

esgrimeix l'esquerra sucursalista, perquè Catalunya, per drets, per necessitats i per capacitats, té prou entitat per poder ser pensada tota sola sense que això pugui significar cap vulneració dels principis de solidaritat i de progrés internacional que tot partit d'esquerra ha de tenir. Si els progressistes danesos poden pensar primordialment en els interessos dels treballadors danesos, ERC també té l'obligació de pensar, en primer lloc, en els interessos dels nostres conciutadans i ciutadanes.

1.5. EL SER O NO SER DE CATALUNYA

En tots aquests anys el ritme polític diari ha anat reforçant un bipartidisme entre CiU i PSC. Uns volen passar per ser els dipositaris de les "eternes essències" catalanes i els altres afirmen posseir el monopoli de la modernitat i del progressisme. Es pretén exacerbar aquest reduccionisme infantil en les properes eleccions a partir de dos grans personalismes com són el pujolisme i el maragallisme. Dos "ismes" que han dominat l'escena política catalana durant els darrers vint anys i que, malgrat això, els protagonistes pretenen personificar alguna forma de renovació.

Però aquest dilema personalista no és la qüestió cabdal per al segle XXI. El dilema sobre el nostre futur no està entre dues persones que representen la síntesi de la transició a Catalunya, entre dues persones que són l'expressió de l'actual sistema, que l'han acceptat, l'han acaparat i han contribuït al seu desenvolupament. El gran dilema no pot ser entre diferents estils, si cap d'ells no pretén transformar res, sinó tan sols mantenir-se o bé instal·lar-se. El dilema Pujol-Maragall és un fals dilema perquè és estàtic. ¿Quina renovació pot sortir de dues persones que porten més de vint anys al cim del poder institucional a Catalunya? En el fons és una batalla entre les dues grans xarxes d'interessos i d'estòmacs agraiats que han crescut en tots aquests vint anys a l'empara de les dues principals institucions catalanes. Una vendetta.

La bipolarització pretén que la ciutadania es resigni a haver de triar entre un que ja no pot anar més enllà i un altre que no pretén anar més enllà. Però el "ser o no ser" en aquest tombant de segle és si ens convé continuar sent una autonomia de règim comú o no; si la Generalitat ha de funcionar amb mentalitat d'embrió d'estat o com una xarxa d'interessos; si ens podem permetre

per a la nostra cohesió social i la nostra economia un dèficit fiscal anual del 10% del PIB, o no; si som prou capaços d'ordenar el territori i les infraestructures per nosaltres mateixos, o hem d'esperar que ens ho faci l'Estat; si cal represtigiar l'ensenyament públic, o no; si Catalunya ha de tenir un sistema propi de partits, o no; si cal aturar la pèrdua del poder financer de Barcelona en benefici de Madrid, o no...

1.6. UNA SOCIETAT QUE ES MEREIX ALGUNA COSA MÉS

Les noves generacions de catalans i catalanes no es mereixen les hipoteques que van subscriure els polítics que han acaparat el poder en tots aquests anys. La política catalana amb un esquifit estatut i encara més esquifit "sentit d'Estat" dels seus màxims representants polítics es va provincianitzar més i més. Ni l'actual autonomia ni les actituds dels dos partits avui majoritaris s'adiuen amb 100 anys de catalanisme. Cada cop està més clar que el poder polític de debò és a Madrid. Però en aquests moments quedar-se quiet vol dir recular. Hem de superar la Constitució i l'Estatut perquè ens té reservat un futur de regió espanyola per a Catalunya i un de capital de província per a Barcelona. Hem de superar la classe política de la Transició. Un tap generacional que va accedir al poder a una edat molt jove pels cànons europeus, entre 30 i 40 anys, i que ara, vint anys més tard, encara té la voluntat d'autosucceir-se.

I també hem de superar la gestió mediocre del govern de CiU. Ningú veu avui l'Administració catalana més moderna, barata, eficient o honesta que l'Administració de l'Estat. Ningú avui té la sensació que funciona millor una conselleria que un ministeri. El clientelisme als organismes dependents ha seguit fidelment tots els vicis de l'espanyolisme més recalitrant. I el deute galopant, que també és culpa d'una gestió poc competent, també explica molts dels seus sorprenents comportaments a Madrid. Són símptomes que per a CiU la Generalitat ja no és un embrió d'estat, sinó una xarxa d'interessos, cosa que explica la preocupant no-identificació progressiva de la gent amb la Generalitat.

La societat catalana es mereix canvis, necessita canvis. Però uns canvis reals, que tinguin transcendència per a les persones, per a les famílies, per a les empreses. Canvis que preparin i adap-

tin la nostra societat per als nous temps. Que donin instruments per poder fer polítiques socials, empresarials, d'ocupació, infraestructurals, culturals i internacionals. Es tracta de superar alhora una gestió fluixa, un marc institucional estret i un tracte inversor i fiscal injust. La societat catalana és mereix alguna cosa més:

- Un nou sistema de finançament que posi fi al persistent i injust dèficit inversor i fiscal, i que permeti garantir la qualitat dels serveis públics, la cohesió i les cobertures socials, la creació d'ocupació, el suport a l'economia productiva i la dotació d'infraestructures.
- Un autèntic canvi en les propostes polítiques de la Generalitat que signifiqui avançar en la redistribució de la renda, la igualtat d'oportunitats, la prosperitat econòmica, el desenvolupament sostenible i l'equilibri territorial.
- Una nova concepció en les formes de govern en totes les institucions, basada en la descentralització, la municipalització i en una àgil, eficient i honesta administració que portin a represtigiar el sector públic, aturin la tendència a la privatització i identifiquin la Generalitat com la principal institució de tots els catalans i catalanes.
- La incorporació de tots els catalans i catalanes de qualsevol origen en el projecte integrador d'una Catalunya socialment justa i nacionalment sobirana.
- La capacitat legal per tenir representació pròpia a les institucions europees.
- Un Nou Estatut per a poder afrontar els nous reptes socials, econòmics i nacionals davant la globalització econòmica i les noves tecnologies, i que doni pas al Dret d'Autodeterminació.

1.7. L'ESQUERRA CATALANA INDEPENDENT

ERC és una força política independent, que no està supeditada, condicionada o confabulada amb altres partits, ni és corretja de transmissió de grups econòmics, bancaris o mediàtics. ERC és l'única força política parlamentària que no fou legalitzada a les eleccions del 15 de juny de 1977 i l'única que no va acceptar la Constitució monàrquica de 1979. L'única força que vol sin-

cronitzar l'esquerrisme i el catalanisme i, per tant, l'única legitimada per reclamar-se hereva de Macià i Companys. ERC té un projecte propi amb prou entitat com és emancipar l'espai d'esquerreres de Madrid, recuperar l'hegemonia del catalanisme per a les esquerres i així poder tornar a governar Catalunya com ja ho féu durant la Generalitat republicana.

A ERC no atribuïm a Pujol el lideratge moral del catalanisme, perquè representa i expandeix un catalanisme que no és el propi de les esquerres catalanes. Però tampoc hem quedat seduïts o atrapats ni pel poder de Madrid ni pel "desparpajo" dels seus líders com els ha passat a d'altres partits d'esquerra. Per això no caurem en estratègies subsidiàries de manteniment o conquesta al poder de cap altre partit. Només els qui no creguin en el seu projecte fan la seva campanya en funció d'altres projectes. Nosaltres estem convençuts de la viabilitat del projecte d'ERC. Un projecte històric i plenament vigent perquè es mou dins de la centralitat del dos grans valors polítics de la nostra societat: catalanisme i progrés.

ERC, en aquesta nova etapa de Catalunya, pot esdevenir un tercer partit amb força. L'objectiu és trencar aquesta equívoca bipolarització entre els sectors catalanistes conservadors que acabaran convertint el catalanisme en una tipologia humana i entre sectors populars que no són contraris al fet nacional, però sí indiferents. ERC, en qualsevol escenari postelectoral, espavilarà la política catalana perquè representa un revulsiu contra la resignació autonòmica, la prepotència de CiU i el sucursalisme del PSC. Segur que uns bons resultats d'Esquerra significaran de totes totes un govern més catalanista que Maragall i més progressista que Pujol.

1.8. UN PARTIT RESPONSABLE I AMB VOCACIÓ DE GOVERN

Tot sovint som interpel·lats, sota múltiples versions, sobre si ens decantarem per un govern presidit per Jordi Pujol o per un de presidit per Pasqual Maragall. Nosaltres som un partit polític que creiem en el nostre projecte i, per tant, seria contradictori i una irresponsabilitat que féssim la campanya en funció dels interessos propagandístics d'altres forces. Per què ens hem de pronunciar a priori? Per què hem d'entrar a jugar en aquesta bipolarització de falset? Per què hem de

fer la campanya que convé als assessors publicitaris dels dos grans? És que el PSOE a les generals de 1993 va dir que governaria amb el suport de CiU? És que CiU a les del 1996 va afirmar que faria un pacte de legislatura amb el PP? Es que algú pregunta a Maragall i Pujol (o Narcís Serra i Pujol) si descarten pactar segons els resultats del PSOE a les eleccions estatals del 2000? Què farà CiU si el PP i PSOE acaben frec a frec? Què li farà fer el PSOE al PSC i a Maragall?

Davant els nous temps no és viable el manteniment i el desenvolupament del trets diferencials de Catalunya (llengua, indústria i gran ciutat, segons Termes) dins del "café para todos". Catalunya va sortir malparada de la Transició, i cal esmenar-ho urgentment. Sabem que canviar el sistema i els seus hàbits i els seus interessos creats exigeix un política d'unitat i de cohesió davant de Madrid. Una majoria social a l'entorn dels dos grans valors, progressisme i catalanisme, que ERC relliga perfectament. És per això que proposem, com un escenari possible, un pacte o acord entre el PSC, CiU i ERC, l'únic capaç d'escometre canvis de debò i on el de més envergadura seria la reforma de l'Estatut. Una iniciativa així exigeix abordar-la des d'una certa idea d'unitat. Ja ho vàrem plantejar així el 1980, en els moments decisius de desplegament de la incipient autonomia, i ara ho tornem a fer.

Tanmateix no és "Amb qui pactareu?" el que s'ha de preguntar a un partit polític. És "Amb què pactareu?" o "Per què pactareu?", que és molt i molt diferent. Està clar que no hi hauran majories absolutes i CiU i/o PSC necessitaran el suport, actiu o passiu, o bé del PP o bé d'ERC. Conscients d'aquesta responsabilitat, ERC utilitzarà la força dels seus vots per impedir que el PP pugui entrar al govern de la Generalitat i per determinar canvis, si cal comprometent-se amb un govern. Amb qui? Amb qui estigui disposat a acceptar els canvis que proposa ERC. Així que la pregunta adient és: Qui està disposat a pactar amb ERC? Qui està disposat a promoure els canvis que proposa ERC?

1.9. ERC, GARANTIA DE CANVI REAL

CiU diu que és la garantia i el PSC que és el canvi. Però Pujol és la garantia de la continuïtat d'un govern sonso i agotat, i Maragall representa una alternativa superficial i publicitària. Un canvi aparent. De fet no és un canvi, tan sols un recanvi.

Però ERC, si els resultats ho permeten, està determinada a ser la garantia de canvi real. El canvi real s'ha d'emmarcar dins de la concepció de canvi català, que signifiqui la salvaguarda de la total independència del Govern de la Generalitat de les estratègies o interessos dels partits de Madrid; canvi plural que acabi amb els acaparaments pels mateixos dels governs de les institucions catalanes, i canvi generacional, que doni pas a una renovació de persones i d'actituds.

ERC està determinada a ser la garantia d'aquest canvi real configurat per

- *un canvi social*: per millorar el nivell de renda i de justícia social.
- *un canvi democràtic*: per represtigiar la política.
- *un canvi nacional*: per disposar de noves eines per als nous temps.
- *un pla de modernització de l'economia i de les infraestructures*: per a una productivitat eficient i moderna.
- *un pla de sostenibilitat*: un creixement respectuós amb el medi.

Amb aquests bases les clàusules imprescindibles per al compromís d'ERC en la governabilitat són:

- Creació d'un espai social català: establiment d'un IPC català per calcular salaris i pensions.
- Nou sistema de finançament i nou sistema d'inversions de l'Estat.
- Iniciar un procés de reforma de l'Estatut. Concert econòmic.

- Constitució de Província Única. Desaparició de governs civils. Nova ordenació territorial. Municipalisme. Comarques i àrees metropolitanes. Nova llei electoral.
- Sincronització de les dinàmiques de Barcelona i Catalunya.
- Nova Llei de caixes amb l'objectiu d'obligar-les a donar molt més suport a les famílies, a les empreses, a la recerca i a la innovació tecnològica.
- Desplegament d'una Llei de suport a la família i incentius a la natalitat.
- Rescat dels peatges de les autopistes.
- Represtigiar l'ensenyament públic. Més pressupost.
- Trilingüisme real: català com a llengua comuna, castellà com a llengua materna de molts catalans i anglès com a llengua franca.
- Pacte cultural entre les diferents administracions i actors privats.
- Fre a la privatització de la sanitat
- Inversió decidida en transport públic. Doble via a totes les línies fèrries. Grans inversions de metro a tota la Regió I.
- Desplegament de la llei del català i foment de la unitat de la llengua.
- Regeneració democràtica: ús dels mitjans de comunicació públics, limitació de mandats, acabar amb les comissions.

2. ELS EIXOS PROGRAMÀTICS

2.1. UN CANVI SOCIAL: L'ESPAI SOCIAL CATALÀ

Davant la tendència cada cop més acusada de privatització de serveis públics i de deixar la gent a la seva sort, cal refermar l'existència de l'estat del benestar, no entès com una simple defensa del que ara existeix —encara a anys llum de l'existent a molts països europeus— sinó com a concepte pel qual els poders públics han de garantir una sèrie de serveis mínims per viure amb dignitat i garantir també uns nivells mínims d'igualtat.

Aquest Estat Català del Benestar suposa:

- l'establiment d'un espai social català, en el qual es desenvolupen aquestes polítiques, atenent la realitat social catalana i les seves necessitats.
- desenvolupar polítiques decidides i desacomplexadament públiques en, almenys, quatre matèries fonamentals: feina, salut, ensenyament i habitatge.
- la transformació d'un estat del benestar —que a Catalunya no s'ha arribat a desenvolupar plenament més que en el vessant negatiu— estatificat i burocratitzat cap a un política de benestar que integri les diferents administracions, la tradició societatària i familiar del país, i que en faci coresponsables les persones a l'hora de decidir-les, en un marc molt més participatiu.

L'Espai Social Català

- Crear un marc autònom de relacions laborals. Foment del convenis laborals d'àmbit català.
- Prendre la inflació a Catalunya com a mesura per a la indexació de les pensions i salari mínim. Encomanar a l'Institut d'Estadística de Catalunya la confecció d'un IPC específic, que tingui en compte els preus a Catalunya i la diferent estructura de la despesa familiar. Aquesta indexació s'ha d'utilitzar en l'actualització de pensions, salari mínim, RMI i salaris públics, com a mínim, i ha de servir també per a l'actualització dels serveis que els prenen com a referència (desgravacions d'IRPF, requisits per a habitatges de protecció oficial, ajudes familiars, etc.)

Polítiques bàsiques de benestar

2.1.1. Salut

El dret a la salut no s'ha de restringir al dret a l'absència de malaltia; ben al contrari, entenem per "salut" una manera de viure "joiosa, autònoma i solidària". Per ERC, doncs, el dret a la salut és sinònim del dret a menar una vida amb dignitat i esdevé un dret individual i col·lectiu que no contempla diferències socials, territorials ni de cap altre tipus.

Aquests darrers anys hem viscut en política sanitària una situació anòmala de preponderància de la cultura de la gestió que, tot i ser necessària, s'ha situat absurdament per damunt de la cultura de la salut. Així, els plantejaments economicistes, les reformes organitzatives del sector sanitari públic i la separació entre finançament i provisió de serveis no han tingut una repercussió clara en la millora de la salut de la població. En aquest sentit, cal invertir la tendència actual a la privatització del sistema sanitari i apostar per una sanitat pública, universal, gratuïta i de qualitat sense prescindir d'entrada, de les aportacions d'entitats vinculades a l'Administració local o la tradició mutualista del país.

Per altra banda, resulta urgent resoldre l'actual situació de dèficit que pateix la sanitat catalana en el marc desitjable del concert econòmic. Cal doncs, disposar dels recursos materials i humans per començar a invertir en salut i no pas en burocràcia, per afrontar els problemes derivats de l'envelliment de la població i per dotar adequadament el sector de la investigació mèdica. D'entre les moltes propostes concretes derivades dels plantejaments exposats, farem esment de les següents:

- Adreçar els objectius de la pràctica mèdica cap al manteniment de la salut i la prevenció de la malaltia.
- Abordar les drogodependències des d'una perspectiva pluridisciplinària que depassi les actituds merament assistencials.
- Coordinar els diferents nivells assistencials per millorar l'efectivitat en el tractament de malalties greus i/o de difícil maneig com els afectes de la SIDA.
- Impulsar programes de formació ciutadana per a la prevenció de la sinistralitat en els diferents àmbits on aquesta es produeix, emfasitzant la lluita contra els accidents laborals.

- Elaborar polítiques concretes per a col·lectius amb problemes específics de salut. Impulsar, en aquest sentit, programes eficients i integrals d'atenció a la dona i als joves.
- Millorar l'accessibilitat del sistema sanitari i, simultàniament, endagar campanyes de sensibilització ciutadana amb l'objectiu de responsabilitzar la població quant a l'ús adequat dels serveis públics.
- Integrar els equips de salut mental en la xarxa d'atenció primària.
- Contemplar la reforma de l'atenció primària en la propera legislatura, impulsant la desburocratització del sistema i afavorint la implicació professional i social.
- Crear l'Agència de Salut Pública de Catalunya
- Reducció de les llistes d'espera mitjançant l'ampliació horària d'utilització de quiròfans i l'aplicació seriosa de criteris d'incompatibilitat.
- Potenciació de l'atenció domiciliària per a malalts crònics i gent gran. Adaptar el sector assistencial a les noves prevalences de les patologies cròniques i degeneratives i augment del nombre de llits hospitalaris per a malalts crònics.
- Facilitar l'autonomia de despesa de part dels pressupostos de cada centre assistencial primari.
- Equiparació salarial dels professionals sanitaris dels centres hospitalaris que formen part del sector sanitari públic.
- Promoció de la fabricació i prescripció de medicaments genèrics, i establiment de preus de referència màxims finançats pel sector públic.
- Dotar els centres de tres i més línies d'ESO amb gabinet psicopedagògic i d'orientació, UAC i Aula Taller.
- Revisió del Mapa de Formació Professional per ajustar-lo a la realitat sociolaboral de cada comarca i població.
- Programes de transició de l'escola al treball.
- Pràctiques i estades a empreses, amb coordinació amb el centre educatiu corresponent.
- Universalització de l'ensenyament de 0 a 3 anys en una xarxa pública.
- Gestió de l'ensenyament, llevat del disseny curricular, per part de les administracions locals, amb el finançament necessari.
- Gratuïtat dels llibres de text, que passarien a ser un element més de l'escola al servei de l'alumnat, i amb possible reutilització en diversos cursos.
- Elaboració d'una Llei catalana d'universitats que assegurí l'autonomia de cada una d'elles i de la totalitat del sistema universitari de Catalunya respecte de l'espanyol.
- Establiment de criteris de finançament universitari que siguin objectius, transparents i públics, basats en mòduls equitatius que tinguin en compte totes les variables possibles.
- Accés universalitzat a la tecnologia informàtica, com a instrument educatiu i no com a finalitat en si mateixa.
- Ensenyament continuat d'adults fins als nivells superiors i universitaris inclosos.

2.1.2. Ensenyament

La formació és un element imprescindible per al progrés. Una formació que s'ha d'entendre continuada, amb relació a la feina i a la mateixa persona. En aquest camp, el repte més important és completar —amb les rectificacions que calgui— el procés de reforma endegat amb la LOGSE, i millorar les oportunitats que garanteixin l'accés de tothom a un ensenyament públic i de qualitat. En aquest sentit, proposem:

- En el marc de la culminació de la reforma, i aprofitant l'experiència adquirida, emprendre la correcció d'aquells aspectes insuficientment tractats o mal resolts, d'entre els quals la promulgació d'una Llei de cossos docents per a Catalunya, la reducció de la ràtio d'alumnes, l'extensió dels mòduls de batxillerat....).

2.1.3. Habitatge

La dificultat d'accés a un habitatge digne és un dels principals problemes de molta gent a Catalunya. Milers de joves viuen encara al domicili familiar, i molta gent no disposa d'un habitatge amb totes les condicions que caldria esperar a finals del segle xx. A la vegada, hi ha nombrosos habitatges buits, a preus inabastables, i una manca escandalosa de política d'habitatge públic més enllà d'anècdotes. Cal una acció pública decidida, coordinada amb les administracions locals, que permeti fer efectiu el dret a un habitatge digne i, a la vegada, a una política sostenible en l'ocupació del sòl. En aquest sentit, proposem:

- Política d'habitatge públic de promoció directa des de la Generalitat, destinada als grups socials amb ingressos més baixos. Polítiques de protecció pública de l'habitatge en la fiscalitat i en ajuts a determinats operadors, prio-

ritzant-ne aquells públics —ajuntaments— o sense ànim de lucre o d'estructura cooperativa.

- Potenciament del lloguer com a oferta pública d'habitatge, per tal que el suport públic sigui per resoldre situacions transitòries o per als inicis en la sortida al món del treball, però que no es converteixi en definitiu fins i tot quan ja no es donen els problemes d'origen. També com a mesura per facilitar la mobilitat laboral.
- Concertació amb administracions locals i operadors privats per tal d'augmentar l'oferta d'habitatges de preu limitat, en els diversos tipus, mitjançant les estratègies que es desenvoluparan més endavant. Cal repartir els papers entre totes les parts a fi de no fer-se la competència. La cooperació interinstitucional ha de ser la pedra angular de la política d'habitatge.
- Priorització de les facilitats per a l'adquisició i el lloguer i les reformes estructurals que abarateixin l'habitatge abans que les pures transferències de recursos al promotor privat (via subvenció directa al comprador), que només s'hauran d'utilitzar en casos molt concrets.
- Reformes estructurals en la política de sòl i en l'urbanisme que facilitin la urbanització i la sortida de sòl al mercat, i la utilització d'aquest sòl amb criteris reequilibradors del territori i de formació de ciutats compactes, equilibrades i sostenibles.
- Mesures específiques per a un Pla d'habitatge jove en ell desenvolupament de les mesures anteriors. Mesures sobre el moviment okupa.
- Priorització de les cessions d'ús de sòl en detriment de la venda en subhasta, pel que fa al sòl públic, i condicionament d'aquestes a la realització d'habitatges de protecció pública i amb preus màxims.

2.2. UN CANVI DEMOCRÀTIC: LA POLÍTICA AMB LA GENT, PER LA GENT I PER A LA GENT

Aquesta legislatura ha de suposar un canvi profund, no només en els continguts, sinó també en les formes i els estils de governar. L'actual configuració del sistema democràtic permet, i necessita, reformes radicals que n'accentuin la transparència, el control per part de la ciutadania i la participació. No n'hi ha prou —malgrat que és imprescindible— amb eliminar els comportaments il·licits, les corrupteles i els tractes de

favor que tant s'han sovintejat. Cal també introduir elements de regeneració democràtica en comportaments i en instruments legals.

En aquest sentit, proposem:

- Elaboració d'una Llei electoral catalana, que combini la representació territorial i la proporcionalitat.
- Limitació del mandat de la Presidència de la Generalitat a un màxim de vuit anys.
- Compareixença davant del Parlament, i prèvia al seu nomenament, dels alts càrrecs de la Generalitat.
- Llei d'incompatibilitats més rigorosa.
- Jurats populars de contractació administrativa
- Llei de finançament de partits polítics i reducció de despeses electorals.
- Flexibilització de la iniciativa legislativa popular
- Possibilitat de revocació de càrrecs institucionals i lluita contra el transfuguisme.
- Regulació de la publicitat i la informació institucionals.
- Reforma dels instruments de control dels mitjans de comunicació audiovisuals de titularitat o concessió pública.
- Generalització dels procediments de compareixences dels sectors socials més directament afectats en els processos d'elaboració de lleis.
- Establiment en l'àmbit parlamentari de comissions d'estudi formades per experts independents que puguin funcionar amb mitjans i sense pressions per analitzar problemes i fer propostes, del tipus de les Royal Commission britàniques.
- Eradicació de la pràctica de les comissions de les empreses a què s'encomanen obres o serveis públics.

2.3. UNA ADMINISTRACIÓ ÀGIL, HONESTA I DESCENTRALITZADA

Deu anys després de la seva promulgació, les lleis d'organització territorial han demostrat el seu fracàs a l'hora de crear una administració territorial àgil i d'acord amb les necessitats del país. En lloc de simplificar i crear una administració de nova planta que s'adapti a les molt diverses realitats territorials de Catalunya, han creat una administració uniformista, encotillada, superposada amb més administracions, burocratitzada i sense capacitats reals per solucionar problemes reals.

Per això, proposem:

- Simplificació de l'administració, eliminant organismes inútils i duplicats, i exercint el màxim de competències a través de les administracions locals i en col·laboració amb elles.
- Aplicació de les lleis d'organització territorial pel que fa a la creació de la província única, supressió de les diputacions i descentralització de la Generalitat en regions. Reforma dels consells comarcals a fi de dotar-los de competències efectives i de donar-los una major representativitat.
- Amb ple respecte a la seva independència, fomentar la fusió entre la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació de Municipis de Catalunya, a fi de constituir una única veu municipalista plenament independent.
- Promulgació d'una Llei de cartes municipals, que modifiqui la llei municipal i de règim local de Catalunya i que prevegi els principis i mecanismes pels quals es pot atorgar el règim de carta a una ciutat o conjunt de ciutats (llindar de població, proximitat i continuïtat entre nuclis afectats, consentiment de totes les parts afectades, garanties de funcionament democràtic, salvaguarda dels interessos de totes les poblacions, etc.) així com el marc general de delegació i de finançament.
- Creació del Comissionat per a l'Alt Pirineu, que coordini les polítiques interdepartamentals d'alta muntanya i es configuri com a interlocutor amb les administracions locals.
- Descentralització de la despesa de la Generalitat cap a l'àmbit local amb l'objectiu que passi de gestionar el 12% dels recursos públics actual a un mínim del 20%.

2.4. UN CANVI NACIONAL: NOU FINANÇAMENT I NOU ESTATUT

2.4.1. Nou Estatut

Al cap de vint anys d'Estatut d'autonomia, resulta clar que aquest és un instrument esgotat i insuficient per a les necessitats del país. En el marc d'una Europa unida, de les transferències de sobirania dels estats a aquesta nova realitat política i en l'aparició de noves formulacions dels processos d'autodeterminació i d'interdependència, cal reformular les relacions entre Catalunya i

Espanya, i Catalunya i Europa, en un sentit d'igual a igual i que ens doti d'instruments per al futur i ens situï com a subjecte i exercent de drets nacionals.

A la vegada, ens cal una reformulació del fet nacional, no basada exclusivament en identitats històriques, sinó recollint la idea republicana de nació, com a adscripció voluntària, fruit d'una decisió personal i allunyada de pretextos ètnics.

Proposem, doncs, la redacció d'un nou Estatut Nacional de Catalunya, amb els punts següents:

- Reconeixement del dret de Catalunya a l'autodeterminació en el marc de la Declaració dels Drets Humans i els Pactes sobre Drets Civils de l'ONU.
- Possibilitat d'incorporació d'altres territoris al marc de Catalunya.
- Creació d'òrgans permanents de col·laboració amb les institucions de les Illes Balears i Pitiuses i del País Valencià.
- Establiment del règim de codecisió en aquelles competències que es reservi l'Estat.
- Representació directa de Catalunya davant els organismes de la Unió Europea i la UNESCO.
- Plenes competències en matèria de seguretat pública.
- Administració judicial pròpia per a Catalunya.
- Sistema per garantir la no-discriminació en la inversió pública de l'Estat.
- Nou finançament.

2.4.2. El finançament de Catalunya

La necessària renegociació del finançament de la Generalitat ha de suposar anar a un model radicalment diferent a l'actual, no únicament per obtenir els recursos necessaris per al benestar dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, sinó també per partir d'unes bases diferents:

- Aconseguir un dèficit fiscal suportable.
- Aconseguir una inversió pública justa.
- Aconseguir un finançament just per a la sanitat.
- Passar de la mal entesa solidaritat a una lliure cooperació.

Per tot això, proposem:

Recuperar la bilateralitat en les negociacions amb l'Estat. Això suposa deixar de banda la LOFCA i el Consell de Política Fiscal i Financera i

recuperar la capacitat negociadora per a la Comissió Mixta de Valoracions, com disposa l'Estatut, en el benentès d'aconseguir més recursos i no com una forma alternativa d'aconseguir els actuals.

En una primera fase, complir allò que disposa l'article 45 de l'Estatut. És a dir, que la participació de la Generalitat en els ingressos de l'Estat ha de ser la mitjana entre l'esforç fiscal i la població. Per aconseguir això, es proposa:

- Augmentar la participació en l'IRPF fins al 60%.
- La cessió de l'impost de societats.
- La cessió dels impostos especials.

En una segona fase, establiment del concert econòmic amb el traspàs del conjunt dels impostos:

- la resta de l'IRPF
- tots els impostos indirectes

Aquesta cessió ha de ser en el recaptament i en la vessant normativa i de gestió.

Establiment d'un fons de cooperació fixat en el 40% del dèficit fiscal actual de Catalunya, és a dir, aproximadament un 4% del PIB, destinat a cooperació en projectes de desenvolupament i de millora de serveis públics en territoris de l'Estat menys desenvolupats. Aquest fons ha de tenir caràcter transparent, cofinançament de la CA receptora, ha de ser avaluable en la consecució dels seus objectius i ha de tenir caràcter transitori.

Finalment, establir la quota per finançar les despeses generals de l'Estat.

En una tercera fase, disminuir el fons de cooperació fins a un percentatge del PIB de Catalunya que dobli el percentatge mitjà que els quatre estats més rics de la UE destinen a solidaritat al si d'Europa. A la vegada, disminuir la quota com a conseqüència de l'assoliment de l'administració única de la Generalitat en la majoria de serveis.

Aquest nou finançament ha de ser també el punt de partida d'una altra orientació en la hisenda de la Generalitat, més rigorosa i eficient del que ho ha estat fins ara, i dirigida a:

- L'exercici d'una política fiscal que beneficiï els sectors més desfavorits de la societat i fomenti la creació d'ocupació. I, en especial,

una política de suport a les unitats familiars que suposi augmentar les desgravacions per fill i per habitatge.

- La contenció de les despeses corrents estructurals i la necessitat que tota nova inversió comporti l'estudi dels costos corrents que genera, inclosos manteniment i amortització.
- La reducció del dèficit i la contenció del deute.
- Destinar un 10% dels nous recursos a la reducció de la pressió tributària en aspectes estratègics com famílies per nou fill, per bona conducta de les empreses —en programes de sostenibilitat, programes socials, reduccions de jornada...— càrregues socials... o lineals en l'IRPF.
- La racionalització i el control de les transferències de recursos públics al sector privat, que s'han de concentrar en aquells sectors estratègics per al foment de l'ocupació, mitjançant programes clars, objectius, transparents i de resultats avaluable.
- El compromís que, al llarg de la legislatura, s'ha d'arribar al mínim del 0,7% del pressupost de la Generalitat per a solidaritat i cooperació. Prenent com a base els pressupostos del 1999, això suposarien 13.380 milions de PTA. Es promulgarà una Llei de cooperació que estableixi els termes d'exercici d'aquesta, de col·laboració amb el Fons Català de Cooperació i de la transparència i els objectius de la política de cooperació.
- El compromís que, al llarg de la legislatura, el pressupost del Departament de Cultura ha de suposar com a mínim el 2,5% del pressupost de la Generalitat. Prenent com a base els pressupostos del 1999, això suposaria passar dels 30.792 milions de PTA (un 1,61%) a 47.785 milions de PTA.
- L'agilitat dels pagaments a proveïdors i a contractistes d'obres i el compromís de pagament d'interessos de demora, si s'escau.
- Un pla d'estalvi en l'Administració de la Generalitat que permeti reduir les despeses corrents d'un 5% en quatre anys.

2.5. UN PLA DE MODERNITZACIÓ DE L'ECONOMIA PRODUCTIVA I LES INFRAESTRUCTURES

2.5.1. L'activitat empresarial i la internacionalització

La culminació del procés d'integració europeu

representa un canvi transcendent en l'economia de Catalunya. El procés d'integració europeu i la internacionalització global de l'economia fan del tot necessària una política activa en la preparació i adequació de l'economia i la indústria catalanes, i en especial de les PIMES, en la seva obertura als mercats i la competència internacional. L'Administració cal que doti les empreses dels instruments necessaris i de les condicions òptimes per afrontar aquest procés d'internacionalització amb garanties d'èxit, perquè l'especialització del nostre país passa per tenir un potencial en front de la competència exterior.

Les nostres propostes són:

- Ampliar els instruments de suport a la internacionalització dels mercats de les empreses de Catalunya, tant pel que fa als organismes públics d'orientació i promoció (COPCA) com pel que fa als instruments financers de suport a l'exportació, fent una especial incidència en posar a l'abast de les PIMES aquests mecanismes amb el mínim cost possible.
- Potenciar des de l'Administració la formació de professionals en comerç exterior.
- L'Administració ha de permetre i facilitar el coneixement de la competència internacional i l'accés a la informació de la situació social, política i econòmica de cada país.
- Reduir dràsticament la morositat de les administracions públiques.
- Impulsar una Llei contra la morositat, tal com va proposar la Comissió Europea, on es reflecteixin la brevetat dels processos jurisdiccionals en matèria de morositat, agilitzar els embargaments preventius i modificar normes bancàries sobre el control de dades d'incidents en matèria de xecs sense fons i sancions pecuniàries als bancs. També cal lluitar contra l'abús de poder que exerceixen les grans empreses a l'hora d'endarrerir-se en pagar a les pimes.
- Ampliar les dotacions econòmiques dels programes públics de redreçament i promoció industrial (1.000 milions més en quatre anys) així com dels serveis públics de suport a l'activitat industrial integrats al CIDEM (ampliar en 500 milions la seva dotació pressupostària en quatre anys).
- Establir programes específics de suport a les pimes del sector primari i terciari (turisme i comerç), així com impulsar l'adopció, per part de la Comissió Europea, de criteris que prioritzin les empreses familiars en el repartiment dels fons del FEOGA.

2.5.2. Les pimes

Les petites i mitjanes empreses del país, motor de l'economia catalana, necessiten el suport de l'Administració per tal de sobreviure i ampliar-se, i cal que aquesta faci un esforç per incentivar-ne el creixement amb polítiques fiscals que no les castigui i una legislació que eviti l'excessiva morositat que pateixen. Per tant, proposem:

- Reduir les càrregues fiscals de les pimes, principalment d'aquelles vinculades a la creació de llocs de treball (tributació per mòduls, IAE, alguns règims d'IVA...)
- Crear un mercat secundari per a facilitar el finançament de les pimes mitjançant instruments específics (capital risc, fons de garanties, crèdits tous per a inversions creadores d'ocupació...) dotats des del sector privat (caixes d'estalvi) i des del sector públic (ICF), facilitant també l'accés a la informació i les gestions dels petits i mitjans empresaris en vista d'aquests objectius.

2.5.3. L'ocupació

Malgrat la millora en l'ocupació en aquests darrers anys, l'atur continua essent el principal problema de la societat catalana. L'assoliment de baixes xifres d'atur, amb relació a altres èpoques, no ens ha de fer oblidar que la taxa d'ocupació de Catalunya és encara molt per sota de l'europea i, per altra banda, que molta de l'ocupació creada és molt precària. Cal, doncs, una doble batalla per aconseguir ocupació i perquè aquesta ocupació sigui estable i digna. L'ocupació, a Catalunya, ha de créixer en quantitat i en qualitat. Per això proposem:

Consolidar l'ocupació existent, mitjançant:

- La reducció de les càrregues administratives per a la creació i gestió de les pimes.
- La reducció de les càrregues fiscals de les pimes.
- La creació d'un mercat secundari per al finançament de les pimes, amb participació de les caixes d'estalvis i de l'Institut Català de Finances.
- L'ampliació de les dotacions econòmiques dels programes públics de redreçament i promoció industrial.

- L'establiment de programes específics de suport a les pimes del sector primari i terciari (turisme i comerç).

Crear nova ocupació i noves activitats econòmiques per mitjà de:

- Transformació del servei d'autoempresa en una xarxa de vivers d'empresa municipals.
- Suport a convenis entre la Federació de Cooperatives de Treball Associat i vivers d'empreses per orientar noves activitats al camp de l'economia social.
- Reforma del règim d'autònoms per aproximar-lo al règim general i facilitar així l'autoocupació en aquest règim.
- Fer aflorar els nous jaciments d'ocupació a partir de les necessitats i les demandes socials emergents.
- Incentivar l'emergència d'una nova economia social.

Acció sobre el temps de treball i els contractes:

- Reducció de la jornada laboral, cap a les 35 hores setmanals, mitjançant la incentivació a les empreses que, de manera negociada, creïn llocs de treball per reduir de la jornada laboral.
- Possibilitar que la reducció de jornada sigui intercanviada per crèdits de formació continuada.
- Projecte de llei que generalitzi la jornada de 35 hores setmanals pactat entre Administració, sindicats i patronal.
- Aplicació de la jornada de 35 hores a l'Administració de la Generalitat.
- Intercanvi d'hores extres per temps de descans i per polítiques de permisos parentals i de flexibilització horària.
- Foment dels contractes a temps parcial per fer aflorar el treball submergit i possibilitar la compatibilitat de l'ocupació amb estudis, raons familiars, etc.
- Suprimir la contractació a l'Administració per mitjà d'ETT.
- Establir un servei d'ocupació individualitzat amb totes les persones aturades.
- Creació de plans específics d'ocupació juvenil.
- Reincorporació de joves al sistema educatiu reglat.
- Suport a les iniciatives empresarials de persones joves.
- Ajuts a la contractació estable de persones de més de 45 anys.
- Programes específics en comarques en regressió demogràfica.

Formació de capital humà:

- Garantir, en la Formació Professional reglada, el desenvolupament curricular dels títols professionals a Catalunya.
- Assegurar la continuïtat escolat de l'alumnat sense graduat d'ESO.
- Fomentar cursos dedicats a la promoció de l'autoocupació i de l'economia social.
- Formació bàsica sobre la gestió de cooperatives de treball associat i de societats anònimes laborals.

Organització i finançament de les polítiques d'ocupació:

- Traspàs a la Generalitat de competències en l'àmbit socioeconòmic.
- Transferències en matèria de treball: polítiques passives d'ocupació, capitalització de l'atur, inspecció del treball, formació continuada, FOGASA, permís de treball a immigrants.
- Transferència de les funcions de la SS: INSS, jubilació, baixa per malaltia, incapacitats, viduat, orfandat, maternitat.
- Transferències en l'àmbit de la indústria i la recerca: Programa industrial tecnològic i mediambiental (PITMA); funcions en matèria de promoció del comerç exterior (FOCOEX); Pla de normalització industrial (AENOR); participació de la Generalitat en empreses públiques, centre d'investigació energètica, mediambiental i tecnològica (CIEMAT); autopistes, trens de rodalies i aeroports; funcions de recerca (CSIC), UNED i beques universitàries.
- Creació d'un Servei Català d'Ocupació que garanteixi la igualtat d'oportunitats i que integri totes les polítiques d'ocupació i formació i tots els recursos existents a Catalunya sota el principi de subsidiarietat.
- Creació d'un impost sobre els beneficis extraordinaris de les empreses estatals privatitzades.
- Afectar el 50% de les millores en el finançament autonòmic als programes d'ocupació, economia productiva i creació d'infraestructures econòmiques.
- Establir un coeficient sobre els recursos propis de les caixes d'estalvis per als instruments específics de millora del finançament de les pimes.
- Creació d'un impost complementari sobre els beneficis dels fons d'inversió, el rendiment del qual s'afectaria al finançament de polítiques actives d'ocupació.

2.5.4. Un Pla català de grans infraestructures

Les infraestructures són claus per al desenvolupament de l'economia d'un país, no només perquè el posa en contacte amb l'exterior sinó perquè també vertebrava el territori interior. Cal tenir present que és tan important l'accés a unes infraestructures modernes que connectin Catalunya amb el cor d'Europa com tenir una bona xarxa de carreteres o transport públic que faci estendre l'activitat econòmica i industrial arreu del territori. Sense unes bones xarxes viàries i infraestructures de transport en general, ens podem quedar aïllats al sud d'Europa, sense possibilitat de competir amb èxit amb les indústries d'altres països. La mala comunicació entre els centres de producció i aquests i els diferents mercats amb els que comercialitzen és un cost afegit que cal evitar. Per això proposem:

- Millorar i ampliar les infraestructures existents. En el marc d'un Pla Territorial General revisat, i atenent que el territori és un recurs limitat, es prioritzarà la correcció de xarxes i l'ampliació selectiva d'aquelles més rendibles socialment i menys agressives territorialment.
- Configurar un model ferroviari català, que inclogui l'amplada europea de via, que connecti el port de Tarragona i la ciutat de Barcelona amb la frontera de l'Estat francès, en la precisió de tot l'eix mediterrani.
- Eix ferroviari transversal Lleida-Manresa-Vic-Girona.
- Integrar realment tots els agents de transport de l'Àrea Metropolitana, amb el traspàs de la xarxa de rodalies de RENFE. Integració tarifària i augment de les freqüències, a fi de configurar un model sostenible de transport.
- Realitzar un Pla ferroviari de Catalunya que assegurí la connexió de totes les poblacions de més de 20.000 habitants i nuclis de població estratègics. Generalitzar la doble via. Assegurar una connexió de les principals ciutats de Catalunya amb Barcelona a un màxim d'una hora, o una hora i mitja en les més perifèriques.
- Integració del sistema portuari català als dos nivells: sinèrgia entre els ports de Barcelona i Tarragona i entre els ports de la Ràpita, Vilanova i la Geltrú i Palamós. Moratòria en la construcció de nous ports esportius.
- Traspàs de les competències en aeroports i creació del sistema aeroportuari català. Categoria de 1a internacional per a l'aeroport de Barcelona. Reforçament dels aeroports de

Girona, Reus i la Seu d'Urgell.

- Autovies Igualada-Cervera, Vic-Olot, Manresa-Puigcerdà-Puymorens, Lleida-Osca.
- Connexions transpirenàiques: Pallars i Andorra. Traspàs de l'Eix Pirinenc.
- Acceleració de la xarxa d'autopistes de la comunicació. Assegurar la xarxa de cable a tot el territori. Establiment d'una xarxa bàsica d'Internet, amb adreça gratuïta per a tota la població de Catalunya.
- Cobertura total dels mòbils a Catalunya
- Formulació d'un Pla director coordinador d'infraestructures del Camp de Tarragona.

2.5.5. UN PLA DE SOSTENIBILITAT:

Un creixement que respecti el medi

La sostenibilitat no ha de ser un apartat més del govern, sinó que n'ha de constituir una política transversal, que afecti totes les decisions. Així com s'entén que una determinada política econòmica no és independent, sinó que comprèn l'acció completa de govern, el mateix ha de passar amb la política de sostenibilitat, que ha de ser present en tots els camps d'acció governamental. En aquest sentit, proposem:

- L'elaboració d'un Pla estratègic de sostenibilitat per a la Generalitat, que identifiqui objectius i els agents que, des dels diferents departaments, els han de dur a terme.
- La introducció de criteris de sostenibilitat en tota obra promoguda o finançada en més d'un 50% per la Generalitat.
- El desenvolupament de tots els plans aprovats i no executats o no desenvolupats al llarg de la legislatura. En especial, els diferents plans de residus —prèvia revisió per adequar-los als criteris de reducció, reutilització i revalorització— els plans de gestió dels parcs naturals, els plans de desenvolupament del Pla d'espais d'interès natural, etc.
- Revisió del Pla Territorial General de Catalunya a fi d'incorporar-hi criteris de sostenibilitat i frenar-ne les tendències d'excessiu consum del territori.
- Pla d'estalvi energètic que permeti el tancament progressiu de les centrals nuclears del territori català.
- Potenciació de l'aplicació integrada dels sistemes d'estalvi, depuració i reutilització de l'aigua, i abandonament dels projectes de travassament d'aigua del Rhône.

PROGRAMA SECTORIAL

1. UN PAÍS SOCIALMENT JUST, AMB SALUT, FORMACIÓ I LA FAMÍLIA PROTEGIDA

1.1. PROGRÉS I BENESTAR PER AL FUTUR DE LES FAMÍLIES

Una política familiar per a Catalunya

El Pla de suport a les famílies parteix d'un concepte de família modern i progressista, que té en compte qualsevol tipus d'unitat familiar, entesa aquesta com a marc de convivència, afecte i estimació. Per tant, no prescriu ni privilegia cap tipus de família en concret, en tant que instrument útil per a tota la població, si bé té com un dels objectius fonamentals el de fomentar la responsabilitat compartida de la parella, ja sigui envers els fills, a la llar o fora de casa, aspectes definidors d'un tipus de família igualitària.

El Pla preveu dur a terme una política familiar justa i igualitària, que tingui en compte les necessitats diferents de cada tipus de família i la seva situació socioeconòmica. Així, hi ha mesures de benefici general o quasi general, com l'organització del temps de treball, i mesures més concentrades en segments específics de la població. Aquesta política familiar no només suposa un traspàs de recursos sinó que en gran mesura es tracta de facilitar la vida familiar.

Són objectius d'aquest Pla:

- Elaborar una Llei de suport a les famílies.
- Iniciar una política familiar global i coherent, amb atenció a les diferents necessitats dels diferents tipus de famílies.
- Suport a les unitats familiars com a nucli bàsic de la societat per les seves funcions socials: socialització, reproducció i solidaritat.
- Pal·liar en la mesura del possible els déficits de l'estructura demogràfica de Catalunya.
- Definir què s'entén per família.
- Universalització de l'educació infantil de 0 a 3 anys com a nucli privilegiat de socialització i educació dels infants, així com de lluita contra l'exclusió social.
- Foment d'un concepte de família on es comparteixen responsabilitats i tasques: domèstiques, laborals i envers els fills/es.
- Igualtat d'oportunitats i responsabilitats entre homes i dones en la societat.
- Suport a les famílies que pateixin problemàtiques socials greus.

- Suport a les famílies amb persones discapacitades o persones grans dependents.
- Fer una llei flexible que pugui adaptar-se a les necessitats i prioritats del moment: disponibilitat pressupostària, excés o falta de persones al mercat laboral, polítiques d'igualtat entre gèneres, etc.
- Possibilitar l'elecció dels pares entre atendre els infants a casa o en llars d'infants.
- Organitzar una conferència regular en l'àmbit polític, social i científic sobre les famílies i la política familiar.
- Facilitar les tasques d'associacions de defensa dels interessos familiars i incentivar-ne la constitució, des d'una òptica oberta de suport a totes les famílies.
- Preservar el model de família solidària mediterrània, evitant-ne els aspectes negatius derivats de la divisió sexual del treball.

La política familiar que es proposa en aquest Pla inclou quatre grans nivells d'actuació:

- Actuacions sobre els recursos econòmics de les unitats familiars: avantatges fiscals, prestacions i ajuts econòmics. Aquest tipus de mesures, amb caràcter progressiu, pretenen compensar les càrregues físiques i financeres creixents que han de suportar les famílies, amb el retard en l'edat d'emancipació dels joves i l'allargament de la vida.
- Actuacions per a la comptabilització de la vida laboral: millora dels permisos laborals i els horaris de treball; extensió dels serveis públics d'atenció i educació infantil; desenvolupament d'un sector econòmic públic i privat d'atenció domiciliària per a infants, les persones grans dependents i les persones discapacitades.
- Actuacions en marcs concrets per tal de facilitar la vida familiar i reduir càrregues físiques i financeres a les famílies: ensenyament, sanitat i serveis socials, economia i treball, urbanisme, habitatge, medi ambient, cultura, oci i lleure.
- Actuacions sobre les condicions de vida de les famílies al món rural: extensió i millora dels serveis públics de sanitat, ensenyament, cultura, transports i infraestructures a les àrees rurals; foment del desenvolupament econòmic i propiciar el reequilibri territorial.

Totes aquestes actuacions estan desenvolupades en propostes concretes de caire sectorial i en mesures legislatives derivades del propi Pla de suport a les famílies d'ERC (octubre 1998). Mereix especial atenció la proposta de creació de la Secretaria General d'Atenció a les Famílies, dins el Departament de Presidència, amb caràcter interdepartamental.

1.2. PLA D'HABITATGE D'ERC

Una política d'habitatge a Catalunya

Si ens preguntem sobre les preocupacions de la gent avui a Catalunya, ens trobarem que, després de l'atur, una de les qüestions presents és l'habitatge. L'accés a un habitatge digne i en condicions, dret constitucional, no troba una solució fàcil per a molta gent. I encara més preocupant és en el cas de molta gent jove, sense expectatives d'emancipació, per la manca de possibilitats d'exercir el dret del treball. Les mateixes preocupacions per la caiguda de la natalitat, malgrat el repunt de l'any 97, no haurien de menystenir les dificultats per a l'habitatge, i la inadequació dels habitatges i de les ciutats per a una vida domèstica còmoda i compartida, com una de les causes de retrocés de la natalitat.

El disseny d'una política d'habitatge, més enllà del seu contingut exacte, ha de tenir una visió global del camp on actua. No ens hem de limitar a "fer cases" i a possibilitar-ne l'accés. També hem de pensar en quina mena de ciutat estem fent. Per això una política d'habitatge va lligada a una política urbanística que, per a ERC, vol dir una aposta per les ciutats compactes, menys consumidores de territori, per ciutats sostenibles, per ciutats plurals i heterogènies, on hi hagi gent de tota mena, on hi hagi activitats de tota mena. Hem de fugir de polítiques que converteixin els nostres centres urbans en simple suport d'oficines, deserts a partir de les set de la tarda, primer pas per a la degradació urbana. A la vegada, cal fer una aposta important pel transport públic i dissenyar les ciutats i els nous creixements amb una prioritat del transport públic per sobre del privat.

Simplificar la gestió de tot el procés d'habitatge, abaratir més que transferir recursos del sector públic al sector privat, llogar més que despatrimonialitzar el sector públic, són elements que configuren la proposta d'habitatge d'ERC. Una

proposta que segur que inclou alguns aspectes que ja s'estan duent a terme, però que en proposa la millora o la integració en un pla conjunt. Una proposta que segur que és susceptible de millora, però que és una aposta per una política d'habitatge a favor de la gent, de tota la gent.

Línies generals del Pla:

- Política d'habitatge públic de promoció directa des de la Generalitat, destinada als grups socials amb ingressos més baixos. Polítiques de protecció pública de l'habitatge en la fiscalitat i en ajuts a determinats operadors, prioritzant-ne els públics —ajuntaments— o sense ànim de lucre o d'estructura cooperativa.
- Potenciament del lloguer com a oferta pública d'habitatge, per tal que el suport públic sigui per resoldre situacions transitòries o per als inicis en la sortida al món del treball, però que no es converteixi en definitiu fins i tot quan ja no es donen els problemes d'origen.
- Concertació amb administracions locals i operadors privats per tal d'augmentar l'oferta d'habitatges de preu limitat, en els diversos tipus, mitjançant les estratègies que es desenvoluparan més endavant. Cal repartir els papers entre totes les parts a fi de no fer-se la competència. La cooperació interinstitucional ha de ser la pedra angular de la política d'habitatge.
- Primar les facilitats per a l'adquisició i el lloguer i les reformes estructurals que abarateixin l'habitatge abans que les pures transferències de recursos al promotor privat (via subvenció directa al comprador) que només s'hauran d'utilitzar en casos molt concrets.
- Reformes estructurals en la política de sòl i en l'urbanisme que facilitin la urbanització i la sortida de sòl al mercat, i la utilització d'aquest sòl amb criteris reequilibradors del territori i de formació de ciutats compactes, equilibrades i sostenibles.
- Mesures específiques per a un Pla d'habitatge jove, en desenvolupament de les mesures anteriors. Mesures sobre el moviment okupa.

Aquestes línies es concreten en 70 propostes per a una política d'habitatge, contingudes en el Pla d'habitatge d'ERC.

1.3. IGUALTAT D'OPORTUNITATS I RESPONSABILITATS PER A LA DONA

1.3.1. Bases institucionals

Reforma de l'estructura de l'ICD; cal que esdevingui l'eina transversal que en un principi pretenia tot potenciant un Pla Integral de les Dones que es compleixi a totes les conselleries. Es concretarà el seguiment amb la representació dins de cada conselleria i ens públic d'una membre de l'ICD que vetlli per l'aplicació del Pla.

Dotar d'un pressupost digne l'ICD per tal de portar a terme els objectius plantejats al Pla, així com d'una partida pressupostària per a subvencions i ajuts que cobreixi les necessitats i expectatives de les associacions i entitats de dones. Dinamitzar la reforma del Consell Nacional de Dones de Catalunya així com millorar-ne el vincle d'aquest amb els diferents grups i entitats del moviment de dones. El Consell serà una eina participativa de suport, assessorament permanent i supervisió de la gestió i planificació de l'ICD.

1.3.2. Treball

Lluita contra l'atur

- Afavorir la contractació fixa en ocupacions estables, tot promocionant amb incentius la contractació femenina.
- Accions positives de formació i ocupació que afavoreixin la contractació de les dones.
- Promoure mesures de conciliació de la vida familiar i laboral.
- Plans de formació per a dones amb pocs recursos i en situacions de risc (dones amb maltractaments, famílies monomarentals, dones grans...)
- Afavorir la contractació de dones discapacitades.

Millorar la qualitat de l'ocupació actual i del món del treball productiu

- Accions positives per a la promoció interna de les dones tant en l'Administració pública com en l'empresa privada.
- Penalització de l'assetjament sexual al lloc de treball.
- Reglamentació del teletreball.
- Reconeixement i dignificació de tasques socials que s'obren a noves professions.
- Establir marcs per a la igualtat d'oportunitats de les dones immigrades.

1.3.3. Agricultura, ramaderia i pesca

- Formació continuada i de capacitació empresarial per a les dones pageses.
- Impulsar la regularització de la situació laboral de les dones pageses.
- Obrir una línia de crèdits tous per afavorir a les dones l'accés als mitjans de producció agrícola.
- Creació d'infraestructures i serveis que permetin la conciliació de la vida laboral i familiar al món rural.
- Igualtat de salaris i reconeixement professional de les dones pageses.

1.3.4. Indústria

Activitats de recerca i desenvolupament

- Fomentar la participació de les dones procedents de carreres tècniques en els programes de recerca i investigació industrial.
- Adopció de mesures concretes que permetin una millor vida quotidiana, una ètica de consum i un entorn sostenible.

1.3.5. Benestar social

- Elaboració d'un programa d'actuació contra la violència de gènere.
- Elaboració d'un mapa d'implantació de centres d'acollida i serveis de seguiment i suport per a dones víctimes de la violència.
- Creació de centres d'informació permanent per a dones d'implantació comarcal.
- Prevenció de la violència contra les dones des dels serveis de Benestar Social, a partir de l'interès i seguiment en situacions de risc.
- Seguiment en tots els nivells dels casos de violència contra les dones.
- Polítiques de promoció i suport per a dones víctimes de la violència.
- Gestió i titularitat pública dels centres d'acollida per a dones maltractades.
- Treball comú de l'Administració amb professionals i associacions d'afectades en temes de violència de gènere.
- Ampliar els serveis d'atenció social a les dones grans.
- Articular una xarxa de serveis per a les dones amb criatures.
- Ampliar els ajuts a les mares solteres en situació precària.

- Programes d'ajut per a dones en situacions de risc i/o marginalitat.
- Garantir l'accés a l'habitatge de baix preu a les dones en situacions de risc.
- Elaboració d'un programa específic per combatre les bosses de pobresa femenina.
- Promoure des de les vegueries i mancomunitats de municipis la creació de xarxes socials d'intercanvi.
- Elaborar un Pla integral per a la igualtat d'oportunitats de les dones amb discapacitats.

1.3.6. Sanitat

- Formació permanent del personal sanitari basada en el reconeixement de les diferències simptomàtiques i casuístiques entre homes i dones.
- Inversió en l'estudi per a la creació d'indicadors de salut que tinguin en compte els diferents factors (sociodemogràfics, laborals, econòmics, relacions socials, lleure, impacte de l'ús del temps...) que produeixen les malalties i els trastorns crònics més comuns a les dones.
- Millora dels serveis de planificació familiar i anticoncepció, dotant-los de més personal i pressupost.
- Afavorir l'accés lliure de les dones joves als centres de planificació familiar i anticoncepció i serveis ginecològics.
- Augmentar el nombre d'especialistes en els camps de malalties més freqüents del col·lectiu de dones (mamògrafs...)
- Reconeixement i adequació de la xarxa de serveis sanitaris a les diferències derivades de la diversitat entre les pròpies dones (discapacitades, joves, grans...)
- Potenciar l'assistència per a la interrupció de l'embaràs als centres públics.
- Anàlisi de la pressió de la publicitat i de consum i llur relació amb la salut mental de les dones en general.
- Estimular la tendència multidisciplinària de la medicina per convertir-la en realment preventiva.
- Garantir l'atenció sanitària a les dones immigrants.
- Dissenyar un nou sistema d'atenció integral sociosanitària.

1.3.7. Política lingüística

- Impulsar l'ús d'un llenguatge no sexista i establir les mesures necessàries per promoure'l.

1.3.8. Ensenyament

- Revisió i eliminació dels estereotips femenins i masculins androcèntrics en els continguts curriculars.
- Revisió i utilització d'un llenguatge no sexista ni androcèntric dels llibres de text i els materials escolars.
- Formació del professorat i dotació de recursos per a l'assumpció real de la coeducació i la valoració de les diferències de gènere.
- Programes d'alfabetització per a dones.
- Educació alliberadora i lliure de l'estereotip heterosexista i reproductiu acompanyada d'una formació afectivosentimental.
- Programes de promoció dels ensenyaments universitaris tècnics que els facin atractius a les dones.
- Impulsar la formació en les noves tecnologies per a les dones de totes les edats.

1.3.9. Cultura

- Impuls i ajudes a les associacions de dones dins l'àmbit cultural.
- Promoció del cinema de dones.
- Promoció de l'ús d'un llenguatge no discriminatori en els mitjans de comunicació.
- Revisió i eliminació dels estereotips femenins i continguts sexistes de la programació dels mitjans de comunicació.
- Recuperació de la història de les dones en el món de la literatura, el pensament, l'art, el teatre, el cinema...
- Creació, des de l'ICD, d'un centre d'estudis i d'intercanvi d'experiències i pensament feminista.
- Establir una línia editorial de publicació i promoció dels diferents estudis.
- Promoure la difusió de les creacions culturals fetes per dones en tots els àmbits.
- Facilitar l'accés de les dones grans al consum cultural de qualitat.

1.3.10. Esport

- Elaboració d'un programa de promoció de l'esport entre el col·lectiu de dones joves en l'esport de competició i en el recreatiu, atenent les causes que provoquen la deserció.
- Promoure una xarxa de recursos i serveis per facilitar a les dones l'accés a la pràctica esportiva adequant els horaris a les necessitats.

- Incidir en la formació d'educadores i educadors esportius per a la motivació de la participació de dones de totes les edats en la pràctica esportiva.
- Potenciar la retransmissió de les competicions esportives femenines en les emissores i televisions públiques.

1.3.11. Seguretat pública

- Formació dels cossos de seguretat sobre les necessitats d'atenció i actuació envers les denúncies plantejades per les dones.
- Atendre a la diferent percepció de la seguretat que tenen les dones.
- Creació d'un servei específic d'atenció a les dones en totes les comissaries.
- Estudi de les necessitats de les dones grans en situacions d'indefensió potenciant, alhora, una xarxa de punts de socors i assegurant el manteniment del servei públic telefònic.
- Establir línies de col·laboració i contacte entre els cossos de seguretat, les associacions de dones i els diferents recursos existents per a les diferents problemàtiques de seguretat.

1.3.12. Justícia

- Creació d'un torn d'ofici per a dones víctimes de la violència.
- Agilitar els processos judicials per a les víctimes d'agressions sexuals i violència.
- Aplicació de mesures cautelars per a les dones que hagin presentat un cert nombre de denúncies per violència domèstica.

1.3.13. Política territorial

- Atendre a la construcció d'espais urbanístics que facilitin la qualitat de vida i permetin la realització de la diversitat d'accions de la vida quotidiana.
- Garantir el dret a l'habitatge per a dones amb pocs recursos econòmics, tot impulsant ofertes assequibles d'habitatge social.
- Promoure una xarxa de transport públic que respongui a les necessitats de la població tot adequant els horaris, freqüències i recorreguts i amb interconnexió entre el centre i la perifèria i entre les zones rurals i les urbanes.
- Disseny d'estructures urbanes que prevegin la creació d'espais segurs i incrementin el poten-

cial de control social, alhora que permetin la comunicació entre les persones residents.

1.3.14. Participació democràtica

- Reconeixement i suport a la pràctica política realitzada per les dones així com a les transformacions que aquesta pràctica està promovent en l'àmbit de les instàncies de poder.
- Fer permeable l'Administració a les propostes de participació política promogudes pel moviment associatiu de dones.
- Donar visibilitat social i política als projectes que sorgeixen des del moviment de dones, i dotar-los dels recursos necessaris.
- Impulsar la participació de les dones en òrgans de consulta, negociació i consens.
- Promoure canvis legislatius que permetin la participació amb plena ciutadania de les dones immigrades.

1.4. ELS JOVES, PROTAGONISTES D'UN NOU FUTUR

1.4.1. Dependència, malgovern i política de joventut

Hem tingut molts anys de govern autonòmic de CiU i n'han passat encara més des de la fi de la dictadura franquista. Molts anys, però, que no han aconseguit que problemes com l'atur, la manca d'habitatge, la poca participació o les drogues s'hagin pogut solucionar.

La transició no va aconseguir posar les bases per a una democràcia veritable que permetés a les diferents nacions de l'Estat espanyol desenvolupar els valors socials que li eren propis. Solucionar els seus problemes amb les seves eines, això és, amb sobirania.

I els quasi vint anys de govern de CiU, del suposat nacionalisme, no ho han millorat. Al contrari, han fet endormiscar poc a poc la societat catalana, negant-li el dret al debat, a la participació, i a revelar-se contra allò establert.

Les condicions de vida dels i de les joves s'han empitjorat en tots aquests anys. Un 70% de precarietat laboral, un 33% d'atur juvenil, fins als 29 anys de mitjana no poden marxar de casa dels pares, l'abstenció electoral supera el 50% i el

desarrelament i la despreocupació pel seu entorn social i nacional és cada cop més evident. Valors com el passotisme, el consumisme o l'espanyolisme s'han generalitzat, i el sistema ha aconseguit anestesiar aquell grup social que és per definició el que té més potencial transformador.

Ens trobem a les portes del segle XXI amb un col·lectiu juvenil on s'han consolidat factors de desarrelament i marginació social que condueixen, en determinades situacions, a conductes antisocials: drogoaddicció, actituds violentes o delinqüència. També al manteniment de les greus mancances de la joventut de les zones rurals.

La Generalitat de Catalunya no només no ha lluitat contra tot això, sinó que en molts casos ho ha incentivat. El foment del lleure (turisme juvenil, xarxa d'albergs de joventut) i el carnet jove han estat les principals polítiques de joventut que s'han fet fins al moment. Encaminades a entretenir el jove i integrar-lo a la societat a través del seu mecanisme més negatiu, el consumisme. Han estat pensades per tal de maquillar els efectes del problema i no per a erradicar les causes que el provoquen, destinades a fer creure als i a les joves catalans/es que el món en el qual vivien és el millor dels possibles. Tampoc s'ha prestat mai atenció a la participació dels i les joves en el procés de presa de decisions a fi de garantir una aplicació coherent de les polítiques de joventut.

El paternalisme, el tutelatge i el control social ha estat tot el que ha donat de si Espanya i la Generalitat governada per CiU. El totalitarisme i el nacionalisme de disseny per tal que els mateixos de sempre segueixin vivint de la dependència social, cultural i econòmica de Catalunya.

El marc actual, Estatut d'autonomia-Constitució espanyola, és evident que no serveix per transformar la nostra realitat i desenvolupar les potencialitats del nostre poble. No obstant això, no hem de caure en l'error de pensar que tots els nostres problemes se solucionaran quan siguem independents. La nostra llibertat i el nostre país els hem de construir i de guanyar des d'ara.

1.4.2. Una política de joventut adaptada a la realitat

El programa que teniu a les vostres mans és un seguit de propostes d'actuació pensades per

millorar les condicions de vida dels i les joves avui, utilitzant les actuals competències i institucions que ens dona el marc jurídic i polític actual. Seran solucions parcials però possibilistes, perfectament aplicables amb els recursos econòmics de què disposa ara per ara la Generalitat de Catalunya.

Les polítiques de joventut que us proposem, les hem construït a partir de l'aplicació de solucions a les grans qüestions que afecten o preocupen als i les joves: el dret a independitzar-se (treball, habitatge), la seva participació i socialització (associacionisme), la igualtat d'oportunitats (accés a la cultura, educació, formació, lleure), i els drets de la persona (sexualitat, drogues, servei militar obligatori, etc.)

Des d'una perspectiva d'esquerres hem de concebre aquestes polítiques com el fruit de la coordinació de totes les intervencions del govern que afecten als i les joves, ja que són molts els problemes que tenen una mateixa causa. Caldrà dissenyar una política integral de joventut.

1.4.3. Per un veritable Pla integral de joventut

La manca d'una veritable política integral de joventut ha portat a l'estigmatització dels i les joves que són tractats des de les diferents administracions, inclosa la Secretaria General de Joventut, com a membres d'un grup d'edat la necessitat bàsica del qual és la de satisfer el temps del lleure, com si no hi hagués cap problema prioritari que hagi de ser resolt per l'Administració. A més, davant d'aquesta manca de perspectives, tots els esforços publicitaris i institucionals adreçats als i les joves se centren en un camí aparentment desinteressat, solidari i fins i tot compromès: el voluntariat. S'està fent servir el treball i l'empenta desinteressada de milers de joves com a vernís lluent per al rostre cimentós d'un sistema que alhora genera el passotisme i la insolidaritat més salvatge a base de models consumistes i elitistes, fenòmens contra els quals pretén lluitar aquest voluntariat institucionalitzat, poderosament conduït segons els interessos dels diversos organismes oficials, per tal de buidar-lo de capacitat crítica envers el sistema. Voluntariat institucional i consumisme són dues cares de la mateixa moneda.

En comptes de prioritzar l'associacionisme s'opta per la cultura del voluntariat, com a mètode

passiu d'altruisme, on tot està dictat. L'associacionisme aporta una sèrie de valors útils per inserir el jove, finalment, en la societat. Les grans campanyes de voluntariat, per contra, inserixen el jove en una dinàmica del lleure passiu, el lleure fàcil i mediàtic.

En conseqüència, els i les joves necessitem una política integral de joventut que sigui fruit d'una actuació coordinada entre els diferents departaments de l'Administració. Lluny de polítiques de façana i consum, lluny d'objectius propagandístics, que potencin d'una manera decidida la joventut. Això implica tres mesures institucionals d'urgència:

- Defensar a tots nivells les competències exclusives en matèria de joventut del Govern de la Generalitat.
- Cercar, amb la resta de governs autonòmics de la Nació catalana, mecanismes de mútua relació, d'intercanvi d'informacions i de cooperació institucional per tal d'aconseguir unes polítiques de joventut interrelacionades i amb objectius similars per a tots els i les joves catalans/es.
- Crear una Comissió de Joventut al Parlament de Catalunya.

Cal posar en marxa un gran Pla nacional de joventut per als pròxims deu anys que desenvolupi al màxim les actuals competències fins a arribar a l'assoliment d'un estat propi.

El Pla nacional de joventut seguirà, sota el principi de política integral, dos grans línies de treball:

Descentralització i personalització

- Bona part dels problemes que afecten el/la jove poden i han de ser tractats des de l'àmbit local. Això ha d'afavorir la proximitat de les polítiques que es facin i que arribin a la totalitat dels i les joves. En aquest sentit caldrà fer un esforç especial a les zones rurals, històricament més desassistides.

Participació directa dels i les joves

- La coordinació institucional ha d'estendre's cap a les associacions juvenils. Cal aprofundir en fórmules que permetin la prestació d'alguns serveis directament per part de les entitats juvenils.
- Els i les joves han d'esdevenir ciutadans/es

actius/ves amb possibilitats reals de decisió per trobar solucions als seus problemes. Han de ser partíceps d'una mateixa societat, d'una mateixa nació.

Aquest Pla de joventut es dividirà en les quatre grans dimensions de la vida d'un jove: el dret a independitzar-se, la seva participació social, la igualtat d'oportunitats i la llibertat personal.

1.4.4. El dret a la independència

Poder fer la nostra vida, marxar de casa i independitzar-nos depèn bàsicament d'un treball estable i de l'accessibilitat a un habitatge de lloguer o de compra.

Facilitar la recerca d'aquest treball i fer efectiu el dret que tothom té a un habitatge digne seran els reptes de l'Administració en aquest àmbit.

1.4.5. Habitatge

L'habitatge és un element indispensable per al desenvolupament del jove com a persona independent i adulta, ja sigui sol o en parella. És juntament amb el treball l'element que ens permet independitzar-nos i viure la nostra vida en plenitud.

L'habitatge s'ha d'entendre, a més, com un element de cohesió social i d'estabilitat. En aquest sentit ha estat postergat, com a necessitat social i com a despesa pública social, respecte a l'ensenyament o la sanitat. També té una relació directa amb el funcionament del mercat de treball ja que afavoreix una major mobilitat espacial-residencial al si de tot Catalunya (trasllats d'empreses o per cercar millors oportunitats).

Cal posar fi al progrés actual de creixement del percentatge de joves que s'han d'estar a casa dels progenitors perquè no els és possible accedir al mercat d'habitatges de lloguer o de propietat, fet causat per quatre factors principalment: l'alt cost del sòl, els abusius preus especulatius del mercat lliure d'habitatge de lloguer i de propietat, la precarietat laboral dels i les joves i els sous baixos.

Fenòmens com l'okupació no són res més que la punta de l'iceberg d'una problemàtica que afecta la pràctica totalitat dels i les joves.

Les polítiques aplicades fins ara han estat bàsicament d'ajudes a fons perdut en la compra de pisos i només han servit per fer més còmoda l'adquisició d'habitatges als sectors joves socialment més afavorits, que de totes maneres els haguessin pogut comprar igualment. A la resta — la majoria — els ha seguit estant vedada la compra d'un habitatge.

Les polítiques d'habitatge juvenil han d'anar a prioritzar el lloguer dels habitatges enlloc de la seva compra. Això ens dona una major flexibilitat amb relació al mercat de treball i les seves variacions i la localització de noves oportunitats. La incidència pressupostària dins els ingressos personals domèstics és necessàriament més baixa si lloguem un pis.

Les mesures següents aniran encaminades a solucionar els problemes anteriorment descrits.

Pla social d'habitatge per a joves

- Cal posar en marxa un Pla social d'habitatge per a joves que abasti tot el país. El pla constarà d'una sèrie d'etapes i hi intervindran els municipis pel que fa a l'aportació de sòl urbanitzable i la Generalitat en la construcció i posterior gestió a través d'un Patronat de l'habitatge.
- Negociar la cessió de sòl urbanitzable a la Generalitat o fer subhastes públiques transparents d'aquest sòl amb preus màxims per als habitatges un cop construïts.
- Dissenyar amb els Ajuntaments una política urbanística que permeti la inversió pública local i de la Generalitat en el sòl cedit per crear un parc d'habitatge públic en un entorn i amb uns equipaments adequats.
- Caldria, a més de l'acció urbanística anterior que abaratiria el preu de l'habitatge, augmentar els recursos dedicats a política d'habitatge.
- A partir d'aquí s'iniciaria el lloguer d'aquests habitatges a un preu sensiblement inferior al de mercat per al jovent que reuneix la condició d'ingressos per sota d'un sostre (per exemple 900.000 PTA brutes per persona). El temps de lloguer seria limitat per tal d'afavorir la rotació d'aquests habitatges.

Mobilitzar els habitatges desocupats

- Augmentar progressivament la càrrega tributària dels habitatges desocupats fins que els propietaris es vegin obligats a llogar-los o ven-

dre'ls. Una major oferta d'habitatge faria baixar-ne els preus.

Desenvolupar el mercat de lloguer

- Regulació flexible pel propietari/ària en el sentit de lloguers temporals de fins a cinc anys renovables i més subvencions al lloguer.

Subvencions a la despesa-inversió en habitatge

- Donar una subvenció del 10% del preu de mercat acreditat i baixar en 1 punt el tipus d'interès de les corresponents hipoteques. Es farà en joves menors de 28 anys i es limitarà a rendes personals baixes. La subvenció també abastarà lloguers, tendint a primar aquesta forma d'adquisició d'habitatge.

Utilitzar l'obra social de les caixes d'estalvi

- Les caixes d'estalvi haurien de ser obligades a emprar una part de la seva obra social a una partida de subvenció dels tipus d'interès de les hipoteques subscrites pel jovent amb elles mateixes, acreditant certes condicions personals quant a renda i patrimoni.

Potenciar l'estalvi-habitatge

- Hauria de ser incentivat per la Generalitat o les mateixes caixes, ja que es tracta d'un estalvi contractual i estable amb la finalitat d'adquisició d'habitatge. L'incentiu seria en aquest cas donar un major interès o desgravacions fiscals. Sempre seria per al primer habitatge.

Millora del sistema de transport públic

- Per tal de poder aconseguir habitatges en zones més econòmiques sense que això impliqui incrementar el temps per desplaçar-se a la feina o al centre d'estudis.

1.4.6. Treball

El treball és insubstituïble, és un dret fonamental. La situació laboral actual ve definida per un alt índex d'atur i per una precarietat clara. Les empreses de treball temporal (les ETT) i la política de contractació condemna el 70% dels i les joves a treballar en situació precària, no sabent en què treballaran el dia següent. Aquesta situació es més greu en el cas de les dones.

La intervenció pública en aquest àmbit ha d'anar encaminada a millorar l'ocupació juvenil tant en quantitat com en qualitat. És a dir, nivell de remuneració, condicions de treball, perspectives, formació i estabilitat. La connexió del treball del jove amb la formació prèvia és molt rellevant, ja que pot donar lloc a frustracions importants.

La legislació en matèria laboral és majoritàriament competència del Parlament espanyol. La demanda d'un marc de relacions laborals català esdevé així una prioritat per poder endegar una política integral en matèria d'ocupació. Això no és excusa, però, perquè la Generalitat no hagi fet prou esforços en aquells àmbits que en depenen.

És imprescindible, doncs, la posada en marxa d'un pla d'ocupació que resolgui d'una vegada per totes la manca de treball i la precarietat laboral.

Consolidació de l'ocupació, reducció de la precarietat

Un dels principals factors d'inestabilitat en el món laboral és la precarietat laboral, entesa com un seguit d'elements negatius: l'elevada temporalitat que provoca una inseguretat davant qualsevol projecte personal (habitatge, cotxe); desregulació, que comporta pèrdua de drets (rebaixes salarials, torns que afecten la vida familiar i social); condicions laborals a la baixa; indefensió davant qualsevol tipus d'arbitrarietat; augment dels accidents laborals. Ens trobem, per tant, davant d'un greu problema —la precarietat— que provoca un augment de les desigualtats, com si tornéssim a una societat dual: aquells que gaudeixen de privilegis formen un grup selecte, en contra d'una majoria exposada a qualsevol injustícia, humiliació o vexació.

El creixement espectacular del nombre de contractes signats a través d'una ETT (22% del total l'any 1998), així com de la facturació d'aquestes empreses, suposa un gran perjudici pels treballadors i treballadores.

Durant els darrers anys, la generalització de l'ús de contractes temporals ha suposat la fallida d'aquesta mesura com a opció excepcional, i s'ha manifestat totalment ineficaç per a la creació d'ocupació, ja que ha contribuït únicament a fomentar la rotació i disparar els nivells d'accidentalitat. Per això proposem:

- Augmentar les bonificacions fiscals per a aque-

lles empreses que converteixin contractes temporals en indefinits.

- Eliminar la contractació via ETT a les administracions públiques
- Seguiment i control rigorós de la contractació a través de les ETT per evitar la seva utilització en els casos que aquella feina sigui de caràcter fix.
- Substitució de les ETT actuals per una major eficiència de les oficines de treball de la Generalitat.
- Perseguir i delimitar amb major eficàcia el frau de llei en els contractes eventuais per circumstàncies de la producció.

Noves ocupacions

L'actual desenvolupament de la nostra societat ha portat alguns canvis importants en molts àmbits de la vida quotidiana. Aquests canvis en els comportaments i costums de la gent han afectat també als sectors productius, que d'una manera o una altra han hagut d'adaptar-se a la nova situació o, millor dit, a una situació molt més dinàmica i de canvi constant. Aquest fet ha afectat considerablement el mercat de treball i les conseqüències no s'han fet esperar: reconversions i reestructuracions han provocat una destrucció massiva de llocs de treball. Els principals afectats han estat un cop més els i les joves.

Aquests canvis s'han de saber aprofitar i l'adaptació de la nostra societat és vital per tal de poder crear nous llocs de feina. Noves ocupacions han estat estudiades per la Unió Europea. Unes ocupacions que les administracions públiques han d'ajudar a desenvolupar.

Classificarem aquests nous jaciments d'ocupació en cinc àmbits: canvis generacionals i suport a col·lectius específics (infància, vellesa); noves pautes de consum (serveis a domicili); noves tecnologies de la comunicació i la informació; protecció del medi i conservació i rehabilitació del patrimoni cultural i artístic.

Aquests sectors ofereixen moltes possibilitats d'ocupació, però necessiten d'un suport per part de les administracions. Per això proposem:

- Gestió descentralitzada dels plans d'ocupació juvenils, deixant aquest paper a les administracions locals, que són els que coneixen millor la realitat més propera.

- Que la Generalitat doti de suficients recursos a aquestes administracions perquè puguin posar en marxa aquests plans.
- Potenciar els vivers d'empresa per facilitar la posada en marxa de noves iniciatives empresarials.
- Suport a les iniciatives d'autoocupació amb assessorament gratuït i centralitzat a les oficines de treball.
- Potenciació de l'economia social juvenil en forma d'associacions, tallers ocupacionals, cooperatives, etc.

Contractació i repartiment del treball

El debat sobre la reducció de la jornada laboral no té consistència si aquesta mesura no va acompanyada de la supressió de l'elevadíssim nombre d'hores extres que es realitzen en l'actualitat. La mitjana d'hores realitzades pels treballadors és de 41,5 h setmanals, mentre que la majoria dels convenis se situen en una jornada de 37-38 hores per setmana. Això ens dona idea de la gran quantitat de nous llocs de treball que es podrien crear reduint la jornada i limitant les hores extres.

Un altre punt a tenir en compte és la persecució de l'economia submergida, ja que aquesta resta recursos del finançament públic de la Seguretat Social que després es destinen al pagament de prestacions i subsidis. Hi ha molts treballadors sense contracte ni cap garantia laboral i que, per tant, estan subjectes completament a les decisions de l'empresari.

- Creació d'un contracte a temps parcial per els estudiants que vulguin combinar feina i estudis
- Progressiva limitació de les hores extres fins arribar a la seva desaparició.
- Supressió de les hores extres de l'Administració pública.
- Avançar progressivament cap a la setmana laboral de 32 h, marcant les 35 h com a pas intermedi.

Transició i inserció laboral juvenil a Catalunya

La inserció laboral dels i les joves de Catalunya és cada vegada més tardana, amb molta temporalitat, sous baixos, rotació del treball i amb subocupació (per sota del nivell de formació o sense res a veure-hi).

Ens deien que, per entrar al món laboral, els i les

joves necessitaven formació i informació. Això portava per una banda, a culpabilitzar-nos per no estar prou preparats i, per l'altra, intentant, amb més formació, solucionar el problema de manera individual i no de manera col·lectiva. Hem d'afegir a aquesta visió la paradoxa que som la generació més ben formada de tota la història del nostre país i que vivim en la societat de la informació. I el cas és que tenim un índex d'atur més alt que mai.

Els i les joves en sortir del sistema educatiu ens trobem davant el buit i la descoordinació administrativa. Els ens implicats no tenen una política conjunta. Un jove no sap si ha d'anar a una oficina de l'INEM (ara de treball), als serveis municipals de joventut o de promoció econòmica o al Servei Català de Col·locació (fins i tot en la seva versió "Servicaixa"). A més, no té cap idea de la situació del mercat laboral ni dels requisits i preparació per accedir-hi. El "boca a orella" i les amistats continuen sent la principal via per trobar feina. Evidentment sense cap planificació.

Pel que fa al sistema educatiu, existeix una distància i manca de col·laboració i encaix amb el món laboral. Això és especialment rellevant en la Formació Professional. A més la necessària aplicació de la LOGSE no ha solucionat tots els problemes de fracàs escolar i comunicació, en línies, continguts i persones i entre les diverses opcions educatives reglades i les no reglades.

Davant aquesta situació proposem:

- Creació d'un agent públic d'ocupació, descentralitzat, amb la participació de totes les administracions i cogestionat per tots els agents socials.
- Potenciar els PTT (Plans de Transició al Treball) reformulant-los en l'àmbit municipal i comarcal.
- Creació del Consell Català de la Formació Professional.
- Replantejament i diversificació dels cursos de garantia social.
- Creació d'observatoris locals d'ocupació juvenil i lligar-los amb l'FP reglada, ocupacional i continuada, amb la participació dels agents socials.
- Crear assignatures sobre informació i accés al món laboral a l'ESO i l'FP.
- Potenciar els espais d'orientació sociolaboral per a joves, tant en el món associatiu, en l'ensenyament i en les administracions.

- Creació d'un contracte que faciliti la inserció laboral del jove que prové del fracàs escolar.
- Obertura d'oficines de treball de la Generalitat a les universitats catalanes i terminals d'aquestes en tots els instituts de secundària.

1.4.7. Per a una major participació dels i les joves

La participació dels i les joves en la societat i la implicació en la seva dinàmica per fer-la avançar en la seva estructura i en el seu sistema de valors, és una de les fites més importants de la joventut com a grup social. Així com una major integració social, cultural, política i econòmica dels i les joves esdevé un punt fonamental en la formació de la seva personalitat i socialització. És per tant fonamental per a un país que vol avançar que el jove s'impliqui en el seu funcionament i/o transformació, com aquesta implicació és també important per a la formació de la personalitat del jove.

El desarrelament del jove de la seva realitat social i nacional el farà caure en els valors de l'espanyolisme i el consumisme, i l'incapacitarà per afrontar amb esperit crític el treball per la millora de les seves condicions de vida.

La participació del jove en la societat es desenvolupa a través de les eleccions, les organitzacions juvenils, els partits polítics, en les institucions, en les associacions de tota mena, en el món acadèmic i del treball, en les ONG, i en els moviments socials i reivindicatius.

En tots aquests àmbits la participació és molt escassa, només un 25% dels i les joves estan associats. Això està per sota de la mitjana europea, és similar a la de la resta de l'Estat i molt per sota de la que hi havia als anys trenta. Els índexs de participació juvenils catalans només es poden relacionar amb els índexs portuguesos i grecs, els últims del rànquing europeu.

Els i les joves catalans han adoptat en general el sistema de valors i la forma de participar dels seus pares. Han adoptat un paper passiu quant a l'assumpció de responsabilitats col·lectives. Un paper propi d'un règim franquista no participatiu. A tot això, s'hi afegeix un nul foment de l'associacionisme per part de la Generalitat, si és que no hi ha obstacles deliberats per tal d'acabar amb l'esperit crític de la joventut.

Per tot això us proposem:

Pla de promoció de l'associacionisme

La Generalitat ha de dotar les organitzacions i associacions juvenils de tots els mecanismes necessaris perquè aquestes puguin respondre als interessos de la joventut i al repte d'arribar a un major nombre d'infants i de joves d'arreu del país. Cal, doncs, una política de foment i d'importants inversions i infraestructures que posi fi a l'actual crisi de l'associacionisme i a la seva baixa popularitat (els i les joves creuen que associar-se no serveix de res o és poc interessant). Cal el reconeixement social i la protecció del treball de milers de joves catalans. S'ha de garantir el desenvolupament dels consells de joventut locals fins que esdevinguin una autèntica xarxa a tot el territori per al contacte i la cooperació juvenil.

A. A les institucions:

- Es dotarà les associacions juvenils de capacitat de decisió i intervenció en el temes que les afectin. S'hi delegarà la intervenció social de l'Administració en el seu àmbit concret d'actuació.
- Es promouran tots els mecanismes de relació entre l'associacionisme del Principat i de la resta de la nació catalana.
- Es posarà en marxa un programa específic de promoció de l'associacionisme entre les dones joves, ja que aquestes tenen un nivell més baix de participació que els homes.

B. Promoció econòmica:

- Priorització de la cogestió com a fórmula per oferir serveis als i les joves des de les mateixes associacions. Aquesta fórmula pretén ser el model de coordinació i cooperació entre institucions i associacions.
- Creació d'un fons de crèdit preferencial per a les associacions que permeti la professionalització indispensable i la modernització de la gestió.
- Generalització de la política de convenis com a forma òptima de subvenció, fruit d'una veritable relació d'informació i compromís entre Administració i entitats juvenils.

C. Infraestructures:

- Assoliment d'una xarxa d'equipaments juvenils mitjançant un pla específic amb tres objectius: dotar les associacions de locals,

en especial les zones de la Catalunya interior, desenvolupar per tot el territori una xarxa de casals i equipaments garantint-ne l'ús i la participació dels i les joves

- Desplegament definitiu d'una xarxa de serveis d'informació juvenil que abasti tot el territori, informatitzada i coordinada amb la Generalitat, els ajuntaments i les associacions juvenils de la zona.

Un dels objectius d'aquest pla serà l'aproximació dels i les joves a l'interès per la intervenció activa en els afers col·lectius i, per tant, en l'assumpció del seu paper en el futur del nostre país. Un creixement i una consolidació d'un associacionisme compromès amb la societat i la nació que compartim, en els diferents sectors de l'activitat dels i les joves, servirà per assolir tres grans objectius estratègics per al nostre futur nacional: afermament de la consciència de comunitat nacional entre els i les joves; no-rebuig i acostament, crític sempre, als mecanismes de decisió i intervenció en els afers públics; formació i adquisició d'experiències organitzatives i de grup en vistes a la seva participació en el cos social, institucional i polític de la futura Catalunya.

1.4.8. Cap a la igualtat d'oportunitats

Qualsevol política d'esquerres ha d'anar encaminada a garantir la igualtat d'oportunitats i, a partir d'aquesta, la cohesió social.

L'eficiència de les polítiques públiques que han de garantir la igualtat d'oportunitats es mesurarà en funció de com repercuteixin en el grau de mobilitat social d'aquella societat, de benestar de les persones i de cohesió social. La mobilitat social serà un paràmetre que ens indicarà la probabilitat que tenen les classes més pobres d'accedir als centres de poder i de decisió d'una societat.

L'accés a la cultura i a la formació i l'accés al lleure i a l'esport seran els eixos sobre els que vertebrarem una política que garanteixi la cohesió i la mobilitat social i la igualtat d'oportunitats per a tothom.

1.4.9. Accés a la cultura

Cal facilitar al jove l'adquisició de les pautes de

socialització necessàries per al seu acoblament a la societat on viu, del coneixement del seu país i la situació en la qual es troba des del punt de vista històric, i també d'una consciència crítica i reflexiva respecte a tot el que l'envolta. Es fa indispensable potenciar els lligams d'identitat nacional, cultural i lingüística de Catalunya.

Malgrat les diferències entre les diferents regions catalanes, que ja ens dibuixen per si mateixes diferents tàctiques que cal utilitzar, és òbvia la necessitat d'una estratègia nacional unificada que miri d'anar pal·liant la manca d'una consciència nacional forta i homogènia, que miri d'anar nacionalitzant els i les joves catalans/es. La pedagogia en la unitat nacional és, per tant, l'eina per al nostre redreçament.

I en aquesta pedagogia la cultura és un dels seus pilars bàsics, i també ho és de la identitat nacional de Catalunya, alhora que constitueix un element fonamental de la personalitat dels i les joves. Cal entendre per cultura catalana la que es manifesta arreu de la nació, i amb la llengua i els símbols catalans com a vehicle de transmissió.

Els i les joves catalans no tenim encara un accés fàcil a unes pautes de socialització d'un país normal. L'ensenyament no respon als principis de catalanitat, en llengua i continguts; l'associacionisme no es vertebrava en els paràmetres normals que correspondrien a una nació i encara no s'ha assolit una taxa normal d'equipaments juvenils de promoció del consum cultural nacional. En aquest sentit, per a aquest Pla s'establiran tots els mecanismes d'interrelació entre el món de l'associacionisme i el lleure i el món de l'ensenyament. Per tot això proposem:

- Facilitar amb recursos econòmics i infraestructurals l'actuació conjunta de l'associacionisme de tot el territori nacional. Cal apostar decididament i perdre la por als anomenats intervencionismes.
- Vetllar perquè tot l'ensenyament públic, des del preescolar fins l'universitari, respongui als principis de catalanitat.
- Promoció de l'associacionisme, de la seva participació i representació en el món de l'ensenyament, en tots els òrgans no governamentals de decisió i intervenció en els plans d'estudi i de docència.
- Acció permanent en tota la xarxa d'equipaments juvenils de promoció del consum cultural, sense oblidar la potenciació i millora de les

biblioteques i sales de lectura, audició i autoaprenentatge (àudiovisual, informàtic, etc.), locals per a la creació artística i musical, etc.

- Programes de suport amb crèdits tous i subvencions perquè els i les joves puguin adquirir material informàtic. Tarifes especials per connectar-se a Internet.
- Promoció activa dels i les joves i les associacions en tots els programes de difusió i promoció de la cultura catalana.
- Programes específics per a la integració plena a la realitat lingüística i nacional de Catalunya per als fills dels ciutadans originaris d'altres països.
- Facilitar les ofertes culturals en les zones perifèriques de les grans ciutats, generalment mancades de recursos culturals.
- Adaptar les normatives de permanència als estudiants que treballen, rebaixant el nombre de crèdits a aprovar i creant la figura de l'estudiant a mitja jornada, per tal de no impedir els estudis a aquells joves que han de compaginar la carrera amb la feina.

1.4.10. Lleure

Cal apostar per una utilització del lleure en el sentit més formatiu possible com a via de desenvolupament de les potencialitats del jove. En aquest sentit cal prioritzar:

- Els ajuts per millorar la formació dels animadors socioculturals, respectant els mètodes pedagògics específics de cada associació.
- Reconeixement social de la figura de l'animador sociocultural, i consideració institucional dels i les joves amb aquests tipus d'estudis realitzats.
- Coordinació dels responsables de la xarxa d'albergs de joventut amb els ajuntaments, per tal d'ampliar-la, millorar-la i gestionar-la conjuntament. Fer dels albergs lloc de trobada i de relació entre els i les joves, fent desaparèixer les traves actuals en aquest sentit, bàsicament d'horaris i de manca d'intimitat.
- Generalització de l'esport de base, tant a nivell escolar com de vacances.
- Participació del CNJC en l'actual Programa de Turisme Juvenil de Catalunya, i fer-ne un instrument de màxima versatilitat ajustat a les diferents demandes dels diferents col·lectius, grups i associacions.
- Restabliment de la llibertat d'horaris per als locals nocturns.

Paral·lelament, cal iniciar un Programa de transformació del Carnet Jove, ja que és considerat per la majoria de la joventut catalana com un instrument d'utilitat insatisfactòria, abocat a ser un mer instrument de descompte en els articles de consum. Cal transformar el Carnet Jove en una eina d'ús generalitzat i de màxima utilitat per als joves, que ha de permetre:

- Tarifes de descompte en tots els mitjans de transport públics.
- Entrada gratuïta en tots els esdeveniments i llocs d'interès social i cultural.
- Preus especials en la compra de mètodes de contracepció per tal de garantir una sexualitat més lliure i plena.
- Condicions especials que afavoreixin en consum cultural en tots els seus vessants.
- Accés a tarifes especials en els programes generals de turisme social.

1.4.11. Formació i ensenyament

Les propostes en aquest àmbit estan recollides en l'apartat general sobre ensenyament.

1.4.12. Drets de la persona i solidaritat

Pla de promoció dels drets de la persona i de la solidaritat

Entenem que cal un pla nacional que promogui l'ús amb les màximes garanties de les llibertats nacionals, que desenvolupi l'expressió d'actituds solidàries i que lluiti contra qualsevol tipus de discriminació o restricció a l'expressió del jove. Les principals qüestions en les que caldria intervenir serien: dret a la lliure sexualitat; drets la infància; integració de disminuïts; delinqüència i presons; drogues i drogodependències; sida; lluita contra el racisme, la xenofòbia i la discriminació sexual; solidaritat i educació per la pau, amb un projecte específic sobre l'objecció de consciència i l'exèrcit professional. (Molts d'aquests aspectes ja són tractats en altres apartats d'aquest programa).

1.4.13. Servei militar i objecció de consciència

La lluita i el treball de milers d'insubmisos ha aconseguit posar data de caducitat al Servei Militar Obligatori. Això no exclou, però, que hi ha

un període de transició en el qual encara milers de joves es veuen obligats a fer el SMO o la PSS: que l'exèrcit continuarà existint amb la funció constitucional de reprimir l'exercici del nostre dret fonamental a l'autodeterminació i que el dret a l'objecció de consciència no està reconegut per a aquells joves que estan fent el servei militar o són soldats professionals.

Per a ERC, doncs, la lluita antimilitarista continua plenament en vigència, ja que l'objectiu últim d'aquesta no era la fi del SMO sinó la fi del propi exèrcit espanyol i de tots els exèrcits del món. Per tot això proposem:

- El Govern de la Generalitat no realitzarà cap activitat que tingui relació amb les institucions militars, no participarà en cap acte militar ni convidarà cap representant de les institucions militars a cap acte oficial.
- El Parlament de Catalunya impulsarà una iniciativa legislativa al Congrés dels diputats per tal que sigui reconegut el dret fonamental a l'objecció de consciència. En qualsevol moment i sense la contrapartida que representa la PSS.
- Abolició de totes les places de PSS de l'Administració pública.
- Impulsar la Insubmissió en el període transitori fins a la fi del SMO.
- Garantir la defensa de tots els insubmisos catalans posant un equip d'advocats a la seva disposició

1.5. SANITAT

1.5.1. Les bases

Des d'ERC elaborem una proposta pròpia encaminada a millorar el model sanitari català i augmentar la qualitat en la sanitat pública. Les bases del model sanitari públic que ERC —com a força de progrés— proposa, són un model caracteritzat per ser públic, universal i gratuït en tot allò que és essencial. Per Sanitat Pública entenem que el seu finançament estigui garantit pels poders públics, i que aquests garanteixin els recursos necessaris pel seu funcionament.

Una sanitat pública Universal, per a tothom, abastant tota la ciutadania sense exclusions ni per nivell de renda, ni per origen geogràfic, ni per cap altre motiu discriminatori.

Una sanitat pública gratuïta, hauríem de dir gratuïta amb matisos (avui dia els treballadors paguem part de la recepta farmacèutica); en la que cal garantir les prestacions actuals, ampliant-les en els àmbits bàsics que ara encara no cobreixin; però limitant amb coherència les incorporacions de noves prestacions, constatant prèviament la seva efectivitat mitjançant les agències d'avaluació de tecnologies sanitàries.

Així mateix, les nostres propostes es troben emmarcades en el suport a la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya (LOSC) de 1990 la qual, malgrat algunes possibles millores, va néixer amb el consens ampli de les forces polítiques catalanes. Són propostes fetes amb la voluntat de garantir que tots els ciutadans i les ciutadanes tenim el dret a una sanitat pública de qualitat.

1.5.2. Qualitat en la sanitat pública

La valoració que des d'ERC fem de l'acció de govern en l'àmbit sanitari en aquests darrers quatre anys és forçosament negativa. La sanitat pública ha deixat de ser una prioritat i, en conseqüència, la situació de la sanitat catalana ha empitjorat.

Durant aquesta darrera legislatura s'ha dedicat una dotació pressupostària insuficient al sistema sanitari públic, any rere any. En aquest període, les llistes d'espera han augmentat en nombre i s'han demorat els terminis d'atenció. Es manté una lentitud exasperant en la implantació de la reforma de l'atenció primària. Ha augmentat el dèficit de la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (XHUP) en més d'un 20% entre el 93 i el 97. Els fons públics es destinen a la subvenció de centres privats (ens seguim preguntant què passa amb l'Hospital General de Catalunya i amb la concertació amb l'Aliança) i, finalment, s'han continuat repetint situacions de col·lapse en les unitats d'urgències hospitalàries.

Les nostres solucions:

- A. Desenvolupar instruments de gestió que ajudin a buscar la distribució més equitativa i eficient dels recursos per obtenir la màxima qualitat del sistema sanitari.
- B. Aplicar sempre els criteris de descentralització i desburocratització del sistema.

C. Desenvolupar el màxim de recursos i mesures possibles per disminuir les llistes d'espera:

- Esforç pressupostari.
- Ampliació horària d'utilització dels quiròfans.
- Aplicació de criteris d'incompatibilitat.

D. Potenciar l'atenció domiciliària per malalts crònics i gent gran, per a la qual cosa s'impulsaran i crearan, qual calgui, xarxes específiques coordinades amb l'atenció primària.

E. Millorar l'atenció sociosanitària i adaptar el sector assistencial a les noves prevalences de les patologies cròniques i degeneratives; cal augmentar el nombre de llits hospitalaris per a malalts crònics.

F. Apostar de forma absoluta per l'Atenció Primària com a porta d'entrada al sistema sanitari i com a vehicle que asseguri i millori la salut de la població catalana. Les mesures imprescindibles per fer-ho són:

- És urgent finalitzar en aquesta legislatura el desplegament de la Reforma de l'atenció primària a tot el territori català i al cent per cent de la població catalana.
- Potenciar la figura del metge o metgessa de capçalera.
- Dotar els centres d'atenció primària dels recursos humans, materials i pressupostaris necessaris.
- Lliure elecció del metge.
- Generalitzar la cita prèvia.
- Gestió d'una part del pressupost de cada centre assistencial pel centre mateix.
- Implantar cita prèvia, història clínica i tarjeta individual sanitària per a cada usuari.
- Impulsar la promoció de la salut en atenció primària de forma decidida i coherent; posant-hi els recursos necessaris.
- Integrar a l'atenció primària la planificació familiar.

G. Millorar l'assistència hospitalària:

- Aprofundir en la democratització de l'estructura hospitalària i el seu funcionament.
- Realitzar dotacions pressupostàries suficients.
- Afrontar el dèficit de la XHUP i establir mesures correctores.
- Equiparació salarial dels professionals sanitaris dels centres hospitalaris que formen part del sector sanitari públic.
- Adequar les plantilles a les necessitats

assistencials.

H. Realitzar el desplegament dels serveis de salut mental per a la cobertura del cent per cent de la població, amb una cobertura correcta de les urgències psiquiàtriques.

I. Impulsar un sistema únic de coordinació de les urgències sanitàries i les emergències mèdiques per a tot el territori català.

J. Aplicar a Catalunya de forma decidida, dins l'àmbit de la salut laboral, les directives de la Unió Europea i els consells i recomanacions internacionals.

K. Desenvolupar una política específica de salut laboral que prioritzi els aspectes preventius.

L. Dur a terme la salut escolar de forma coordinada entre les diferents administracions, especialment amb els municipis, per tal d'assegurar una bona educació sanitària, promoció de la salut i prevenció de malalties entre la població escolaritzada.

M. Impulsar l'Institut Català d'Oncologia en tasques de prevenció, epidemiologia i control del càncer a Catalunya.

N. Dins l'atenció farmacèutica i per evitar mesures gens encertades com el cop de medicament, proposem altres mesures per racionalitzar la despesa farmacèutica:

- Promoure la fabricació i prescripció de medicaments genèrics.
- Establir preus màxims de referència, finançats pel sistema públic.
- Limitar la publicitat excessiva.
- Elaborar una llista positiva de medicaments finançats per la sanitat pública.
- Controlar el frau impulsant la utilització de la Targeta Individual Sanitària en la venda dels medicaments.

1.5.3. Finançament apropiat de la sanitat

ERC ha qüestionat de forma permanent el sistema de finançament global de Catalunya i ha reclamat des l'any 1992 un concert econòmic propi i una hisenda pròpia. Mantenir el dèficit fiscal amb l'Estat posa en perill l'espai social català i pel que fa al sistema de finançament sanitari actual, la situació és encara pitjor.

S'està treballant sobre pressupostos i liquidacions no reals, i això comporta una desviació pressupostària segura, recursos insuficients i conseqüències que acaben perjudicant els usuaris de la sanitat pública catalana.

El primer problema de la sanitat catalana és el del seu finançament i el dèficit que arrossega, un dèficit proper al mig bilió de pessetes (280.000 milions reconeguts pel Conseller d'Economia i Finances). Podem afirmar que el sistema sanitari català ha fet pràcticament fallida per dos motius principals: en primer lloc, un sistema de finançament de la Generalitat absolutament insuficient i, en segon lloc, una pèssima gestió dels ja escassos recursos disponibles. Les nostres solucions:

- A. Creació d'una Comissió d'Estudi sobre el Finançament de la Sanitat a Catalunya.
- B. Augmentar la despesa sanitària, com a mínim, fins a igualar el percentatge del PIB en sanitat a la mitjana de la resta de països de la Unió Europea.
- C. Negociar el finançament sanitari amb l'Estat en funció:
 - Dels serveis donats als usuaris no residents a Catalunya.
 - De la piràmide d'edats existent a Catalunya.
 - Dels esforços de recerca mèdica fets al nostre país.
- D. Reconeixement del deute històric del sistema sanitari públic català.
- E. Elaborar uns pressupostos reals i ajustats a la despesa.
- F. Millorar la gestió dels recursos, fent-la més eficient i racional i evitant malbarataments
- G. Cal orientar-se cap a l'assegurança global i única de la població i, per tant, a la unitat i a la indivisibilitat de la quota.
- H. Aplicar mesures per controlar l'elevada despesa en transport sanitari.
- I. Realitzar un seguiment exhaustiu de la despesa en proves intermèdies (diagnòstiques, complementàries, etc.) i aplicar la normativa vigent amb fermesa per aprofundir en el bon ús dels recursos.

J. Garantir les prestacions actuals, ampliant-les en els àmbits bàsics que encara no cobreixin, però limitant amb coherència les incorporacions de noves prestacions, constatant prèviament la seva efectivitat mitjançant les agències d'avaluació de tecnologies sanitàries.

K. Incidir en tècniques de millora de gestió, assolint nivells més alts en control de la despesa.

1.5.4. Per una cultura de la salut

En l'acció de govern de CiU s'ha donat una clara situació de preponderància de la cultura de la gestió per sobre de la cultura de la salut. Els plantejaments econòmics, les reformes organitzatives en el sector sanitari i la separació del finançament de la provisió de serveis no s'han complementat amb el concepte de millora de la salut. Considerem que la gent espera que el sistema sanitari produeixi salut, a la vegada que s'intenta millorar la seva gestió, iensem que el nostre sistema sanitari ha d'evolucionar en aquest sentit.

Les nostres solucions:

- A. ERC defensa un model sanitari i públic, universal i gratuït en tot allò que és essencial.
- B. Cal defensar també la unitat d'oferta, oferta igual per a tothom amb un caràcter d'equitat i de lliure accés per a tota la població: sanitat pública i universal, sense exclusions ni per nivell de renda, ni per origen geogràfic, ni per cap altre motiu discriminatori.
- C. ERC treballarà des de la sanitat contra les desigualtats socials i la marginació social, per evitar els greus efectes negatius que produeixen en la salut de les persones.
- D. ERC està clarament en contra dels reiterats intents d'erosió de la sanitat pública que estan realitzant el PP i CiU. Cal una aferrissada defensa de la sanitat pública defensant l'assegurança única, pública, universal i solidària.
- E. Crear una Agència de la Salut Pública per a tot el territori català, que compregui totes les funcions que li són pròpies, i no una entitat limitada a la protecció de la salut, tot i respectant les competències existents dins l'àmbit municipal.

F. Finalitzar el desplegament de la reforma de l'Atenció Primària, i dotar els equips d'atenció primària tots els recursos necessaris per que puguin desenvolupar les nombroses tasques encomanades.

G. Invertir el màxim de recursos i mesures possibles per disminuir les llistes d'espera.

H. Garantir que el pla sanitari de la SIDA a Catalunya no quedi desdibuixat al passar dins el pla de prevenció i tractament de les drogo-dependències.

I. Prioritzar la informació i la prevenció de la SIDA, amb un especial esforç en l'atenció i control de la SIDA en els centres penitenciaris.

J. Impulsar la col·laboració i suport amb les ONG en la lluita contra la SIDA i les drogodependències.

K. En la lluita contra les drogues, cal prioritzar la prevenció, especialment en els programes de salut escolar i en l'atenció primària. Així mateix, s'ha de reduir l'oferta de drogues legals. Cal una activitat prioritària en el control, tractament i reinserció de les persones afectades.

L. Cal augmentar l'esforç en la prevenció, la detecció i tractament de la ludopatia.

M. Incrementar la inversió destinada a formació i recerca, ja que representen un augment en la qualitat i propicien una millora global de la sanitat. Estudiar un replantejament dels plans formatius de les professions sanitàries.

N. Potenciar i aprofitar el Consorci Institut de Salut Pública de Catalunya en els mestratges i els programes de postgrau de les Ciències de la Salut.

O. En el camp del personal del sector sanitari cal definir i realitzar la distribució organitzativa del treball de les diferents professions dins el sistema sanitari català, escoltant els sindicats i els col·legis professionals. S'ha de facilitar i estimular la formació continuada.

P. ERC és contrària a la gestió d'àrees bàsiques de salut i de centres d'atenció primària per part d'organitzacions privades amb finalitat de lucre.

1.6. ENSENYAMENT

1.6.1 Situar l'ensenyament com a àmbit prioritari de l'Estat del Benestar

La política educativa duta a terme en els darrers anys no s'ha orientat en funció de les necessitats de l'escola pública. Cal, a més a més de la preparació adequada del professorat i de la seva dignificació, un finançament adient, suficient i no malbaratador, així com els suports humans i materials que el professorat precisa. L'actual context català és basa en una retallada de la despesa pública i en receptes neoliberals afavoridores dels centres privats. Les nostres solucions:

A. Replantejar el sistema de subvencions:

- Retroactivitat del concert en cas d'absència de contrapartides efectives.
- Increment dels pressupostos destinats a l'escola pública.

B. Utilització de la capacitat normativa fiscal per arribar als estàndards europeus més avançats en termes de finançament de l'ensenyament (6% del PIB).

1.6.2. Desenvolupar accions de política educativa

La política educativa no ha estat considerada una de les primeres prioritats. La conseqüència ha estat uns baixos rendiments escolars, una aplicació insuficient de recursos econòmics, una organització deficient, etc.

Les nostres solucions:

A. Accés universalitzat a la tecnologia informàtica.

B. Ensenyament continuat d'adults fins als nivells superiors: formació permanent.

C. Increment de la despesa i de recursos en educació fins arribar al 6% del PIB.

D. Suport específic per als pares i mares o tutors i col·lectius, en general, procedents d'altres cultures.

E. Organització de campanyes periòdiques de dignificació del treball del professorat.

F. Reducció voluntària de l'horari lectiu del professorat major de 55 anys.

G. Creació d'un autèntic servei d'inspecció pedagògica.

H. Afavorir una convivència estable i un bon clima de relacions humanes en els centres educatius:

- Plantilles estables.
- Personal auxiliar per al tractament i control de l'alumnat conflictiu.

I. Promoció d'un model de centre educatiu arrelat al medi social i obert a l'entorn.

1.6.3. Establir un model de gestió

La política educativa ha de bastir-se sobre un model de gestió extern i un d'intern. Cal tenir en compte que tots els àmbits de gestió s'hauran de coordinar en un ampli programa de treball conjunt.

Les nostres solucions:

A. Desenvolupament de la gestió externa dels ensenyaments obligatoris (0 a 16 anys). Les institucions i organismes del poder local han de tenir les competències següents:

- Solars i edificis.
- Distribució equitativa de les despeses dels centres.
- Ús ciutadà de les instal·lacions escolars fora de l'horari lectiu.
- Seguiment del compliment dels concerts educatius.
- Mapa escolar municipal o comarcal.
- Procés de matriculació de 0 a 16 anys.
- Escolarització adequada dels col·lectius de discapacitats.
- Escolarització adequada i integradora dels col·lectius d'altres cultures.
- Control i eradicació de l'absentisme escolar.
- Programes de garantia social.
- Programes de transició de l'escola al treball.
- Pràctiques a empreses amb coordinació amb el centre educatiu corresponent.
- Estadades a empreses amb coordinació amb el centre educatiu corresponent.
- Control de la qualitat de menjadors i transports escolars.
- Programes d'informació escolar, professional i universitària per a la població escolar de l'àmbit corresponent.
- Programes d'informació de residència i

transport fora del municipi o comarca per a la població escolar.

- Programes d'activitats culturals i extraescolars per als centres educatius.
- Coordinació dels consorcis o dels serveis lingüístics amb seu al municipi o comarca.
- Coordinació dels serveis dels CRP, EAP, UEE amb seu al municipi o comarca.
- Serveis d'informació municipal o comarcal adreçat als professors, pares, mares i alumnes nouvinguts als centres.

B. Desenvolupament de la gestió externa dels ensenyaments no obligatoris (16 anys en endavant). Les delegacions del Departament d'Ensenyament, degudament descentralitzades, han d'exercir les competències següents:

- Equipament i instal·lacions.
- Distribució equitativa de les despeses dels centres en els nivells no obligatoris.
- Seguiment del compliment dels concerts educatius en aquests nivells.
- Mapa escolar municipal o comarcal en els nivells educatius no obligatoris.
- Procés de matriculació de 16 a 18 anys dels nivells educatius no obligatoris a tots els centres, sigui quina sigui la seva titularitat.
- Escolarització adequada i integradora dels col·lectius discapacitats i d'altres cultures a l'ensenyament no obligatori.
- Programes i estadades a les empreses de l'alumnat dels ensenyaments no obligatoris.

C. Desenvolupament de la gestió externa dels ensenyaments universitaris. Els consells socials i el Consell Interuniversitari de Catalunya han de ser no només òrgans col·legiats i de participació, sinó assumir el control del finançament de la universitat pública.

D. Desenvolupament de la gestió interna dels ensenyaments no universitaris. Aquesta gestió ha de ser transparent, democràtica i participativa. Tots els sectors de la comunitat han de poder expressar-se lliurement i participar en les decisions que afecten la vida dels centres, a través de consells escolars, incloses les seves comissions, claustres de professors, assemblees d'AMPA, PAS i d'alumnes.

E. Desenvolupar la gestió interna de l'ensenyament universitari. S'ha de superar la LRU amb una Llei d'universitats catalanes i introduir fórmules d'equitat en l'ordenació de les condicions laborals i professionals del professorat.

1.6.4. Establir accions per nivells educatius

La manera com s'està duent a terme la Reforma dels ensenyaments no universitaris s'ha de replantejar de dalt a baix. La seva aplicació actual, plena d'improvisacions, pressos innecessàries, mancances i incoherències, està conduint a un procés creixent de desgast i desmoralització del professorat i del personal dels centres escolars. Aquesta nefasta implementació de la Reforma amenaça en convertir la Reforma educativa en un factor d'agudització, i no pas de superació, de les diferències socials. Cal evitar que la Reforma les converteixi en la tomba de l'ensenyament públic. Les nostres solucions:

A. Donar compliment immediat a la Resolució 53.IV del Parlament de Catalunya:

- Presentació d'un Projecte de Llei de cossos docents.
- Sistema d'accés a la funció pública docent específic per a Catalunya.
- Estabilitat de plantilles, equiparació de drets del professorat interí i substitut als de la resta del professorat.
- Mesures de promoció professional del professorat.

B. Promoure programes específics per a zones de baix nivell escolar.

C. Escolarització i aprenentatge separat dels alumnes de conducta antisocial (programes específics).

D. Escolarització dels col·lectius d'immigrants d'altres cultures distribuïda equitativament entre tots els centres sostinguts amb fons públics.

E. No autoritzar l'obertura de noves línies en l'ensenyament concertat quan, a la mateixa zona, hi hagi places suficients en l'ensenyament públic.

1.6.5. Impulsar actuacions en l'ensenyament

El més important, però, és treballar en el desenvolupament i la implantació d'actuacions concretes, per tal de desenvolupar el programa de política educativa. L'acció del Departament d'Ensenyament ha estat en aquest sentit tímida i no ha estat orientada per l'obligació de proveir des de l'administració les necessitats socials en matèria educativa. Massa sovint s'han delegat

les pròpies responsabilitats en una societat civil de caràcter privat i orientada principalment a l'obtenció de beneficis econòmics

Les nostres solucions:

A. Impulsar actuacions en l'ensenyament infantil:

- Elaboració del Mapa d'Escoles Bressol de Catalunya.
- Escolarització de tots els infants de 0 a 3 anys que llurs pares ho sol·licitin.
- Consideració de docent per a tot el professorat adscrit al tram educatiu de 0 a 3 anys.
- Criteris clars per a la Inspecció educativa en el control organitzatiu i pedagògic de les llars d'infants privades.
- Escolarització de tots els infants de 3 a 6 anys en cas que els seus progenitors ho sol·licitin.

B. Impulsar actuacions en l'ensenyament primari:

- Establir controls de qualitat del nivell d'aprenentatge escolar, per tal de fer real la possibilitat d'un any més d'escolarització en aquest nivell (de 12 a 13 anys) per als alumnes amb més dificultats.
- Pla de Formació extraordinari, dins l'horari de permanència al centre, destinat a l'adquisició de noves especialitats per al conjunt del professorat d'ensenyament primari, en especial el que resta mal adscrit i el propietari provisional sense cap altra especialitat que la genèrica de primària.
- Assegurar i primar la correcta coordinació dels itineraris educatius entre Primària i Secundària. Establir un sistema de matrícula única (0-18 anys) per al sector públic.

C. Impulsar actuacions en l'ensenyament secundari:

- En cap cas els grups d'alumnes d'ESO no han de ser superiors a 25.
- Dotar de personal de vigilància els IES, a part de la dotació del PAS, a raó del nombre de línies d'ESO (0,5 per línia) i de plantes de l'edifici (1 per planta).
- Dotar els centres de 3 i més línies d'ESO de: gabinet psicopedagògic i d'orientació, UAC i Aula taller, amb les dotacions de personal fix i de despeses de funcionament corresponents.
- Incrementar la reducció horària docent de les tutories a 3 hores setmanals, tot aplicant-los complements específics i mèrits a efectes dels concursos de trasllat.

- Incrementar en una tercera part les hores de gestió i coordinació que tenen assignades els centres.
- Dotar amb dues places de professorat per grup i matèria aquells grups d'alumnes d'ESO amb baix rendiment acadèmic.
- Introduir mesures de flexibilitat organitzativa pel que fa als crèdits de l'ESO, de tal manera que puguin estructurar-se de forma trimestral, anual o de cicle en funció de les necessitats educatives de l'alumnat i de l'entorn social; reducció al mínim d'un professor per grup i àrea al primer cicle de l'ESO per tal de consolidar els referents personals de l'alumnat.
- Establir programes de Garantia Social suficients i adients —incorporats plenament als itineraris educatius i al mapa escolar— per a l'alumnat que no obtingui el títol de Graduat en Secundària.
- En cap cas els grups d'alumnes de batxillerats i cicles formatius han de ser superiors als 30 alumnes per grup.
- Elaborar un Pla de finançament global per l'aplicació del Mapa Escolar de la Formació Professional; finançament específic d'un mínim de 5 milions de pessetes per a cada cicle formatiu nou.
- Revisar el Mapa Escolar de Formació Professional per tal que augmenti o s'adeqüi l'oferta pública en aquells municipis de Catalunya que es consideri necessari.
- Crear per normativa càrrecs específics de coordinació de la Formació Professional en els centres on es cursin 2 o més cicles formatius.
- Planificar, de forma gradual, la posada al dia i posterior renovació de la maquinària i el material utilitzat en l'ESO, batxillerats i cicles formatius.
- Donar resposta a les demandes d'estudis nocturns per població de més de 16 anys.
- Preveure que en els ensenyaments en horari nocturn s'hi puguin cursar totes les modalitats de Batxillerat, inclosa la d'Arts.
- Emprendre les mesures legislatives necessàries que permetin l'accés directe dels cicles formatius de grau mitjà als cicles formatius de grau superior.

D. Impulsar actuacions en l'ensenyament universitari:

- Redacció i aprovació d'una Llei d'Universitats que estableixi un sistema universitari català.

- Millora de la connexió entre el món universitari i el món social, professional i econòmic.
- Fixació de criteris objectius i transparents pel que fa a l'adjudicació de les subvencions a les universitats.
- Dotació de pressupostos extraordinaris per a obres d'urbanització i manteniment d'edificis històrics.
- Ampliació dels recursos destinats a beques.
- Establiment d'ajuts en funció de la llunyania del lloc de residència respecte al lloc d'estudi.
- Traspàs de les competències en ensenyament superior a distància i, per tant, desmantellament de la UNED.

1.7. BENESTAR SOCIAL

Patim les conseqüències d'haver perdut el tren de la història i de viure en una situació de cohabitació entre un sistema públic, mancat dels recursos necessaris (i avui en ple procés de desballestament), i un sector privat que fa negoci amb les pensions, l'ensenyament o la sanitat. Per això, el manteniment de les poques estructures d'Estat del Benestar a casa nostra, ens porta, ara per ara —des d'una òptica progressista i catalana com la que inspira ERC— a plantejar la seva subsistència i a reclamar més recursos (diners) i polítiques adequades.

Una aproximació a Europa, que avui comparteix amb nosaltres els mateixos mals, (atur estructural, envelliment de la població, retard dels joves en accedir al treball o a l'habitatge), ens demostra que es poden aplicar receptes diferents:

Només l'any 1993, els estats membres de la UE dedicaven una mitjana del 28% del seu PIB a atendre les prestacions dels seus sistemes de protecció social (Dinamarca: 32,4%, Alemanya: 26,6%; Bèlgica: 26,3%; Luxemburg: 23,9%), contra el 23,4% espanyol o el 21,9% català, 6,1 punts menys que la mitjana, en uns anys que el creixement del PIB català ha estat, paradoxalment, per sobre de la mitjana de la UE.

I tot això, només per posar alguns exemples:

- Amb un 15% de persones en pobresa relativa (750.000), més un 1,6% en pobresa extrema (75.000 persones, 2.500 famílies).
- Més de 5.000 nens reben maltractaments per part dels seus progenitors.
- 2.600.000 analfabets funcionals.

- Els índexs més alts de drogodependents i malalts de SIDA d'Europa
- 0,8 places públiques per gent gran per 100 habitants, quan la mitjana europea és 5x100.

Finançament del Departament de Benestar Social:

El Mapa de Serveis Socials evidencia avui que gastem, proporcionalment, menys diners en serveis socials que l'any 1991, segons que es desprèn de la liquidació dels successius pressupostos: 42.000 l'any 1991, 51.000 l'any 1995; amb un increment del 23% inferior a l'increment del pressupost consolidat i per sota l'evolució de l'IPC.

L'activitat inversora del Departament:

- Continua en la seva línia de descens (el 1997, del 53% i el 1998 i 1999, superior al 70%).
- Es consolida el mètode d'utilització discrecional dels recursos destinats a inversió, en funció de prioritats marcades pel major o menor grau d'exigència o protesta veïnal o municipal; de la urgència o del major o menor grau d'afinitat política de l'ajuntament en qüestió.
- Es mantenen les partides destinades al sosteniment de l'actual xarxa de serveis socials, a pesar que ara ja generen ingressos recaptats en aplicació del Decret 394/96 que suposen 1.375 M PTA en concepte de vellesa, disminucions, atenció precoç, etc.
- Existeixen, en aquests moments, 31 municipis que tenen fetes cesions de terrenys des de 1991 fins ara (per a la construcció de residències i centres de dia, centres cívics, casals d'avis, etc.) i que a hores d'ara encara esperen.

Les nostres solucions:

- A.** Derogar el Decret 394/1996, de 12 de desembre, regulador del règim de contraprestacions dels usuaris en la prestació de serveis socials i pel qual s'aproven els preus públics per a determinats serveis socials prestats per la Generalitat de Catalunya.
- B.** Modificar el Decret 284/1996, de regulació del Sistema Català de Serveis Socials, per establir les garanties necessàries que assegurin el dret universal d'accés als serveis socials d'atenció primària i especialitzada.

C. Aprovar una nova Llei de serveis socials.

D. Destinar almenys el 4% del total del seu pressupost a Benestar i Serveis socials, a l'objecte d'atendre la creixent demanda existent en aquest sector, especialment en el terreny de l'atenció primària i la gent gran.

E. Impulsar polítiques de major pes específic del PIB en les polítiques de benestar social de Catalunya., de manera que durant la pròxima legislatura es destini idèntic percentatge que la mitjana de països de la Unió Europea a atendre les prestacions del nostre sistema de protecció social.

F. Incrementar l'activitat inversora en l'àmbit dels serveis socials a través de convocatòries públiques d'inversió anuals o biennals.

G. Establir concerts plurianuals amb els ens locals per al manteniment ordinari dels recursos i serveis municipals.

H. Destinar els recursos econòmics provinents del Pla Concertat únicament a les prestacions bàsiques definides com a serveis socials d'atenció primària.

I. Elaborar un mapa dels serveis socials públics, diferenciat de l'oferta privada o concertada d'iniciativa social.

J. Destinar la totalitat d'ingressos provinents de les contraprestacions abonades pels usuaris dels serveis socials a potenciar i incrementar l'actual xarxa de serveis socials.

K. Negociar amb el Govern de l'Estat el finançament adequat i suficient dels serveis socials, atenent a l'actual demanda de serveis socials existent a Catalunya, així com a criteris poblacionals i d'esforç fiscal, de manera que per a l'exercici de l'any 2000 s'equipari a la mitjana de finançament de les comunitats de règim comú i, a mig termini, al finançament de les comunitats de règim foral.

L. Negociar amb el Govern de l'Estat el traspàs de l'IMSERSO i de les prestacions i serveis relatius als programes de termalisme i vacances de gent gran.

1.7.1. Estructura del Departament de Benestar Social

El Departament de Benestar Social és avui, 11

anys més tard de la seva creació, un enorme cul de sac partidista, on caben tot tipus d'activitats i programes no prioritaris socialment o residenciables en altres àmbits del Govern, i on es perpetuen els instruments d'agitació i propaganda d'un Departament pensat en part per fer clientelisme polític i de vehicle de penetració social, més que una altra cosa, encabint-hi serveis tan peculiars com són: Acció Cívica, Ensenyament d'Adults, ADIGSA (una empresa pública que només es dedica a administrar un patrimoni immobiliari, sense invertir-hi pràcticament) o l'INCAVOL.

Les nostres solucions:

A. Fusió del Departament de Benestar Social i del Departament de Treball en un únic Departament de Treball i Serveis Socials, que assumi totes les polítiques actives i passives, la creació de llocs de treball de la població activa i la inserció sociolaboral i sociosanitària dels usuaris de prestacions i serveis socials

B. Creació d'un nou Departament que desenvolupi en aquest apartat activitats i programes prioritaris socialment:

- reubicant en altres àmbits del Govern les actuacions de caràcter formatiu, de difusió de valors cívics o d'habitatge que corresponguin
- liquidant totes les estructures clientelars i de propaganda.

1.7.2. Uns serveis socials al servei de l'usuari

La Llei 4/94 (Llei Comas), refosa del Decret Legislatiu 17/94, en matèria d'assistència i serveis socials, aprovada unilateralment per CiU, ha perpetuat la situació anterior d'absència d'un marc normatiu clar (sense situar els drets i garanties dels usuaris dels serveis socials i del seu finançament) d'aquells serveis d'inexcusable prestació per part de l'Administració, en tant que drets essencials.

Les nostres solucions:

A. Desenvolupar una nova llei de serveis socials que situï en el marc del consens polític i social les necessitats que té avui plantejats el nostre sistema de serveis socials:

- a partir de la definició dels serveis essencials;
- a partir de considerar la universalitat d'aquests drets;

- que delimiti els serveis a prestar per l'Administració i, a través de conveni o concert, la iniciativa social i la privada.

B. Descentralització, complint el mandat de la Llei 4/94 de serveis socials, perquè siguin els ajuntaments els que planifiquin i gestionin els serveis socials —a través d'un nou PAS— atès que l'actual (1997-2001) no té el suport de cap entitat municipalista, producte de la imposició i de la manca de consens.

1.7.3. Un present i un futur per la nostra gent gran

Precisament, el sector de la població que ha arribat a la vellesa és un dels més importants quant a l'actuació dels serveis socials i el més nombrosos quantitativament. Així no és estrany que el segment de població més gran de 65 anys hagi crescut en els darrers anys. I, tot i la magnitud d'aquest problema, i malgrat els esforços esmerçats fins ara, constatem l'existència de déficits molts importants, com ara des del punt de vista de la garantia d'accés a més i millors serveis d'assistència sociosanitària (domiciliària, residencial o en centre de dia). La presència d'aquests déficits la constaten

- Les conclusions del III Congrés Nacional de la Gent Gran.
- El Síndic de Greuges, any rere any, en el seu informe, que rep multitud de queixes de falta de places residencials.

I no es fa estrany, doncs, que en aquest exercici, per exemple, hagin baixat les aportacions per gent gran als ajuntaments, que passaren de 529 milions a 279, fet que dificultarà que els municipis puguin mantenir aquests serveis.

També baixen les aportacions a entitats d'iniciativa social, de 336 a 188 milions.

Salta a la vista també aquesta situació deficitària quan veiem la descompensació entre la oferta pública i la privada, sobre la qual es recolza el sistema, de les 36.721 places de residències per a gent gran a tot Catalunya, el 68 per cent corresponen a l'oferta privada.

Les nostres solucions:

A. Redacció d'un Pla de reordenació dels progra-

mes d'atenció assistencial i sociosanitària per a la vellesa que contingui un balanç territorialitzat dels recursos actuals, públics i privats, en places residencials, centres de dia, serveis d'ajut a domicili, teleassistència i habitatges tutelats, i les necessitats de creixement i reconversió a curt termini.

- B. Definir els grups d'alta prioritat en l'atenció assistencial i sociosanitària en funció de l'envelliment, la precarietat social, la pobresa, així com per als déficits d'equipaments i serveis en cada comarca.
- C. Impulsar un estudi de costos de les prestacions i serveis socials, així com un Pla d'inversió pública assistencial i sociosanitària, en funció de les necessitats emergents, conseqüència de l'envelliment de la població.
- D. Assegurar a les residències i centres de dia per a la gent gran municipals el mateix suport tècnic i financer que per als centres de l'ICASS.
- E. Establir concerts plurianuals per al manteniment ordinari dels recursos municipals per a la gent gran entre els ens locals i el Departament de Benestar Social.
- F. Establir anualment o biannalment una convocatòria pública d'inversions per als equipaments municipals per a la gent gran.
- G. Elaborar un mapa de recursos i un pla de finançament per a la gent gran per al quinquenni 1999-2003 conjuntament el Departament de Benestar Social i els ens locals que respongui a les necessitats reals de la població: SAD (Servei d'Atenció a Domicili), Servei de Suport a la Llar, habitatges tutelats, centres de dia, llar-residències.
- H. Potenciar un pacte institucional entre el Govern de la Generalitat i les entitats municipalistes que consensui un Pla de finançament i d'inversions 1999-2002 que permeti donar resposta a les necessitats més urgents per a les persones grans dependents (Serveis de Suport a la Llar i llars substitutòries).
- I. Impulsar la negociació amb el Govern de l'Estat per a la consecució d'un model de finançament més just i suficient dels serveis socials a Catalunya, en especial referència a les fonts de finançament provinents del Plan Concertado i del Plan Gerontológico.

J. Impulsar el desenvolupament de la xarxa del servei d'ajut a domicili (SAD) per assolir durant la pròxima legislatura les ràtios en nombre d'usuaris del 8% entre les persones majors de 65 anys, i un increment proporcional del nombre d'hores.

K. Presentar al Parlament de Catalunya en el termini més breu possible el Reglament d'atenció primària, en especial referència al Servei d'Ajut a Domicili (SAD), que s'ha de constituir com un servei integrat que unifiqui les tècniques i funcions sociosanitàries i les de serveis socials, fent una funció educativa, assistencial, preventiva i socialitzadora.

L. Procedir a la unificació dels diversos perfils formatius dels cursos de formació ocupacional que, orientats als Serveis Socials (SES) i tècniques sociosanitàries (TES), imparteix el Govern de la Generalitat a fi d'ordenar i potenciar una titulació ocupacional homogènia fins que no s'implantin els cicles formatius professionals, afavorint com a conseqüència la qualitat del servei prestat.

M. Impulsar les actuacions necessàries perquè la formació dels treballadors/res familiars es tingui en compte en els currículums formatius de la LOGSE com a cicle formatiu de grau superior, establint una prova d'accés per als professionals que estiguin en actiu i que no tinguin la titulació prèvia requerida.

N. Establir, juntament amb les administracions locals, indicadors de qualitat en la prestació dels Serveis d'Ajuda a Domicili (SAD) i control i inspecció de les empreses o entitats que concerten la prestació.

O. Presentar al Parlament de Catalunya, abans que finalitzi el període de sessions, el llibre blanc sobre els serveis de proximitat i professions assistencials que el Govern està elaborant.

1.7.4. Per a l'eradicació de la pobresa i l'exclusió social

En l'àmbit de la pobresa i l'exclusió social fins ara el Govern —i el Parlament amb una llei recent— ha apostat per posar en marxa el Programa de Renda Mínima d'Inserció (PIRMI), llei consensuada pel Parlament, que és un nou

marc legal i que ha permès millorar alguns dels dèficits anteriors a aquest programa:

- Funcionament burocràtic, descoordinat, entre administracions, sobretot en prestacions d'urgència.
- Implantació desigual en el territori.

Tanmateix, calen encara molts esforços per evitar la creació de bosses de marginació i pobresa a Catalunya i per fer més eficients recursos com ara la RMI.

Les nostres solucions:

- A. Crear un observatori permanent de la pobresa i de l'exclusió social, amb participació de les administracions locals i de representants de la societat civil, que permeti identificar dinàmicament les necessitats socials de la ciutadania, de les unitats familiars i subgrups poblacionals d'alt risc social per a municipis i comarques.
- B. Elaboració de mesures pressupostàries que, invertides en polítiques actives, comportin un estímul pel compliment del Pla de lluita contra la pobresa.
- C. Establir un Pla d'actuació transversal i un Pla de finançament de recursos i programes quadriennal que estableixi objectius avaluable qualitatívament i quantitativament per lluitar contra la pobresa i l'exclusió social.
- D. Invertir en recursos professionals.
- E. Quantificar els recursos necessaris per tal de:
 - Actuar sobre la població protegida.
 - Analitzar l'actual xarxa bàsica dels serveis socials.
- F. Garantir ajuts per a l'habitatge, sota partides pressupostàries ampliables amb tramitació amb caràcter d'urgència.
- G. Possibilitar, en cas de necessitat, a les persones beneficiàries del PIRMI o d'altres prestacions econòmiques inferiors a la meitat de la renda mitjana per habitant, ajuts per a habitatges (de lloguer o compra d'habitatges socials).
- H. Potenciar la xarxa comunitària —sociolaboral i sociosanitària preferentment— per als malalts mentals i persones amb toxicomanies.

I. Prioritzar els recursos educatius formals pels joves amb fracàs escolar, així com la formació ocupacional per a la població de risc d'exclusió social (aturats de llarga durada, dones amb càrregues familiars i baix nivell de qualificació, joves amb baix nivell de formació, malalts mentals, expesos, persones majors de 40 anys).

J. Potenciar activament les diferents fórmules de treball amb suport per a possibilitar que persones amb risc social accedeixin a l'ocupació.

K. Creació d'un servei civil que permeti canalitzar la voluntat i les energies de molts ciutadans en la participació en tasques d'interès general.

1.7.5. Un marc de convivència per a les persones amb discapacitats

Cal garantir un sistema de protecció universal, solidari i equitatiu, que eviti desigualtats i que permeti afrontar la diferència amb dignitat. Atendre a la població que genera dependències, en tot moment del cicle vital de la persona, des del naixement fins la mort.

Això significa que els programes d'ajudes d'atenció a persones amb disminució siguin un dret subjectiu. La dependència hauria d'estar protegida com una contingència amb entitat pròpia, regulada amb unes determinades prestacions monetàries.

Les nostres solucions:

- A. Definir els programes d'ajudes d'atenció a persones amb disminució.
- B. Dotar aquest programa amb un import mínim de 5.000 milions de pessetes i començar a considerar noves prestacions com la figura de l'assistent personal i l'automatització de les ajudes.
- C. Donar atenció a les famílies amb una persona amb discapacitat, establint programes que prevegin, sobretot, els aspectes d'informació, formació, suport psicològic i grups d'ajuda mútua.
- D. Desenvolupar experiències de centres diürns d'atenció sociosanitària, centres de referència amb activitats de rehabilitació, d'ajustament personal, aprenentatges laborals.

E. Diversificar i ampliar els programes i serveis en matèria d'habitatge, per diversificar l'oferta d'opcions:

- Donar suport al cuidador familiar: prestació econòmica, servei de respir, ajuda a domicili.
- Adaptacions en els habitatges ordinaris: de propietat i lloguer.
- Ajudes per a l'adquisició d'habitatge.
- Ajudes tècniques.

F. Vetllar pel compliment de la Llei d'accessibilitat, i a actuar davant les condicions de manca d'accessibilitat.

G. Normalitzar els aspectes laborals de les persones amb discapacitat, de manera que el treball d'aquestes persones passi a ser una competència del Departament de Treball.

H. Incrementar la subvenció per adaptació del lloc de treball, en funció de la dificultat del treballador i del cost d'adaptació i establir la sistemàtica de sol·licitud, valoració i àgil disponibilitat.

I. Millorar les condicions dels treballadors autònoms actualitzant les subvencions, equiparant-les a les d'inversió per a la creació i adaptació de lloc de treball de CET i tractament anàleg als CET respecte a les cotitzacions a la Seguretat Social.

J. Fomentar i aprofundir la coordinació entre els diferents departaments i àmbits del Govern, atès que qualsevol política de foment de la integració social de les persones amb discapacitat ha de comptar amb els departaments de Sanitat, Ensenyament, Treball, Presidència i Política Territorial i Obres Públiques.

1.7.6. Un marc de convivència integradora per a les persones immigrades

Pel que fa a la situació de les persones immigrades a Catalunya, amb un marc competencial limitat, s'imposa un increment significatiu de les accions i dels recursos que evitin la marginació i l'exclusió i que propiciïn la integració.

A més a més, cal proposar programes que contribueixin a difondre missatges positius sobre les aportacions de la immigració.

S'ha d'anar cap a una normativa integradora, fora de la vessant fonamentalment policial o represora, i substituir-la per una llei d'integració, amb referències al treball i a les prestacions d'atur, sanitat, ensenyament, reagrupament familiar, i la desinstitucionalització dels presos i la seva rehabilitació i inserció sociolaboral.

Les nostres solucions:

A. Garantir, si s'escau, amb el suport dels ens locals i de les ONG especialitzades, l'assistència medicosanitària de caràcter públic per a totes les persones immigrades que viuen a Catalunya.

B. Garantir la plena escolarització, en centres públics o concertats, en els nivells obligatoris de Primària i ESO i també en cursos de Formació d'Adults, de les persones immigrades i els seus familiars residents a Catalunya.

C. Desplegar les iniciatives necessàries per tal d'afavorir mecanismes legals i governatius que facilitin la regulació dels treballadors estrangers extracomunitaris que viuen a Catalunya, així com del seu reagrupament familiar.

D. Presentar, en el termini de sis mesos, un pla específic per mirar de pal·liar la greu situació d'habitatge que afecta d'una manera molt especial una part important dels treballadors estrangers extracomunitaris a Catalunya.

E. Plantejar, a través del procediment escaient davant les Corts Generals de l'Estat la creació d'una ponència que elabori propostes per modificar, si s'escau, la Llei d'estrangeria de 1985 per tal de recollir les recomanacions del Parlament Europeu, de les organitzacions humanitàries, del Defensor del Poble i del Síndic de Greuges.

F. Establir, d'acord amb les recomanacions del Síndic de Greuges, un programa per facilitar informació bàsica als immigrants que serveixi de punt de trobada al qual es puguin adreçar en demanda d'informació i acompanyament per gestionar les sol·licituds de prestacions (cursos, beques, subvencions, etc.) a què segons l'ordenament vigent en cada moment tinguin dret, atesos els problemes de comunicació i de mobilitat que sovint els afecten.

2. UN PAÍS PRODUCTIU, COMPETITIU I AMB TREBALL PER A TOTHOM

2.1. INDÚSTRIA

Per abordar la situació i les perspectives de futur de l'empresa industrial a Catalunya és imprescindible destacar que la gran importància social i econòmica de la pime és un dels aspectes que més ens diferencia respecte altres economies espanyoles i, fins i tot, europees. La importància de les pimes va més enllà de visions neoliberals i proteccionistes. És indiscutible que la salut de la pime catalana té un paper fonamental:

- Mantenint una classe mitjana catalana ampla i forta, dotant a les classes no privilegiades de la possibilitat d'iniciatives empresarials pròpies, per tal que esdevinguin un element clau per a la cohesió social.
- Exercint com a principal generadora d'ocupació.

També és important destacar que el marc globalitzador europeu (i, en general, de tota l'economia mundial) amb què es troba l'economia catalana, exigeix a les pimes plantejar-se de forma immediata tres objectius fonamentals:

- La readaptació a un nou mercat més global.
- Augmentar el nivell de competitivitat (per assolir el nivell mitjà europeu).
- Tendir cap a l'especialització de les empreses per facilitar el compliment dels dos primers objectius.

És obvi destacar, doncs, que l'èxit de l'economia catalana del segle XXI depèn en gran manera del futur estat de les pimes. Garantir aquest futur implica plantejar-se quins haurien de ser els dos pals de paler d'una política adequada de potenciació de les pimes:

- Consolidar els sectors productius ja existents (prioritzant aquells sectors amb avantatge comparatiu).
- Captar noves inversions i promoure iniciatives empresarials, incentivant els nou empresariat per tal de crear un teixit productiu competitiu i innovador.

2.1.1. Consolidar els sectors productius

Donar suport als clústers o districtes industrials existents a cada territori català amb polítiques de recerca i internacionalització:

- A. Realitzar una política industrial més eficient i coherent.
- B. Optimitzar la comunicació entre l'empresariat i les institucions públiques (administracions) i semipúbliques (cambres de comerç, caixes d'estalvi, universitats...)
- C. Incentivar una promoció exterior comuna (assolint importants economies d'escala).
- D. Incentivar la creació d'acords de compra i distribució entre microempreses.
- E. Creació de comunitats de serveis energètics.
- F. Creació d'una Oficina Unificada Catalana per a la Informació, Tramitació i Gestió d'instruments públics, per a la internacionalització de pimes i/o clusters.
- G. També seria convenient incorporar les petites empreses no contaminants dins dels nuclis urbans per tal de dinamitzar la vida urbana i minimitzar els costos de transport (alleugerint el cost del sòl industrial i/o comercial a alguns nuclis urbans).

Recerca i desenvolupament tecnològic

Assolir la mitjana europea de recursos destinats a R+D (del 0.85% actual a un nivell pròxim al 2% del PIB). S'hauria d'assolir aquest nivell a través de:

- A. Polítiques de suport del sector públic en iniciatives empresarials innovadores.
- B. Creació de 15 centres tecnològics especialitzats amb capital mixt, d'acord amb la realitat econòmica de cada territori (relacionat amb la detecció de clústers industrials a Catalunya), seguint l'exemple del País Basc i el País Valencià.
- C. Pla renove industrial (en sectors amb maquinària totalment obsoleta).
- D. Creació de carreres universitàries orientades a la investigació i la recerca científiques per tal de facilitar personal realment qualificat per als departaments R+D de les empreses.

- E. Realitzar molts dels projectes de col·laboració existents per a la recerca entre universitats i pimes (incentivant-les a través de mesures com la deducció fiscal).

Formació de capital humà

Cada vegada és més constatable que el capital humà és un factor clau per al desenvolupament del país. I aquest és un dels camps que més necessita de la coordinació entre les Administracions i el món empresarial per a portar terme un millora real i efectiva de la situació. Hi ha dos punts claus per millorar dins d'aquest àmbit: el reciclatge formatiu del personal i la coordinació. Per això cal:

A. Major coordinació universitats-mercat laboral:

- Augment de la cooperació entre l'empresariat, les universitats i les institucions financeres per crear especialitats de postgrau que es puguin adaptar a les noves demandes del mercat laboral.
- Introduir, sempre que resulti factible, pràctiques obligatòries dins dels plans d'estudis universitaris orientades a una major orientació ocupacional de l'ensenyament universitari.

B. Formació internacional

La progressiva globalització de l'economia augmenta la necessitat de les pimes de disposar de professionals especialitzats en el comerç internacional. Aquests professionals han de disposar no només de coneixements teòrics, sinó també pràctics (coneixement d'idiomes), els quals són escassos en formació i en nombre. És per això que seria convenient:

- Potenciar la creació d'escoles en comerç internacional.
- Afavorir pràctiques en empreses estrangeres.
- Augmentar el nivell d'idiomes en els primers períodes educatius.
- Exigir un nivell superior d'anglès per a l'entrada a les universitats, així com augmentar-ne la presència durant el període universitari.

C. Potenciació de la formació professional:

- Elaborar un Pla de Formació Professional que la potenciï i prestigiï, augmentant la dotació de recursos públics i que estableixi una oferta d'estudis plenament adaptada a les demandes del mercat de treball de cada un dels territoris catalans.

- Constituir el Consell Català de Formació Professional que, amb la presència de tots els agents socials, polítics i educatius, serveixi d'instrument de consulta i coordinació del conjunt de polítiques formatives professionals a Catalunya.

- Implantar les "carreres de les professions" assimilables a llicenciatures universitàries, però amb un enfocament més professional.
- Facilitar que la formació professional sigui un viver de futures empreses, introduint-hi continguts pràctics de gestió empresarial.
- Assegurar la continuïtat escolar de l'alumnat sense graduat d'ESO, entre l'escolarització obligatòria i l'escolarització voluntària de garantia social. Oferta suficient de places escolars per a cobrir la totalitat real de la demanda.
- Fomentar tant en les universitats com en els centres de FP cursos dedicats a la promoció de l'autocupació i de l'economia social.

- D. Garantir que els contractes de formació i de pràctiques tinguin un contingut realment formatiu i que facilitin una futura incorporació laboral més estable.

- E. Formació adequada d'aprenents adaptada a les necessitats laborals de l'entorn.

F. Formació ocupacional adequada i amb finançament transparent:

- Sistema educatiu adaptat al teixit empresarial local.
- Millores en el control de l'eficàcia dels cursos de FO consistents en:
 - Controlar el nivell i qualitat de la contractació de l'alumnat de FO.
 - Comparar la inversió del Departament en cursos i el seu cost real.
 - Avaluar el nivell d'infraestructures i qualitat pedagògica dels centres de FO.

G. Millorar els sistemes de formació continuada

- Elaboració d'un Pla Català de Formació Continuada negociat entre els sindicats i la patronal amb el suport de l'Administració. Aquest Pla hauria d'incrementar la formació continuada del personal amb un finançament mixt (cambres de comerç, PIMEC, administracions...) i amb presència paral·lela d'incentius per als treballadors i treballadores (millora de les condicions laborals...) per tal de garantir l'eficàcia dels programes de formació.

- Facilitar a l'empresariat l'actualització dels seus coneixements de gestió d'empresa.
- Transferència del FORCEM a Catalunya. La proximitat de la unitat gestora comportaria indubtablement un augment de la col·laboració entre entitats.

H. Formació cooperativa: formació bàsica sobre la gestió de cooperatives de treball associat i de societats anònimes laborals per tal de generar una nova base empresarial pròpia.

I. Formació en cultura emprenedora

- Promoure convenis i acords amb les empreses per promoure cursos de formació permanent per al personal.
- Facilitar també convenis de formació amb els organismes i les associacions empresarials destinats a l'empresariat que els permetin modernitzar la gestió de les pròpies empreses.

Racionalització de les gestions administratives

Les excessives gestions burocràtiques que han de suportar les PIMES suposen una càrrega molt important que es podria minimitzar simplificant les gestions administratives necessàries. És necessari, doncs:

A. Simplificar i unificar els tràmits de creació d'empreses implantant l'anomenada *finestreta única*, en forma de "finestreta de gestió unificada".

B. Acabar definitivament i de manera eficient amb la morositat de l'Administració.

Potenciar la internacionalització de les empreses

- Ampliar els instruments de suport a la internacionalització dels mercats de les empreses de Catalunya, tant pel que fa als organismes públics d'orientació i promoció (COPCA), com pel que fa als instruments financers de suport a l'exportació, fent una especial incidència en posar a l'abast de les pimes aquests mecanismes amb el mínim cost possible.
- L'Administració ha de permetre i facilitar el coneixement de la competència internacional i l'accés a la informació de la situació social, política i econòmica de cada país.
- Subvencionar fiscalment les inversions i despeses esmerçades en la recerca de mercats exteriors nous.
- Potenciar la xarxa de representacions comercials de la Generalitat de Catalunya.

- Traspàs de les competències de l'Estat en matèria d'exportació i els programes corresponents: administració única a Catalunya

Les comunicacions i el transport

- Millorar la xarxa de comunicacions terrestres actuals.
- Garantir la difusió generalitzada a tots els racons de Catalunya de la xarxa de comunicacions virtual.
- Apostar per la creació d'un marc de relacions entre els diferents agents logístics de Catalunya, companyies de transport, empreses de gestió logística, centres de mercaderies i ports marítims.

Millorar la seguretat

- Augment de la formació del personal.
- Relacionar el nombre d'inspeccions a l'empresa amb les ràtios d'accidentabilitat.
- Promoció de la idea: treballar segur no sempre ha de representar treballar més car.
- Fomentar la cultura de la seguretat.
- Augmentar la implicació entre els conceptes seguretat i medi ambient.
- Establir criteris de treball segur en funció dels diferents clústers.

Fomentar la qualitat de les indústries

- Donar suport a les empreses en l'adaptació de programes de control i foment de la qualitat i l'adopció de les normes internacionals o estatals de qualitat (ISO).
- Incentivar fiscalment, en la mesura que sigui possible, les inversions i les ampliacions de plantilla necessàries per al desenvolupament de programes de qualitat industrial.
- Establir plans de col·laboració amb AENOR per tal de realitzar totes les activitats de verificació i qualitat des d'un organisme català.
- Aconseguir que els productes elaborats a Catalunya assumeixin el *made in Catalonia* com a garantia de qualitat mundial.

Crear i millorar el sòl industrial

- Dotar els nous polígons industrials de comunicacions adequades i de la qualitat ambiental necessària.
- Garantir el transport públic per als desplaçaments al lloc de treball dels treballadors i treballadores.

- Modernitzar els polígons dotant-los de les connexions amb les autopistes de la informació.
- Oferir subministraments competitiu d'aigua i energia.

Qualitat ambiental

- Crear un servei d'informació de les pimes sobre legislació mediambiental.
- Homologar la legislació ambiental a la filosofia de la Unió Europea, mantenint un criteri únic adaptable a la necessitat del país.
- Ajustar les inversions d'R+D en nova tecnologia als requisits mediambientals que han d'acomplir les empreses per no limitar-se a una legislació severa però inaplicable.
- Subvencionar les inversions en tecnologia neta.
- Promocionar des de l'Administració la coordinació entre pimes per a la compra de béns d'equip per a instal·lacions específicament mediambientals.
- A curt termini, fomentar la instal·lació de pimes a les localitzacions on hi hagi les infraestructures mediambientals adequades. A mitjà termini, dotar tot el territori de les instal·lacions mediambientals adequades.
- Reconduir el funcionament d'organismes com el ICAEN (Institut Català de la Energia) i el CIPN (Centre d'Iniciatives per a la Producció Neta). Aquests organismes han acabat esdevenint autèntics centres aparador sense cap marge d'actuació real.
- Establir pactes d'abocament adaptats a la realitat de l'entorn de l'empresa en concret.
- Redefinir el concepte d'impacte ambiental, adequant-lo a la realitat de cada entorn.
- Establir les pautes mancomunades per a la gestió correcta dels residus en els clústers industrials.
- Comarcalització de les polítiques de gestió del residu industrial, aplicació del principi de *qui fa el residu, el gestiona a casa*.

Fiscalitat i finançament

- Actualitzar anualment segons l'IPC els diferents límits de facturació que estableixen obligacions fiscals.
- En el cas de negocis familiars, separar les rendes on es provi que ambdós membres de la parella hi treballen, per tal d'evitar l'efecte de l'acumulació.
- Ampliar les opcions per recuperar l'IVA en cas de morositat.

- Reducció de les càrregues fiscals de les pimes, principalment d'aquelles vinculades a la creació de llocs de treball (tributació per mòduls, IAE, alguns règims d'IVA).
- Creació d'un mercat secundari per facilitar el finançament de les pimes mitjançant instruments específics (capital risc, fons de garanties, crèdits tous per a inversions creadores d'ocupació...) dotats des del sector privat (caixes d'estalvi) i des del sector públic (ICF), facilitant també l'accés a la informació i les gestions dels petits i mitjans empresaris en vista d'aquests objectius.
- Reducció dràstica de la morositat de les administracions públiques.
- Crear una llei contra la morositat, tal com va proposar la Comissió Europea, on es reflecteixin la brevetat dels processos jurisdiccionals en matèria de morositat, agilitzar els embargaments preventius i modificar normes bancàries sobre el control de dades d'incidents en matèria de xecs sense fons i sancions pecuniàries als bancs. També cal lluitar contra l'abús de poder que exerceixen les grans empreses a l'hora d'endarrerir-se en pagar a les pimes.

Actuacions públiques en matèria econòmica i de suport a les pimes

- Ampliar les dotacions dels programes públics de redreçament i promoció industrial (1.000 milions més en quatre anys) així com dels serveis públics de suport a l'activitat industrial integrats al CIDEM (ampliar en 500 milions la seva dotació pressupostària en quatre anys).
- Establir programes específics de suport a les pimes del sector primari i terciari (turisme i comerç), així com impulsar l'adopció per part de la Comissió Europea de criteris que prioritzin les empreses familiars en el repartiment dels fons del FEOGA.
- Reserva del 20% de l'oferta d'obra pública i serveis a les pimes tal com es practica en altres països com els EUA.

2.1.2. Captar noves inversions i noves iniciatives empresarials

Serveis a la creació d'empreses

- Coordinar, i en el seu cas crear, un espai físic comú d'àmbit comarcal on es concentrin les activitats i els serveis destinats a les noves

empreses en aquell territori. Transformació del servei d'autoempresa en una xarxa de viviers d'empreses municipals i d'agents de desenvolupament local. Unificació i descentralització de tots els serveis destinats a donar suport al naixement de noves empreses.

- Potenciació de nous viviers d'empreses. Especialment, incentivar la creació de viviers tecnològics, els quals:
 - Tenen un important efecte arrossegament per a la resta del sectors empresarials.
 - Atorguen noves ofertes laborals a professionals qualificats.
- Donar formació especialitzada en organització i gestió empresarial a les noves empresàries i empresaris per tal de facilitar la competitivitat als nous projectes empresarials.
- Facilitar coneixements de gestió empresarial pràctica a tots els àmbits educatius secundaris (FP, FO, Universitat...) per facilitar les iniciatives d'autoempresa.
- Destinar els recursos suficients dedicats a viviers o autoempresa a l'àmbit de la microempresa i a l'assessorament de persones en atur que vulguin capitalitzar el subsidi per iniciar noves activitats.
- Suport a convenis entre la federació de Cooperatives de Treball Associat i viviers d'empreses per tal d'orientar algunes de les noves activitats al camp de l'economia social.
- Canvi en la legislació per tal de permetre la capitalització de l'atur en tots els casos, inclòs els de treballadors i treballadores que vulguin iniciar una activitat factible com a autònoms.
- Reforma del Règim d'Autònoms, acostant la cobertura a la del Règim General a fi de fer-lo més atractiu als aturats que vulguin iniciar una activitat d'autoocupació mitjançant l'alta en aquest règim.

Inversió pública

- Utilització de la inversió pública com a element cogenerador d'ocupació.
- Reservar el 20% de concessions d'obra pública a les pimes.
- Augmentar la inversió pública amb objectius contraccíclics.
- Augmentar la inversió pública estatal fins a un mínim del 16%.
- Eliminar els dèficits d'estoc de capital públic de Catalunya, incrementant aquesta dotació d'un 60% sobre el nivell actual, per tal d'arribar a la mitjana estatal.

Facilitar l'adaptació al nou marc socioeconòmic

- Amb programes d'una durada trienal que incentivin la creació de nova ocupació a partir de les necessitats i demandes socials emergents, prioritzant especialment aquells destinats a aconseguir els nivells d'ocupació de la dona similars als d'Europa. Els programes han d'assegurar la creació de nous llocs de treball, i el finançament públic que rebin serà fins el 75% dels salaris. Els programes han de ser revisables en funció de la seva eficàcia en la consolidació del lloc de treball. S'hi poden acollir empreses privades, administracions públiques i entitats sense fins lucratius.
- Incentivar els nous jaciments d'ocupació (NJO) a través de programes triennals, primant els que tinguin una alta funcionalitat social i/o una rentabilitat econòmica sostenible. Classifiquem els NJO en 5 àmbits (partint dels 17 àmbits concrets definits per la Comissió Europea):
 - Canvis generacionals i suport a col·lectius específics (infància, suport educatiu, vellesa, toxicomania).
 - Nova demanda de lleure i cultura (turisme rural i cultural, patrimoni cultural).
 - Noves necessitats urbanes (rehabilitació d'habitatges, serveis a la comunitat).
 - Canvis en la informació i la comunicació (àmbit públic i privat).
 - Protecció del medi ambient.
 - Potenciar la nova ocupació a través de l'economia social (ONG, món associatiu).

Mesures financeres i fiscals

- Fomentar les societats de capital risc públic per al moment d'arrencada de les noves empreses i incentivar els inversors privats perquè participin en la fase d'enlairament de les noves empreses tal com es fa en altres països a través dels *angel's business*.
- Postposar les exigències tècniques renunciabls fins a un temps prudencial que garanteixi la viabilitat d'un nou negoci.
- Mantenir l'actual IAE com un impost CENSAL, adequant-los a la realitat de les activitats econòmiques fixant una quota segons un percentatge sobre els beneficis.
- Exempció total de la capitalització de l'atur en l'inici d'un nou negoci.
- Reinstaurar els contractes per llançament de nova activitat.
- Potenciar legislativament les societats i fons

de capital de risc que inverteixin de forma específica en microempreses.

- Creació d'un Fons de Compensació de Pèrdues, deduïble fiscalment, per compensar el risc d'invertir en una microempresa.
- Creació d'una xarxa virtual on s'integrin inversors i emprenedors, creant un mercat de trobada entre oferta i demanda en matèria d'inversió.

2.2. COMERÇ I TURISME

2.2.1. Reordenació del comerç

Els darrers anys han mostrat una manca total de previsió de la majoria de les institucions, tant nacionals com locals, pel que fa a l'ordenació comercial. S'ha permès el desenvolupament de grans zones comercials sense avaluar l'impacte sobre el comerç ja existent ni sobre les poblacions afectades (es detecten fins i tot conseqüències que afecten la seguretat ciutadana a causa de la desestructuració dels municipis). No s'ha exercit tampoc cap control sobre els principals canals i xarxes de distribució. Finalment, tampoc no s'ha actuat sobre la política de preus. S'ha oblidat que el comerç ha estat, a Catalunya, una activitat econòmica profundament vinculada al desenvolupament urbà i a la configuració del sistema de ciutats. En el paper central en el territori desenvolupat per moltes capitals comarcals i ciutats mitjanes ha estat fonamental la seva dimensió comercial.

El model comercial de Catalunya ha estat un model basat en petites i mitjanes empreses autòctones, ubicades dintre del nucli urbà, amb estructura d'empresa familiar i, en gran part, propietat de residents en el mateix municipi. Catalunya compta amb una densitat comercial de 19 establiments per miler d'habitants, notablement superior als 13 establiments per miler d'habitants que té l'Estat espanyol i que constitueix una de les densitats comercials més elevades de tota la Unió Europea; en termes de m² d'oferta comercial, els 1.350 m² de superfície de venda per miler d'habitants a Catalunya representen un 23% més que la mitjana estatal.

El resultat ha estat una situació *de facto* de reestructuració salvatge i l'entrada violenta de multinacionals en el servei comercial, que han impedit el desenvolupament d'estructures comercials

autòctones potents. El creixement del format comercial de gran superfície ha comportat la pèrdua de pes relatiu de les empreses de capital català o, en altres paraules, el que s'ha anomenat la "desnacionalització de l'aparell distribuïdor de Catalunya". Mentre que a França, Alemanya o Holanda, el 70% de la distribució comercial es canalitza a través d'empreses nacionals, a Catalunya aquest percentatge s'ha reduït al 30%.

Les nostres solucions:

- Controlar l'acompliment del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials (PTSEC) en vigor des del 1997 i vàlid fins al 2000:
 - Compliment de les restriccions a la instal·lació d'excessives grans superfícies.
 - Vigilància per tal d'evitar noves instal·lacions en zones ja saturades.
- Formulació, a partir de l'any 2000, d'una revisió del PTSEC més restrictiva amb les noves implantacions de grans superfícies i la concentració de les grans empreses en determinades zones. El nou PTSEC ha de potenciar el comerç urbà com a referent de les estructures comercials de Catalunya.
- Garantir el compliment de la Llei de comerç de Catalunya vigent actualment, especialment en matèria d'horaris. Defensar la fórmula general de la jornada màxima de 72 hores d'obertura al públic i el manteniment de l'obertura durant 8 dies festius en la revisió de la legislació sobre horaris comercials que s'ha de fer al 2001.
- Control de l'ocupació en el sector comercial:
 - Evitar les contractacions sistemàticament precàries.
 - Controlar els horaris i jornades laborals.
 - Afavorir les polítiques formatives dels treballadors actius el sector.
- Introduir mecanismes legals per tal de garantir la igualtat de condicions de competència entre els diferents formats i establir barreres efectives a les posicions de domini en el mercat d'una ensenya concreta.
- Desenvolupar un programa d'orientació comercial en col·laboració amb les corporacions locals i les entitats associatives de comerciants:

- Impulsar el Pla de Dinamització del Comerç Urbà.
- Adaptar a les característiques de cada sector comercial les mesures d'ordenació comercial, formació, renovació d'estructures comercials col·lectives i foment de la cooperació comercial.

G. Promoure la formació professional específica pel sector comercial, en tant que important generador d'ocupació.

H. Reformar la fiscalitat, previ estudi de la fiscalitat aplicada al comerç elaborat des de la pròpia Generalitat: reversió parcial de càrregues fiscals (IAE, llicències obertura, etc.) a actuacions de desenvolupament comercial i millora de la competitivitat.

I. Previsió de les necessitats comercials: ordenació urbana tenint en compte el comerç com un factor més de planificació.

J. Impulsar la normalització lingüística en tots els productes que es consumeixen a Catalunya.

K. Regulació efectiva de les campanyes de publicitat.

L. Informació als comerciants sobre el medi ambient, formació i sensibilització, com a generadors socials d'opinió que són.

M. Millorar el servei als consumidors, defensa dels seus drets, relació preu/qualitat.

N. Creació (recuperació) de la Conselleria de Comerç i Consum en consideració a la importància socioeconòmica del sector.

2.2.2. Dur a terme la renovació del sector turístic

El turisme és al nostre país una activitat d'importància cabdal i, per tal de competir amb la resta d'oferta turística en l'àrea mediterrània, de gran concurrència, es fa necessària una planificació acurada d'aquests tipus d'activitats. La política convergent de prioritzar tot el que es faci des del sector privat col·lisió frontalment amb aquesta necessitat d'estudi i previsió. L'Administració té també en aquest camp unes responsabilitats irrenunciabls i ha d'intervenir en la seva ordenació.

Les nostres solucions:

A. Dotar el nostre sector turístic de factors de qualitat:

- Varietat d'oferta de productes turístics.
- Formació continuada del personal del sector.
- Varietat en els serveis complementaris.
- Informació assequible i correcta.
- Xarxa pública de transport adequada a les necessitats de la temporada.
- Oferta cultural atractiva i promoció activa.

B. Professionalitzar el sector:

- Creació de noves escoles que cobreixin totes les especialitats del sector.
- Política de reciclatge permanent.
- Atenció especial al compliment dels convenis del sector; inspeccions laborals més minucioses per tal de protegir un col·lectiu laboral sovint en condicions precàries.

C. Modernitzar les instal·lacions actuals i aplicar amb major rigor els criteris de qualificació dels centres turístics.

D. Millorar les infraestructures, especialment en les comarques en què l'impacte turístic de temporada genera unes oscil·lacions importants de la població durant un curt període de temps.

E. Fomentar en l'entorn empresarial una cultura de desestacionalització de les vacances per tal de permetre allargar les temporades d'activitat turística i defugir la massificació.

2.3. AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA

2.3.1. Professionalitzar l'agricultura

Es manté una diferència notable entre els recursos disponibles per a les persones que viuen al camp i les que viuen a les ciutats, amb diferències notables pel que fa a infraestructures, oportunitats formatives i estructures laborals.

Les nostres solucions:

A. Eliminar les diferències tant salarials com les de les prestacions en la Seguretat Social.

- B. Engagar campanyes de formació continuada per a joves agricultors/res.
- C. Impulsar la formació del sector en els aspectes de seguretat, de residus, tècnics i controls de qualitat.
- D. Creació i optimització de serveis tècnics d'assessorament als agricultors/res.
- E. Aplicació dels ajuts a la renda agrària per a explotacions amb dificultats per desenvolupar la reforma de la Política Agrària Comuna (PAC).
- F. Agilitació de les percepcions de pagaments i ajuts a les activitats agrícoles, ramaderes i pesqueres.
- G. Equiparació del règim de pensions al règim general de la seguretat social.

2.3.2. Acostar els mitjans de producció

Un problema endèmic del camp català és la dificultat de dotar-se de mitjans de producció adequats per desenvolupar la seva activitat. Una reglamentació inadequada i una atenció inexistent amb problemes propis del sector han marcat l'actuació dels responsables de la política agrària.

Les nostres solucions:

- A. Crear línies especials de crèdits agraris equiparables a les que tenen altres països de la Unió Europea.
- B. Reforma de la fiscalitat, que faciliti l'accés als mitjans de producció a joves agricultors/res.
- C. Creació de línies d'assegurances agràries per aquells conreus específics actualment desprotegits.
- D. Creació d'una Mútua Catalana d'Assegurances Agràries.
- E. Increment de campanyes de recerca permanent per a nous conreus i noves tècniques, amb dotacions pressupostàries adequades.
- F. Millorar les xarxes d'informació sobre temes d'interès per al sector agrari.
- G. Desenvolupar un Pla Territorial de Conreus:

- Establir zones preferents per a determinats conreus.
- Determinar les unitats viables d'explotació.
- Racionalitzar i potenciar les diverses taules sectorials per tal de definir polítiques de preus pròpies.

- H. Revaloritzar les indemnitzacions compensatòries de muntanya (ICM).
- I. Establir una política adequada per a l'obtenció dels ajuts i subvencions i per al desenvolupament general del sector.
- J. Augmentar la rendibilitat de les explotacions mitjançant el desenvolupament de polítiques que contribueixin a reduir els costos dels factors de producció.
- K. Assegurar la viabilitat de les infraestructures hidràuliques amb polítiques de restitució de les inversions a l'Administració adaptades a la rendibilitat real de les explotacions afectades.
- L. Fomentar la correcta repoblació de la totalitat del territori i, especialment, de determinades comarques.
- M. Adoptar mesures per a la creació d'una estructura industrial de transformació de productes agraris que generi un alt valor afegit i ofereixi noves oportunitats i fomenti nova ocupació.

2.3.3. Desenvolupar una política global de la pesca

Malgrat que som un país amb un perímetre de costa important i una tradició pesquera igualment important, el desenvolupament d'una política adequada al sector ha estat clarament insuficient i es mantenen dèficits notables tant pel que fa a temes normatius, com a la comercialització, formació professional, recerca, noves tecnologies, construcció i reparació de la flota i polítiques socials.

Les nostres solucions:

- A. Assumir totes les competències en matèria de pesca per tal d'incrementar-ne l'eficàcia.
- B. Establir un control sanitari estricte i de qualitat dels productes d'importació.

- C. Desenvolupar una política de préstecs adequada a les característiques dels propietaris d'embarcacions per permetre la modernització de la flota i, si s'escau, estudiar ajuts en aquest mateix sentit.
- D. Potenciar els productes de qualitat, les denominacions d'origen i el peix fresc de la costa, en els circuits regulars de comercialització.
- E. Aplicar polítiques socials efectives al col·lectiu de pescadors: assistència familiar i seguretat social, atenció sanitària, medicina preventiva, seguretat, comunicació, salvament a la mar, cobertura de l'atur i atur tècnic.
- F. Aprofitar al màxim els recursos de la pesca, estudis específics de les zones geogràfiques i de les seves característiques i suport a les indústries annexes a la pesca.
- G. Impulsar la formació tècnica i el reciclatge dels professionals i, d'altra banda, destinar recursos a la recerca aplicada al sector.
- H. Donar suport a l'extensió de pràctiques associatives entre col·lectius de pescadors i altres activitats del sector.

2.4. TREBALL

2.4.1. Lluitar contra l'atur: crear ocupació

S'ha ignorat el que ha de ser el nucli de la construcció europea: les persones i el seu benestar. El Mercat Únic ha passat a significar el desmantellament industrial i agrícola de les regions menys desenvolupades i, en conseqüència, menys productives i sovint una coartada per la privatització d'activitats que en molts casos eren serveis públics, en nom de la llibertat de mercat i la lliure circulació de serveis. El resultat són 18 milions d'aturats a la UE.

Les nostres solucions:

- A. Prioritzar l'ocupació com a objectiu central de la política econòmica.
- B. Reducció de la jornada laboral a 35 hores per llei, sense reducció de salaris.
- C. Eliminació d'hores extres.
- D. Incentius per a l'avançament de l'edat de jubilació i combinació amb contractes de relleu indefinits.

2.4.2. Millorar la qualitat de l'ocupació actual i del món del treball

A l'Estat espanyol i Catalunya les reformes laborals iniciades pel PSOE, i aprofundides pel PP, en tots dos casos amb la col·laboració, i l'impuls, de CiU (com el Pacte de Toledo, la Ley de Derechos de Consolidación y Racionalización del Sistema de Seguridad Social o la Reforma del 1997), han seguit les directrius flexibilitzadores que es marcaven des d'Europa i han precaritzat el marc laboral. No s'ha arribat únicament a una situació pràcticament d'acomiadament lliure sinó a un sistema de no-contractació (contractes a precari sempre reversibles).

Les nostres solucions:

- A. Reconeixement de noves tasques socials.
- B. Afavorir els contractes a temps parcial com a mesura voluntària i complementària d'aquells sectors de població als quals els és adient.
- C. Establir els marcs de concertació social i de negociació col·lectiva propis per a Catalunya.
- D. Avançar en la igualtat d'oportunitats dones-homes d'accés a l'ocupació.
- E. Renda social bàsica.

3. UN PAÍS MODERN, AMB BONES INFRAESTRUCTURES, NET I EQUILIBRAT AMBIENTALMENT

3.1. POLÍTICA TERRITORIAL

3.1.1. Una administració territorial àgil

Les lleis d'organització territorial han demostrat el seu fracàs a l'hora de crear una administració territorial àgil i d'acord amb les necessitats del país. En lloc de simplificar i crear una administració adaptada a les diverses realitats territorials de Catalunya, han creat una administració uniformista, burocratitzada i sense capacitats reals per solucionar problemes reals.

Les nostres solucions:

- A. Simplificació de l'administració, eliminant organismes inútils i duplicats, i exercint el màxim de competències a través de les administracions locals i en col·laboració amb elles.
- B. Aplicació de les lleis d'organització territorial pel que fa a la creació de la província única, supressió de les diputacions i descentralització de la Generalitat en regions. Reforma dels Consells Comarcals a fi de dotar-los de competències efectives i de donar-los una major representativitat.
- C. Amb ple respecte a la seva independència, fomentar la fusió entre la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació de Municipis de Catalunya, a fi de constituir una única veu municipalista plenament independent.
- D. Promulgació d'una llei de cartes municipals, que modifiqui la Llei municipal i de règim local de Catalunya i que prevegi els principis i mecanismes pels quals es pot atorgar el règim de carta a una ciutat o conjunt de ciutats (llindar de població, proximitat i continuïtat entre nuclis afectats, consentiment de totes les parts afectades, garanties de funcionament democràtic, salvaguarda dels interessos de totes les poblacions, etc.) així com el marc general de delegació i de finançament.
- E. Creació del Comissionat per a l'Alt Pirineu, que coordini les polítiques interdepartamentals d'alta muntanya i es configuri com a interlocutor amb les administracions locals.

- F. Descentralització de la despesa de la Generalitat cap a l'àmbit local amb l'objectiu que passi de gestionar el 12% dels recursos públics actual a un mínim del 20%.

3.1.2. Un Pla Català de grans infraestructures

Les infraestructures són claus per al desenvolupament de l'economia d'un país. És tan important l'accés a unes infraestructures modernes que connectin Catalunya amb la resta d'Europa com tenir una bona xarxa de carreteres o transport públic que faci estendre l'activitat econòmica i industrial arreu del territori. Sense unes bones xarxes viàries i infraestructures de transport en general, ens podem quedar aïllats al sud d'Europa, sense possibilitat de competir amb èxit amb les indústries d'altres països. La mala comunicació entre els centres de producció i aquests i els diferents mercats amb els quals comercialitzen és un cost afegit que cal evitar.

Les nostres solucions:

- A. Millorar i ampliar les infraestructures existents. En el marc d'un Pla Territorial General revisat, i atenent al fet que el territori és un recurs limitat, es prioritzarà la correcció de xarxes i l'ampliació selectiva d'aquelles més rendibles socialment i menys agressives territorialment.
- B. Configuració d'un model ferroviari català, que inclogui l'amplada europea de via, que connecti el port de Tarragona i la ciutat de Barcelona amb la frontera de l'Estat francès, en la precisió de tot l'eix mediterrani.
- C. Eix ferroviari transversal Lleida-Manresa-Vic-Girona.
- D. Integració real de tots els agents de transport de l'Àrea Metropolitana, amb el traspàs de la xarxa de rodalies de RENFE. Integració tarifària i augment de les freqüències, a fi de configurar un model sostenible de transport.
- E. Realització d'un Pla ferroviari de Catalunya que asseguri la connexió de totes les poblacions de més de 20.000 habitants i nuclis de pobla-

ció estratègics. Generalització de la doble via. Assegurar una connexió de les principals ciutats de Catalunya amb Barcelona a un màxim d'una hora, o una hora i mitja en les més perifèriques.

F. Integració del sistema portuari català als dos nivells: sinèrgia entre els ports de Barcelona i Tarragona i entre els ports de la Ràpita, Vilanova i la Geltrú i Palamós. Moratòria en la construcció de nous ports esportius.

G. Traspàs de les competències en aeroports i creació del sistema aeroportuari català. Categoria de 1a internacional per a l'aeroport de Barcelona. Reforçament dels aeroports de Girona, Reus i la Seu d'Urgell.

H. Autovies Igualada-Cervera, Vic-Olot, Manresa-Puigcerdà-Puymorens, Lleida-Osca.

I. Connexions transpirenaïques: Pallars i Andorra. Traspàs de l'Eix Pirinenc.

J. Acceleració de la xarxa d'autopistes de la comunicació. Assegurar la xarxa de cable a tot el territori. Establiment d'una xarxa bàsica d'Internet, amb adreça gratuïta per a tota la població de Catalunya.

K. Cobertura total dels mòbils a Catalunya

L. Formulació d'un Pla director coordinador d'infraestructures del Camp de Tarragona.

B. Impulsar un pla d'estalvi energètic en què s'impliquin les companyies elèctriques.

C. Impulsar mesures per a la millora de l'eficiència energètica.

D. Tancar progressivament totes les centrals nuclears del territori català.

E. Introduir una ecotaxa als combustibles fòssils per invertir-la en energies renovables.

F. Instal·lar tecnologia descontaminant en les centrals tèrmiques que segueixin funcionant.

G. Invertir i investigar per a l'obtenció de combustibles alternatius.

H. Donar un impuls definitiu a la utilització de les fonts d'energia renovables.

I. Descentralitzar la producció d'energia d'acord amb les possibilitats que ofereix cada regió de Catalunya.

J. Impulsar de forma decidida el transport públic enfront al privat.

K. Millorar la xarxa de ferrocarril i adequar-la a les necessitats de la ciutadania que l'utilitza cada any com a alternativa al cotxe.

L. Establir sistemes de comunicació combinats bici-tren.

M. Adequar la xarxa viària per a l'ús de vehicles alternatius com la bicicleta.

N. Assumir els criteris bioclimàtics en totes les construccions depenents de l'Administració.

O. Elaborar un informe de les mesures d'aïllament, estalvi i generació d'electricitat en tots els edificis nous, tant públics com privats.

P. Elaborar un pla energètic municipal on s'avaluïn les necessitats reals i es proposin mesures d'estalvi i racionalització.

3.2. POLÍTICA AMBIENTAL

3.2.1. Alternativa energètica sostenible

Els problemes ambientals més importants plantejats actualment de manera global estan relacionats amb l'atmosfera. Entre ells cal destacar l'escalfament global, el canvi climàtic, la pluja àcida i l'smog o boira fotoquímica, tots ells originats per una utilització massiva de combustibles fòssils (petroli i carbó).

Les nostres solucions:

A. Elaborar un pla on es concretin les mesures necessàries per reduir les emissions de diòxid de carboni i dels altres gasos que contribueixen a l'escalfament del planeta.

3.2.2. Foment de l'estalvi i la racionalització de l'ús de l'aigua

Els principals problemes plantejats actualment sobre les aigües continentals tenen el seu origen

en la sobreexplotació que pateixen rius, pous i aqüífers, (i la seva salinització); la destrucció dels boscos de ribera i de les zones humides; la construcció d'obres que en destrueixen o alteren les lleres i la contaminació resultant dels diferents processos industrials, agrícoles i domèstics.

En un país amb un clima com el nostre, l'aigua és un recurs escàs i que, per la seva distribució en el temps i en l'espai, fa imprescindible elaborar una política de gestió basada en la sostenibilitat, l'estalvi i l'ús racional.

Les nostres solucions:

- A. Traspàs a la Generalitat de totes les competències sobre les aigües continentals.
- B. Elaboració d'una Llei catalana de gestió de les aigües continentals basada en els principis de sostenibilitat, que permeti fer una gestió global i integradora a nivell de cada conca fluvial.
- C. Aplicació de mesures de depuració sobre tots els afluents contaminats dels rius.
- D. Responsabilització del Govern i dels municipis en la neteja, la recuperació i el manteniment de la salut dels sistemes aquàtics, cosa que permetrà aturar el vessament de contaminants al mar.
- E. Potenciació de l'aplicació integrada dels sistemes d'estalvi, depuració i reutilització de l'aigua.
- F. Estalvi en el consum domèstic.
- G. Racionalització i estalvi del consum industrial a partir del millorament dels processos productius per tal de fer-los més eficaços i estalviar aigua.
- H. Implicar les empreses en la depuració en origen de les aigües residuals produïdes i enduriment de les sancions a empreses contaminants i sobreexplotadores.
- I. Gravar el consum en excés pels costos que ocasiona de tractament i depuració.
- J. Manteniment, en qualsevol cas, del cabal biològic o de compensació dels rius i regular-ne les captacions.

K. Establiment dels mecanismes legals necessaris per revisar totes les concessions d'aigua vigents i regular les concessions futures per tal que es garanteixi aquest cabal mínim biològic.

L. Estabilització de les aigües de refrigeració industrials abans de retornar-les, netes, als rius.

M. Elaboració de plans i directrius que garanteixin la conservació i la recuperació dels boscos de ribera.

N. Aprofundiment en la conservació i la recuperació d'uns hàbitats que són prioritaris a Europa com són les zones humides.

O. Actualització de la regulació de les extraccions d'àrids de les lleres dels rius de manera que es garanteixi la qualitat i el cabal mínim dels rius i es duguin a terme totes les mesures correctores un cop finalitzades les extraccions.

P. Manteniment de les lleres naturals dels rius i evitar, en qualsevol cas, el desviament dels mateixos.

Q. Obligatorietat de passar el tràmit d'avaluació d'impacte ambiental a totes les obres i infraestructures que afectin la llera dels rius.

R. Evitar els transvasaments, ja que afecten la salut dels rius i serveixen per accentuar els desequilibris territorials.

S. Racionalització i adequació dels sistemes de reg.

T. Limitació al màxim de l'ús d'agrotòxics (fertilitzants, plaguicides, fungicides, etc.) i avançar cap a sistemes de lluita integrada i biològica.

U. Elaboració d'una Llei catalana sobre pesca continental que actualitzi d'una vegada la legislació vigent (Llei espanyola de 1942).

3.2.3. Minimització de residus

El creixement demogràfic, la concentració cada cop més gran de gent al voltant dels grans nuclis urbans, la utilització de materials i béns d'envel·liment ràpid i l'ús abusiu de tot tipus d'envasos i embalatges, tenen com a conseqüència l'acu-

mulació de residus en quantitats que fan que cada cop sigui més difícil la recollida i el tractament. Per la seva naturalesa i especificitat del problema cal distingir entre els residus d'origen industrial i els residus sòlids urbans.

Les nostres solucions:

A. Reconversió de processos industrials, prèvia auditoria:

- Esquema complet del procés industrial.
- Esquema complet del flux de residus.
- Classificació i quantificació dels residus.
- Descripció de les possibilitats de minimització, revalorització i la seva viabilitat tècnica i econòmica.
- Quantificació de la possible disminució dels residus i de la seva reconversió.

B. Participació de les empreses en funció del volum i toxicitat de la contaminació que produeixin.

C. Recollida selectiva, valorització i reciclatge dels materials:

- Infraestructura capaç d'assegurar la recollida selectiva.
- Incentivació de programes de reutilització i tractament de residus, dins el mateix procés de fabricació.
- Valorització dels residus per tal de potenciar-ne el comerç controlat i afavorir-ne la reutilització.

D. Procediments d'inertització o eliminació (incineració, tractament físicoquímic, etc.) realitzats a les plantes de producció o de forma mancomunada i sotmesos a estudis rigorosos d'impacte ambiental.

E. Deposició controlada, com a darrer recurs, en petites instal·lacions situades a la mateixa planta productiva o polígon, uniproducte, controlades i impermeabilitzades per tal d'evitar qualsevol contaminació.

F. Recollida selectiva en origen dels residus sòlids urbans.

G. Mesures per tal d'afavorir l'ús de materials reciclats i reciclables.

H. Selecció i preparació dels residus de tipus orgànic, i sortida en forma de compost de qualitat per a usos agrícoles o silvícoles.

I. Tancament i neteja de tots els abocadors incontrolats.

3.2.4. Mantenir la biodiversitat.

Millorar la gestió del patrimoni natural

Els espais naturals són sovint entesos únicament com a llocs de lleure per als ciutadans i ciutadanes o com a zones d'explotació. Cal, però, que siguin tractats com una cadena d'interrelacions ecològiques que garanteix la supervivència de totes les formes de vida que els integren. Cal entendre aquests espais com a focus generadors de recursos per tal de garantir el manteniment dels sistemes naturals i la seva biodiversitat.

Les nostres solucions:

A. Traspàs a la Generalitat de totes les competències sobre espais naturals protegits.

B. Unificació en un sol departament de la Generalitat de totes les competències sobre el medi natural i gestió d'espais naturals.

C. Aplicació de la legislació existent en les zones protegides del nostre territori i revisar la totalitat d'espais naturals de protecció especial.

D. Elaboració d'un Pla d'àrees de connexió biològica de Catalunya.

E. Revisió de l'estat en què es troba el PEIN i accelerar l'elaboració dels plans especials en tots els espais d'interès natural.

F. Aprofundiment en totes aquelles línies marcades per la Directiva Hàbitats amb la finalitat d'aconseguir que la xarxa Natura 2000 esdevingui realment una eina de protecció eficient i un canal de continuïtat de zones d'interès ecològic.

G. Estudiar l'ampliació de la zona protegida del Parc Nacional d'Aigüestortes i estany de Sant Maurici cap a la Vall de Montgarri, el Massís de Beret, la Mata de València i, progressivament, fins a la Pica d'Estats, amb la finalitat de crear un gran parc pireneic que enllaci amb el parc natural Posets-Maladeta i la zona protegida al vessant francès.

H. Aplicació i seguiment dels convenis internacionals sobre protecció de les zones humides.

- I. Control de la protecció dels hàbitats on viuen espècies protegides.
- J. Elaboració dels corresponents plans rectors d'ús i gestió, i altres figures legals de protecció d'espais naturals, per a tots els espais naturals de protecció especial de Catalunya.
- K. Elaboració de plans de gestió dels espais naturals que integrin i facin compatibles la política forestal, l'agricultura, la caça, la pesca continental, l'accés al medi natural, la protecció dels sistemes naturals i el desenvolupament econòmic sostenible de la zona.
- L. Moratòria sobre la construcció de camps de golf i creació d'una comissió que reguli i controli els balanços econòmics i ecològics dels existents.
- M. Moratòria sobre la construcció de noves pistes d'esquí i l'ampliació de les existents per la pressió que suposen sobre uns ecosistemes tan fràgils com són els d'alta muntanya.
- N. Elaborar una Llei catalana d'avaluació d'impacte ambiental que s'adeqüi a la normativa europea vigent i que inclogui, a més a més, els processos d'avaluació d'impactes ambientals produïts per polítiques, plans i programes.
- O. Modificar la Llei forestal catalana actual amb la finalitat d'adequar-la al conjunt de funcions socials, ecològiques i productives que actualment realitza el bosc a Catalunya. Vetllar per la seva conservació com a ecosistema i lluitar, de forma preventiva i efectiva, contra els incendis forestals.
- P. Establir a Catalunya una moratòria de cinc anys en el conreu d'organismes manipulats genèticament, l'alliberament al medi ambient per qualsevol canal i la seva comercialització.
- A. Prohibició i control del comerç de les espècies incloses en el conveni CITES. Control de la venda d'elements de decoració o records turístics exòtics d'origen animal.
- B. Compliment del que disposen tota la resta de convenis internacionals ratificats per l'Estat.
- C. Aprofundiment en el que disposa la Directiva Hàbitats quant al règim de protecció de les espècies protegides.
- D. Prohibició i control de la introducció d'espècies no autòctones.
- E. Impuls de la reintroducció d'espècies animals extingides a Catalunya sempre que sigui viable.
- F. Aplicació dels programes internacionals de reintroducció d'espècies tot garantint la informació prèvia als sectors implicats i cercant-ne la manera que s'hi sentin implicats.
- G. Modificació de la Llei 3/88 de protecció d'animals en el sentit de prohibir d'una vegada, a Catalunya, les curses de braus, les empaitades i totes aquelles manifestacions o actes que impliquin sofriment o mort d'algun animal. Igualment, que s'hi prohibeixi la propaganda o qualsevol altre tipus d'incitació o participació, incloses les retransmissions per televisió.
- H. Elaboració d'un catàleg d'espècies amenaçades a Catalunya.
- I. Elaboració de plans de recuperació per a les espècies que es troben en perill d'extinció i altres plans de maneig o de conservació de l'hàbitat per a les que es troben amenaçades i dotar-los dels recursos necessaris.
- J. Elaboració d'una Llei catalana de caça que substitueixi la legislació bàsica a Catalunya i que correspon a una Llei espanyola de 1970.
- K. Control de les repoblacions cinegètiques que es realitzin, per l'impacte que poden tenir sobre els ecosistemes sobre els que es duen a terme.
- L. Impuls decidit, amb l'ajut dels sectors científics implicats, a una veritable estratègia catalana sobre biodiversitat que estableixi les bases per al seu coneixement, l'ús sostenible i la seva conservació.

3.2.5. Protecció dels animals

Catalunya ha esdevingut un país capdavanter en la protecció dels animals a partir, sobretot, de la Llei 3/88 de protecció dels animals i la Llei de regulació de l'experimentació amb animals. No obstant, la protecció dels animals adquireix, cada cop més, caràcter internacional atès l'origen de les espècies protegides que són objecte de caça i comerç. Les nostres solucions:

4. UN PAÍS CULTE, SEGUR I BEN ADMINISTRAT

4.1. CULTURA

4.1.1. Enfortir els sectors productius

Els sectors productius són un altre motor del fenomen cultural i suposen molts llocs de treball dins del panorama industrial. Molts recursos que haurien de destinar-se a la creació i millora d'equipaments han estat malbaratats en obres faraòniques que obeeixen a una política clarament propagandística de la coalició de govern. En el camp privat cal millorar la fiscalitat per a aquells que inverteixin en cultura.

Les nostres solucions:

A. Indústria audiovisual:

- Constituir una comissió parlamentària que faci el seguiment de les inversions i ajudes destinades al sector cinematogràfic.
- Dotar el sector cinematogràfic d'una xarxa de platós de titularitat pública que puguin ser utilitzats, tant per a produccions de directors consolidats com autors novells de curtmetratges
- Atorgar suport fiscal a la inversió privada en pel·lícules catalanes, establint una desgravació en el seu tram per als inversors en cinema català.
- Establir ajudes fiscals per a la millora d'equipaments cinematogràfics, amb especial incidència en la conversió dels sistemes analògics en digitals.
- Establir l'obligació d'estrenar en català al voltant del 50% de les exhibicions de les pel·lícules de més de vint còpies.
- Crear una línia d'ajudes per al doblatge al català de les pel·lícules estrangeres que no arribin a les vint còpies.
- Assegurar la participació de pel·lícules catalanes en festivals internacionals de cinema; la selecció de les pel·lícules ha de ser a càrrec de Catalan Films, organisme que depèn de la Delegació de Cinematografia i Videografia de la Generalitat.
- Constituir una distribuïdora pública que garanteixi que les produccions catalanes arribin al major nombre de cinemes.
- Crear l'Ens Autònom de la Cinematografia i l'Audiovisual, que depengui del Departament de Cultura i tingui competències en el

disseny de la política nacional cinematogràfica i de l'audiovisual i la gestió del pressupost públic que s'hi dediqui, i les aportacions privades.

- Establir contractes-programa o les fórmules més adequades, per tal que Televisió de Catalunya (TVC) i les empreses audiovisuals en què participa la CCRTV esdevinguin un motor clau en el procés de reactivació de la indústria cinematogràfica catalana, amb la supervisió de l'Ens Autònom de la Cinematografia i l'Audiovisual.
- Oferir suport al cinema català des de la TVC, mitjançant la emissió de produccions catalanes i la participació en les produccions de cinema.
- Assegurar que TVE també participi en la producció de pel·lícules catalanes, per tal de donar compliment a la normativa europea que estableix que el 25% dels dramàtics que es passin en la TV han de ser de producció pròpia i amb professionals del país.

B. Indústria editorial:

- Establir un mecanisme de concurs, i el control suficient, per a la contractació d'editorials per a la publicació d'aquells treballs que no siguin assumits per la pròpia Generalitat.
- Estendre les desgravacions fiscals per motius culturals a aquelles inversions destinades a l'adquisició de llibres.
- Fixar ajudes a les cooperatives de llibres, tant pel que fa al seu finançament com pel que fa a la seva promoció.
- Avançar en el suport als nostres escriptors i escriptores per assegurar la seva presència entre l'oferta cultural adreçada a la nostra societat civil.
- Reformular la Llei del llibre per acollir els matisos dels diferents sectors implicats, comptant amb el parer de llibreters, cooperatives i consumidors.

C. Indústria discogràfica:

- Promocionar els músics catalans a TVC i exigir la presència d'aquests en les TV públiques d'àmbit estatal.
- Millorar la fiscalitat de les discogràfiques que treballen en l'àmbit català respecte a la de les multinacionals.

- Afavorir l'adequació de locals per al desenvolupament d'activitats musicals en aquells municipis on no existeixin.
- Elevar a un nivell de normalitat la participació d'artistes flamencs catalans en la vida cultural catalana, especialment la seva presència en la TVC.

D. Mitjans de comunicació:

- Vetllar per que tots els municipis de Catalunya tinguin una emissora pública on la ciutadania pugui participar.
- Potenciar la presència de la cultura catalana a l'estranger a través d'una Ràdio Exterior de Catalunya.
- Potenciar la producció pròpia d'espais televisius per tal de tenir un pes específic en l'àmbit europeu, com a mecanisme de desenvolupament cultural i industrial de Catalunya.
- Regular un estàndard mínim amb la creació d'un ens de caràcter consultiu que agrupi els diferents agents socials, per tal de controlar la salut democràtica i cultural dels continguts televisius catalans i estatals.
- Posar en marxa, a Catalunya, el sistema de xip antiviolença, recomanat ja per tots els parlaments europeus, com a pioners en sistemes pedagògics.
- Establir acords concrets amb els diversos poders polítics dels Països Catalans, i davant tercers, pel que fa al control de les condicions de recepció i de distribució de programes televisius sobre els propis territoris.
- Dotar la TV satèl·lit de l'espai públic necessari per garantir que tota la ciutadania pugui gaudir d'aquest mitjà.
- Donar un nou impuls al sistema de TV per cable, comptant amb la participació de tots els poders locals.
- Continuar apostant per les TV locals i reservar un canal propi per a tots aquells municipis que no el tinguin; cal ajudar, des dels consells comarcals, aquells pobles que no tinguin recursos suficients, mancomunant les despeses i les infraestructures.
- Vetllar, des del Govern de la Generalitat, perquè les multinacionals vinculades amb les noves tecnologies (ex.: Internet, TV interactiva) pensin en un marc català quan engeguin un projecte.
- Fer arribar aquestes noves tecnologies a les escoles i millorar el suport que es dona a les associacions.

E. Disseny i indústria:

- Crear una imatge de marca de la moda catalana que aportï solidesa i credibilitat al sector.
- Desenvolupar la normativa que reguli la existència d'un Col·legi Oficial de Professionals del Disseny Gràfic i la Publicitat.
- Establir un programa seriós de concessió de beques per a la investigació en aquests àmbits, sectors productius culturals, que estigui lligat amb les indústries.
- Assegurar la presència de Catalunya a l'hora de desenvolupar programes com el Programa Marc de Recerca de la Unió Europea.

F. Política científica:

- Establir un programa seriós de concessió de beques per a la investigació que estigui lligat amb el teixit industrial.
- Assegurar la presència de Catalunya a l'hora de desenvolupar programes a nivell europeu, com és el Programa Marc de Recerca de la Unió Europea.
- Proposar un programa de recerca específic en el camp de la biotecnologia i captar part dels recursos dotats per la Unió Europea per a aquesta activitat.

4.1.2. Recuperar i consolidar el patrimoni

Les competències en matèria patrimonial catalana continuen en mans de l'Estat espanyol, malgrat estar transferida la gestió al Govern de la Generalitat. D'altra banda, la política que manté CiU des del Govern pel que fa al patrimoni històric és força preocupant: permissivitat amb l'especulació urbanística, potenciant els interessos econòmics d'uns pocs per sobre de l'interès general i permetent que moltes troballes arqueològiques i edificis amb un clar interès cultural s'estiguin malmetent. Pel que fa als museus, les negociacions de CiU amb els diferents governs de l'Estat espanyol han tingut un resultat decebedor: les empreses públiques privatitzades que tenien un fons d'art l'han cedit íntegrament als museus de titularitat estatal que es troben a Madrid.

Les nostres solucions:

- A. Reclamar la plena competència de la Generalitat en matèria arqueològica.

- B. Reclamar a l'Estat aquell patrimoni que es troba fora de Catalunya i que pertany a la història i la cultura del nostre país.
- C. Exigir sense més dilació al Govern central l'Arxiu de la Corona d'Aragó.
- D. Desenvolupar el reglament de la Llei 9/93 relativa al patrimoni històric per tal de poder procedir a la seva aplicació.
- E. Cedir als ajuntaments la gestió dels pressupostos derivats del desenvolupament de la Llei 9/93.
- F. Establir normes de control per part de la Generalitat pel que fa a la gestió dels recursos econòmics destinats al manteniment i a la restauració del patrimoni cedits als ajuntaments i consells comarcals.
- G. Definir per a Tarragona un model específic de gestió per al seu patrimoni arqueològic.
- H. Establir una xarxa d'elements monumentals i museus etnogràfics locals de contingut islàmic, en tant que component essencial de la nostra història cultural.
- I. Insistir a la UNESCO perquè es reconegui la Vall de Boí com a Patrimoni de la Humanitat.
- J. Promocionar les biblioteques de barri i les escolars.
- K. Incrementar el fons cinematogràfic de la Filmoteca de la Generalitat de Catalunya.
- L. Exigir al Ministeri de Cultura la transferència de les pel·lícules requisades a Catalunya durant la dictadura franquista.
- M. Incrementar les partides econòmiques per a inversions en maquinària, instal·lacions i equips cinematogràfics.
- N. Fomentar les activitats de recerca des de la Filmoteca, mitjançant la dotació d'incentius econòmics i beques.
- O. Crear un servei de publicacions de la Filmoteca i una llibreria en condicions.
- P. Traspasar la gestió de la Filmoteca a l'Ens Autònom de la Cinematografia i l'Audiovisual.

Q. Dotar econòmicament els museus per a possibles adquisicions, amb quanties suficients, tot respectant els criteris establerts per les seves direccions.

R. Establir criteris tècnics en la selecció dels gestors dels museus de titularitat pública.

4.1.3. Acostar les arts escèniques i les arts plàstiques a la gent

La relació del Govern amb les expressions artístiques dista de ser la més desitjable en un marc estrictament democràtic. El teatre ha de poder expressar-se amb total llibertat i el teatre públic ha de tenir el suport necessari per arribar al màxim públic. Pel que fa a la dansa, aquesta manifestació no ha semblat interessar les institucions i no compta amb les infraestructures suficients per la seva pràctica i difusió. Finalment, les arts plàstiques, que han donat a Catalunya una projecció internacional, compten, pel que fa a l'aspecte promocional, amb una manca d'interès notable per part de CiU, a banda de la pressió fiscal excessiva que tant galeries d'art com artistes pateixen per part de l'Estat espanyol.

Les nostres solucions:

- A. Adequar els preus del teatre públic a la capacitat adquisitiva de la nostra societat, mitjançant rebaixes i l'estudi de noves fórmules aplicables a l'adquisició d'entrades.
- B. Constituir una xarxa de teatres arreu de Catalunya: el Teatre Nacional de Catalunya.
- C. Millorar l'aportació econòmica de la Generalitat a la Fira del Teatre de Tàrraga.
- D. Augmentar les dotacions econòmiques per a les companyies de dansa, i en especial per als joves artistes.
- E. Potenciar els programes d'actuacions per a joves companyies i coreògrafs.
- F. Definir el paper de les acadèmies, pel que fa a les arts plàstiques, perquè exerceixin d'òrgans consultius.
- G. Reduir el tipus d'IVA aplicat a les obres d'art i establir deduccions fiscals tant per a les empreses com per als particulars.

H. Elaborar una estratègia pel que fa a la promoció de l'art i dels artistes catalans.

I. Redefinir els pressupostos, vetllar per la promoció dels nous valors i establir, circuits artístics en conveni amb les galeries catalanes.

4.1.4. Impulsar la cultura popular

La gestió de la Conselleria de Cultura no ha fet més que confirmar la política del govern de CiU respecte a aquest àmbit: un dèficit crònic en els pressupostos generals pel que fa a les assignacions econòmiques i d'altra banda un intervencionisme i un dirigisme que ha generat una cort de negocis subvencionats. D'altra banda, tampoc s'ha dut a terme un esforç per tal de conèixer la magnitud de la cultura popular per tal de definir una política adequada en aquest àmbit ni s'ha valorat de forma suficient el món associatiu, que és el marc on es donen la major part de les manifestacions de la cultura tradicional i popular. Teixit civil que no s'ha de descuidar, sinó enfortir-lo. Aquestes són les nostres solucions:

A. Creació de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya, aprofitant el treball fet amb l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya.

B. Definició d'un Museu Nacional d'Etnologia, dotat d'una xarxa d'etnomuseus comarcals.

C. Elaboració de material didàctic adequat per tal de fomentar el coneixement de la nostra cultura a les escoles i establir lligams entre l'escola i les associacions.

D. Dignificar les manifestacions culturals populars, mantenint el rigor en el seu marc d'actuació, respectar les dates assenyalades en les que es produeixen aquestes manifestacions i vetllar per la seva difusió.

E. Establir l'obligatorietat d'assegurances mèdiques i de responsabilitat civil en les activitats amb risc i legislar per tal que les associacions no professionals puguin veure remunerada part de les seves actuacions.

F. Instituir la Fira d'Abril de Santa Coloma com a Fira de la Multiculturalitat, per tal que sigui una representació de totes les manifestacions culturals dels col·lectius que resideixen a Catalunya.

G. Millora de la gestió de les entitats associatives d'àmbit cultural:

- Ajudes per a la informatització.
- Finançament mitjançant convenis amb les administracions i les entitats privades.
- Potenciar la federació d'associacions.

4.2. POLÍTICA LINGÜÍSTICA

4.2.1. Desenvolupar la cobertura legal suficient

La cobertura legal establerta per la generalitat és nul·la o insuficient. Les declaracions d'intencions de la Llei 1/1998 de política lingüística i altres mandats poden quedar-se en no res, com ha passat amb l'Estatut del consumidor durant més de cinc anys. Es poden identificar àmbits concrets amb una cobertura insuficient o negativa, com són:

- consum, món socioeconòmic, publicitat;
- indústria informàtica, audiovisual i cultural;
- administració perifèrica de l'Estat.

Les nostres solucions:

A. Desplegar la Llei de política lingüística en un màxim de dos anys, amb concreció de calendari previ de cada una de les normatives que s'han de desplegar.

B. Superar els dèficits existents en aquests àmbits a fi de dotar-los d'una cobertura legal suficient i eficaç:

- Disponibilitat lingüística.
- Marc laboral en català.
- Etiquetatge, informacions, instruccions d'ús, prospectes i fullets almenys en català.
- Quotes audiovisuals.
- Oferta bàsica i actualitzada de productes en noves tecnologies.
- Català, llengua normal de l'Administració perifèrica de l'Estat: formació lingüística del personal i requisit de coneixement dels dos idiomes oficials.

4.2.2. Establir una cobertura econòmica adequada

L'actual govern de la Generalitat no ha dotat els diversos departaments de recursos suficients pel que fa al desenvolupament de la normativa relativa a la normalització lingüística. De fet la cober-

tura econòmica actual és inexistent o, en tot cas, insuficient. És necessari que cada departament de la Generalitat dugui a terme una tasca de foment i seguiment del procés de normalització lingüística dins de les seves competències.

Les nostres solucions:

- A. Establir una partida pròpia i suficient per als diferents departaments per fomentar l'aplicació de la Llei sectorialment.
- B. Habilitació de funcionaris per fer les tasques de seguiment (ex.: sanitat, inspecció de restaurants, ensenyament)
- C. Bonificacions i exempcions fiscals reglamentades.

4.2.3. Complir amb el marc legal establert per la pròpia Generalitat

Cal complir amb el marc legal de què es dota l'Administració de la Generalitat i pal·liar les mancances del marc legal intern. És igualment necessari ampliar i racionalitzar l'organigrama de la política lingüística de la Generalitat. De fet, es pot afirmar que la Generalitat no es creu el que legisla en matèria lingüística. És prioritari començar per una aplicació de la legislació ja desenvolupada per tal de consolidar una política que garanteixi els drets lingüístics a Catalunya.

Les nostres solucions:

- A. Aplicar estrictament el Decret 107/1989 i el 322/1992 sobre normalització lingüística dels maquinaris i programaris.
- B. Elaborar disposicions reglamentàries sobre l'ús del català a les activitats administratives.
- C. Elevar la Direcció General de Política Lingüística (DGPL) a Presidència, que adquireixi més funcions. Creació de la Secretaria General de Política Lingüística que la substitueixi.
- D. Funcionament de la Comissió Tècnica de Política Lingüística (CTPL):
 - Donar les línies d'actuació anualment.
 - Avaluar-ne la concreció i l'execució.
 - Compareixença anual del president de la CTPL davant del Parlament per retre comptes de l'aplicació a la Generalitat.

E. Reestructuració de la Xarxa Tècnica de Política Lingüística:

- Convertir-la en la veritable impulsora del procés de normalització lingüística a l'Administració catalana.
- Adjudicar-li capacitat executora i avaluadora d'aquest procés.
- Incrementar el seu nivell de responsabilitat.

F. Especial atenció en els àmbits de justícia, ensenyament i sanitat.

G. Crear l'Oficina dels Drets Lingüístics.

4.2.3. Impulsar tot suport al plurilingüisme de l'estat

L'article 3 de la Constitució espanyola estableix una diferenciació clara entre les diverses llengües de l'Estat, atorgant una prioritat clara al castellà. D'altra banda, contínuament s'estableixen normatives sectorials que inclouen aspectes lingüístics.

Finalment, aquest Govern no ha constituït encara la carta de les llengües de l'Estat.

Les nostres solucions:

- A. Modificar les 109 disposicions que obliguen a l'ús exclusiu de l'espanyol.
- B. Estendre coneixements de llengües i cultures de la resta de l'Estat com a enriquiment idiomàtic i personal.
- C. Reconèixer explícitament la unitat científica de la llengua catalana.
- D. Fer propostes per impulsar el bilingüisme:
 - Moneda i timbre.
 - Documentació dels ciutadans/anes.
 - Documents de relació dels ciutadans amb l'Administració.
 - Formació lingüística del personal de l'Administració de l'Estat.
 - Requisit per exercir als territoris de l'Estat espanyol amb llengua pròpia diferent de l'espanyol.
 - Oficialitat de les llengües al Congrés i al Senat.
 - Presència proporcional al pes demogràfic en els mitjans de comunicació públics i privats de titularitat estatal.

4.2.4. Per la unitat de la llengua

La Generalitat no manté cap relació efectiva, pel que fa a la unitat del català, amb la resta del territori de parla catalana.

Les nostres solucions:

- A. Crear un servei específic de la DGPL que planifiqui anualment i passi compte dels contractes i col·laboracions.
- B. Elaborar un Tractat d'Unió entre el tres governs del territori de parla catalana a l'Estat.
- C. Crear un espai comunicacional nacional.

4.2.5. Reconeixement del català com a llengua europea

És notable la manca de projecció exterior efectiva de la llengua catalana. És necessari que es presentin al Parlament europeu propostes de protecció i divulgació de la llengua catalana.

Les nostres solucions:

- A. Català: llengua oficial de les institucions europees, amb tot el que comporta l'oficialitat.
- B. Adequar la legislació europea per respectar els drets dels pobles amb llengües minoritzades.
- C. Realitzar des de les institucions europees treballs multidisciplinaris d'anàlisi de la situació de les llengües minoritzades.
- D. Crear el Programa Europeu de les Llengües Minoritzades.
- E. Invertir fons públics europeus en polítiques compensadores de les desigualtats.
- F. Establir marcs de relacions preferencials amb estats europeus d'oficialitat plurilingüe i d'àmbit idiomàtic restringit.
- G. Creació de l'Institut per a la Projecció Exterior de la Llengua i la Cultura Catalanes
- H. Garantir la presència del català en les manifestacions culturals de projecció i representació exterior de l'Estat, de l'Institut Cervantes i de RTVE.

4.3. SEGURETAT PÚBLICA

4.3.1. Planificar de forma eficient la seguretat ciutadana

Han passat quinze anys de la creació dels Mossos d'Esquadra i persisteix una deficient situació pel que fa al model públic de seguretat que cal aplicar i una diversitat atípica de cossos policials sense competències pròpies definides. L'aspecte econòmic d'aquesta situació suposa una despesa innecessària d'esforços i cabals públics, ja que se segueixen produint duplicat i triplicitat de funcions, ja que diferents cossos actuen en els mateixos àmbits, sense relació entre ells.

La situació actual es veu agreujada pel fet que el govern de CiU no ha aconseguit treure Catalunya del paper subsidiari en matèria policial, essent aquest el màxim exponent de la seva incapacitat per garantir la plena seguretat de la ciutadania. El mal funcionament del desplegament cal atribuir-lo a una planificació deficient, però també, i aquest és l'aspecte més greu, a una absoluta incompetència des de la Conselleria de Governació i la Direcció General de Seguretat Ciutadana per resoldre els problemes que puntualment han anat sorgint.

La proposta per a la seguretat pública catalana d'ERC no es basa només en una qüestió de competències o d'autoritat, o bé de jerarquia policial, sinó també en la definició clara i seriosa d'un model de seguretat radicalment diferent del que ha caracteritzat la tradició espanyola en aquest camp. El model català proposat per ERC es fonamenta en una policia civil, de base descentralitzada, plenament professionalitzada, vinculada a l'Administració de justícia i al servei de la ciutadania i dels seus drets, com correspon en un marc democràtic.

Les nostres solucions:

- A. Creació de la Conselleria d'Interior i Justícia en substitució de l'actual Conselleria de Governació.
- B. Assumpció immediata del comandament dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat (CFSE) a Catalunya.
- C. Traspàs immediat al Govern de la Generalitat

de totes les competències en matèria de seguretat pública i privada.

D. Retirada total dels CFSE d'aquells territoris on s'hagi produït el desplegament dels Mossos d'Esquadra.

E. Fi de les quotes dels membres del CFSE per entrar al cos dels Mossos d'Esquadra. Aquestes entrades han de fer-se individualment i superant l'oposició corresponent.

F. Assumpció immediata pels Mossos d'Esquadra de competències plenes en matèria antiterrorista i de lluita contra el crim organitzat. Ambdues reivindicacions han estat presentades per Esquerra Republicana de Catalunya al Parlament i, tot i que han estat aprovades, la Generalitat no ha entaulat negociacions amb el Govern central per tal d'assumir-les.

G. Creació immediata de l'Escola Superior de Policia de Catalunya per tal de formar els comandaments dels Mossos d'Esquadra.

H. Recuperació del Comissari General de Seguretat, amb funcions reals de viceconseller d'Interior, del qual depenguin directament tots els cossos policials existents.

I. Unificació de la Llei de la policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i de la Llei de policies Locals: creació de la Llei de la policia de Catalunya.

J. Elaboració del Pla Català de Seguretat.

K. Institució del Consell de Seguretat de Catalunya.

L. Potenciació de l'Escola de Policia de Catalunya com a organisme encarregat de la formació dels membres de la Policia de Catalunya.

M. Elaboració i aplicació d'un pla de carrera professional que reculli tots els graus de l'escalfó de la Policia de Catalunya, amb homologació amb les corresponents titulacions acadèmiques.

N. Formació en totes les especialitzacions que s'hagin regulat per a la Policia de Catalunya.

O. Reciclatges professionals permanents.

P. Investigació en matèries formatives que permetin aplicar els mitjans més moderns en la matèria i estades de preparació professional a l'estranger.

Q. Dotació efectiva de la Policia de Catalunya, particularment pel que fa a les especialitats.

R. Creació efectiva de plans de formació i reciclatge amb la incorporació de plans d'autoformació.

S. Edició de publicacions professionals, tant per part de la Conselleria com de la Direcció General, que promoguin l'estudi i la investigació sobre les matèries de seguretat.

T. Promoció de les reformes legislatives necessàries per tal que els professionals de la Policia de Catalunya tinguin els mateixos drets sindicals que la resta de ciutadans de Catalunya.

U. Inserció de la Policia de Catalunya en totes les instàncies internacionals de seguretat.

V. Renovació total del sistema d'oposició i selecció d'efectius del Cos de Mossos d'Esquadra, potenciant-ne els aspectes nacionals i professionals.

X. Adopció, com a norma de funcionament, de fórmules de comunicació amb els agents socials indicats per a cada tipus de problemàtica.

Y. Aproximació a la ciutadania i edició de material específic i explicatiu de la feina del Cos, fent arribar la publicació externa al màxim de ciutadans i ciutadanes.

Z. Traspàs de competències com a policia judicial als Mossos d'Esquadra de Barcelona i acceleració del desplegament a la capital de Catalunya.

4.3.2. Coordinar i desenvolupar les policies locals

Des de la Conselleria de Governació hi ha una falta clara de control de les policies locals, moltes de les quals no compleixen la llei pel que fa a la formació dels seus membres. Això s'agreuja pel fet que l'Escola de Policia de Catalunya no és el centre de formació i reciclatge pel qual va ser

creada, de forma que no ofereix el suport indispensable a aquells municipis que desitgen millorar i aprofundir la preparació dels seus efectius.

El desplegament dels Mossos d'Esquadra ha provocat nombroses topades amb els ajuntaments, ja que no hi ha una clara delimitació de competències i, sovint, la Conselleria de Governació ha actuat amb prepotència passant per damunt de les competències que, en matèria de seguretat, tenen els ajuntaments.

Les nostres solucions:

- A. Manteniment de les policies locals com a policies de base del territori.
- B. Dotació efectiva de material i personal.
- C. Ús efectiu de l'Escola de Policia de Catalunya per als dos cossos de policia del nostre país, assumint en aquest punt tot allò que es reivindica per al Cos de Mossos d'Esquadra.
- D. Coordinació efectiva entre policies locals i Mossos d'Esquadra, especialment en aquells territoris on es produeix el desplegament.
- E. Obligació efectiva per a tots els ajuntaments per tal que els seus agents de policia local siguin formats a l'Escola de Policia de Catalunya, incloent-hi aquells que vinguin dels CFSE.
- F. Reforçament del paper dels alcaldes com a primera autoritat local en la coordinació de l'ordre públic i la seguretat ciutadana.
- G. Reestructuració de la Guàrdia Urbana de Barcelona pel que fa a funcionament, efectius i funcions:
 - Renovació d'efectius.
 - Revisió dels recursos actuals i adequació d'aquests a les necessitats de la ciutat.
 - Dotació de material i recursos.
 - Recuperació de la policia de barri per la seva proximitat a la ciutadania, de forma que es produeixi una detecció immediata dels problemes d'aquesta ciutadania.

4.3.3. Establir la seguretat civil adequada a les estructures socials actuals

Cal sumar a tots els problemes esmentats ante-

riorment la descoordinació en l'àmbit de la seguretat pública entre els diferents cossos de seguretat (Bombers, Mossos d'Esquadra, Agents Forestals, Guàrdia Urbana, CFSE), els organismes de voluntariat que presten serveis de Protecció Civil (bombers voluntaris, ADF, voluntaris forestals, Creu Roja) i altres serveis relacionats directament amb la ciutadania i amb la hipotètica i potencial situació d'emergència (SEM, O61, FECSA, Gas Natural, Empreses de transports —FGC, RENFE, Transports Metropolitans—, ports i aeroports, companyies d'aigües, bombers d'empresa, etc.), que provoquen actuacions desafortunades, com els incendis del Solsonès.

Cal afegir la manca de divulgació dels diferents plans d'emergències i seguretat civil existents, així com la seva actualització i revisió, en molts casos, i l'estudi i creació de nous plans allí on siguin inexistents o necessaris. Així doncs, podem afirmar que no hi ha la formació ni la informació a la ciutadania i a les entitats sobre les normes essencials de prevenció en cas d'emergència o d'incendi.

Les nostres solucions:

- A. Implantar, potenciar i divulgar el número de telèfon únic d'emergències. Aquestes campanyes s'haurien de dur a terme conjuntament amb els mitjans de què disposen les diferents administracions (premsa, ràdio, televisió, etc.)
- B. Engegar campanyes de formació i informació periòdica sobre la prevenció de situacions de risc, accidents, incendis, ensorraments, etc., a totes les persones, entitats, comerços, grans superfícies, petites i mitjanes empreses, etc.
- C. Creació del Corredor Verd a les vies ràpides i a les vies de pas més utilitzades pels vehicles d'emergències en les poblacions de més de 50.000 habitants i en aquelles que, per les seves peculiaritats, ho requereixin, per tal d'optimitzar la velocitat de resposta i reduir els perills en la conducció de vehicles prioritaris, tant per a la ciutadania com per als professionals de l'emergència.
- D. Garantir un servei de bombers professionals adequat per a totes les comarques i en servei de guàrdia permanent les 24 hores.
- E. Garantir un servei d'assistència sanitària

immediata a tot el territori de Catalunya mitjançant la xarxa de bombers i els serveis d'emergències mèdiques.

- F. Garantir la gratuïtat de tots els serveis urgents d'emergències i de seguretat civil com un dret bàsic universal.
- G. Establir una política global d'autoprotecció per a tota la població en temes de primers auxilis, incendis forestals, accidents a la llar, riscos laborals, etc.
- H. Augmentar de forma substancial el personal operatiu d'intervenció. Actualment el Cos de Bombers de la Generalitat no arriba als 1.600 professionals operatius, i el Cos de Bombers de l'Ajuntament de Barcelona és a la vora de 500, per cobrir la demanda de 6 milions d'habitants; les recomanacions europees són d'un bomber per cada mil habitants.
- I. Unificació del Cos de Bombers de la Generalitat amb el Cos de Bombers de l'Ajuntament de Barcelona, per tal d'oferir un servei únic i coordinat per a tota Catalunya, amb la millor gestió operativa i administrativa.
- J. Unificar tots els organismes de voluntariat que presten serveis de Protecció Civil (bombers voluntaris, ADF, voluntaris forestals) en un únic organisme que els aglutini i racionalitzi el seu servei, creant les especialitats necessàries.
- K. Establir convenis amb les administracions públiques amb competències que no disposa l'Administració de la Generalitat (ports, aeroports, ferrocarrils, etc.) per a la realització de plans conjunts i coordinats d'actuació.
- L. Organització d'un Congrés Català sobre Incendis Forestals, on siguin representades totes les institucions i organismes públics i privats i associacions relacionades amb el tema, que elabori un Llibre Blanc sobre la política de prevenció i extinció d'incendis forestals.
- M. Redistribució i nova creació de parcs de bombers professionals, segons els riscos potencials, la immediatesa i la qualitat de la intervenció.
- N. Incloure mesures de prevenció i d'autoprotecció en totes les actuacions dels diferents departaments de la Generalitat (territorials,

urbanístiques, sanitàries, educatives, de lleure, etc.)

- O. Col·laboració explícita amb els departaments, regidories i àrees d'Urbanisme i Obres Públiques, a l'hora d'habilitar carrers de viants, col·locació de mobiliari urbà, senyalització de zones de restriccions, construcció de túnels, etc.
- P. Planificació periòdica de simulacres d'incendi i evacuació en tots els edificis públics, i molt especialment a escoles, hospitals, geriàtrics i altres edificis peculiars.
- Q. Dotació de material informàtic i connexió entre tots els cossos i serveis de seguretat i emergències.
- R. Coordinar, potenciar i facilitar les pràctiques i la formació conjunta de tot el personal involucrat en l'emergència.
- S. Adequació, manteniment i noves adquisicions de mitjans materials d'intervenció, d'acord amb les noves tecnologies i amb els processos de formació del col·lectiu.
- T. Revisió, adequació, manteniment i senyalització de les boques d'incendi.
- U. Instal·lació d'una boca d'incendi en l'inici dels camins forestals estratègics, els edificis de més de cinc plantes i altres edificis emblemàtics (centres assistencials, hospitals, geriàtrics, escoles, centres comercials, hotels, locals de gran concurrència, etc.)
- V. Aplicació definitiva i desenvolupament total de la Llei de protecció civil aprovada pel Parlament de Catalunya.
- X. Dotació als voluntaris de Protecció Civil dels efectius i el material necessari, així com de la formació necessària.
- Y. Participació de totes les institucions en aquelles situacions d'emergència i coordinació de tots els serveis públics i privats susceptibles de ser mobilitzats.

4.4. JUSTÍCIA

4.4.1. Assolir la tutela judicial efectiva

L'actual Conselleria de Justícia no ha portat solució a uns problemes que han esdevingut endèmics: la lentitud en la resolució dels processos, el condicionament econòmic de les parts, la manca d'expectatives de rehabilitació i reinserció social. Pel que fa a Catalunya, en l'àmbit de la justícia, es manté una discriminació envers el català que situa l'ús de la nostra llengua molt per sota del que ja ha estat assumit per la nostra societat.

Les nostres solucions:

- A. Avançar cap a una justícia més igualitària per a totes les persones que compensi les diferències econòmiques, les d'estatus social i les d'origen.
- B. Independència real del poder judicial respecte al legislatiu i l'executiu.
- C. Democratització dels òrgans de govern de la jurisdicció.
- D. Una justícia de qualitat que compleixi els principis d'immediateza, contradicció i no dilació que han de regir el procés.
- E. En l'ordre civil, per tant en tot el dret privat, assumpció plena de competències legislatives i establiment de la darrera instància en el TSJC.
- F. En l'ordre penal, correcció pressupostària que permeti el suport a les víctimes dels delictes i la plena rehabilitació dels delinqüents.
- G. En l'ordre laboral, reprendre el principi tuitiu que en el seu origen el regia.
- H. En el contenciós, cal dotar els jutjats del contenciós per tal de reduir el colapse de casos existent.
- I. Cal establir un àmbit jurisdiccional propi a Catalunya, en tots els ordres, que impedeixi els retrocessos que periòdicament sacsegen la societat espanyola, i no la catalana, en els temes judicials.
- J. Impulsar la creació de més beques per a estu-

dants de dret catalans per fer la carrera judicial i la fiscal.

- K. Dotar percentatge de places de jutges i fiscals segons origen geogràfic per tal d'impedir la discriminació per raó de llengua.
- L. Planificar els processos de rehabilitació i reinserció social.
- M. Desenvolupar els jurats en tots els àmbits de l'ordre penal.
- N. Ajustar els mecanismes de la gratuïtat de l'exercici de l'acció per tal d'afavorir la igualtat en el seu ús.
- O. Prestigiar el torn d'ofici.
- P. Pel que fa als jutjats de pau, cercar solucions pressupostàries per prestigiar el que podríem anomenar com a *jurisdicció de baixa intensitat*.

4.4.2. Recuperar la credibilitat de l'Administració de justícia

L'Administració de justícia és un dels poders que gaudeix de menor credibilitat i estima per part de la ciutadania; els procediments són cars, lents i obscurs. Si a més d'això, les resolucions no sempre són les més justes i la societat, en el seu conjunt, qüestiona els professionals que hi intervenen, resulta del tot comprensible aquesta valoració tan negativa.

Les nostres solucions:

- A. Desenvolupar la Llei de planta judicial.
- B. Dotar-se de més recursos pressupostaris per crear nous jutjats.
- C. Redissenyar el funcionament de l'oficina judicial per fer-la més operativa i funcional, agrupant serveis i optimitzant els recursos materials i humans.

4.4.3. El català, la descentralització territorial i la justícia

Pel que fa a l'ús del català en l'àmbit del dret i de la justícia, no s'han assolit els mateixos avenços que en els altres àmbits, ni existeix la

mínima garantia dels drets lingüístics dels ciutadans en les seves relacions jurídiques privades i com a usuaris de l'Administració de justícia.

El concepte idiomàtic discriminatori de què parteix la LOPJ que reconeix el dret de jutges, fiscals i funcionaris a usar el català sempre que cap de les parts del procediment alegui indefensió, causa fallida del principi d'igualtat i del sistema de doble oficialitat lingüística vigent a Catalunya, més si es té en compte la impossibilitat fins ara de realitzar els processos selectius d'aquest personal i d'exigir-los el coneixement del català, no com a mèrit sinó com a requisit. Aquestes són les nostres solucions:

- A. Incrementar les mesures preses per la normalització lingüística, per tal de fer possible l'ús normal i preferencial del català.
- B. Impulsar la modificació del marc legal quant a les condicions d'accés i de permanència dels funcionaris.
- C. Accelerar els processos d'informatització progressiva dels jutjats.
- D. Potenciar la programació de cursos de català adreçats a integrants de l'oficina judicial i beques i subvencions a universitaris i llicenciats.
- E. Intensificar el desplegament de la xarxa de dinamitzadors i dinamitzadores i dotar-la del pressupost adequat.
- F. Promoure l'edició i difusió de textos legals, divulgatius i materials, per a professionals i estudiants, en català.
- G. Impulsar els acords necessaris, d'acord amb l'Estatut, per tal que les oposicions a places de notari/ària o registrador/a siguin competència de la Generalitat.

4.4.4. Els serveis penitenciaris i la rehabilitació

L'actual Codi Penal, a diferència de l'anterior, fa una aplicació més dura de les penes, ja que no preveu la concessió automàtica de beneficis com ara la redempció d'una part de la condemna per treball.

Allargassar l'estada a la presó, no només pot incrementar els nivells de conflictivitat a l'interior d'aquests centres, una possibilitat no desitjada, sinó que indubtablement pot dificultar el compliment del mandat constitucional que les penes privatives de llibertat han d'orientar-se cap a la reeducació i la reinserció social.

D'altra banda, la passivitat de la Generalitat pel que fa al problema de les presons catalanes i el creixement de la població reclusa, pot obligar a abordar aquest tema amb retard i amb preses, després d'anys d'inoperància i d'absència d'inversions en aquest terreny.

En aquest sentit, només cal recordar que els terminis del Pla de construcció d'equipaments penitenciaris no s'han complert.

Les nostres solucions:

- A. Millorar les instal·lacions penitenciàries per tal que complexin la seva finalitat reeducativa i de reinserció social.
- B. Actuar de forma simultània sobre les tres presons de la ciutat de Barcelona (Model, Wad-Ras i Trinitat).
- C. Cal esmerçar els recursos econòmics públics necessaris per aquesta actuació, i no plantejar-la com una operació urbanística especulativa.

5. UN PAÍS AMB RECURSOS SUFICIENTS, BEN GESTIONATS I AMB UN ENTORN FINANCER AL SEU SERVEI

5.1. ECONOMIA

5.1.1. Incrementar la sobirania en política econòmica i financera

Després de vint anys, CiU ha estat incapaç d'establir un sistema de finançament que assegurés la suficiència i l'autonomia financera de la Generalitat i que en garantis la capacitat normativa real. Aquest fet ha implicat una falta de sobirania, també, fiscal amb uns resultats inevitables:

Dèficit fiscal

Xifrat, en els estudis publicats més solvents, en més d'un bilió anual, fet que comporta que la diferència entre el que un ciutadà català aporta cada any al Govern central i el que en rep d'aquest sigui d'unes 200.000 PTA.

Fracàs de les fórmules de finançament del 1993 i del 1997

La falta d'encert o de voluntat del Govern ha fet, no només que s'hagués de negociar continuament millores en el finançament, sinó que ha implicat una falta absoluta de sobirania fiscal. Només cal recordar que amb el darrer "èxit" negociador de CiU, el traspàs del 30% de l'IRPF, Catalunya només va millorar el seu finançament, l'any 1997, en 6.623 milions.

Cal reconèixer, però, que amb aquest nou model de finançament totes les CA van veure millorat el seu finançament, però, de mitjana, les CA van veure augmentats els seus recursos en un 7%, mentre que Catalunya no arribava a aquesta xifra (6,8%) i d'altres com les Canàries i Galícia se situaven al voltant del 9,5%.

Dèficits en el finançament de la sanitat

La despesa pública en sanitat a l'Estat en relació al PIB encara està molt per sota de la mitjana europea (al 1997 en 330.000 milions) i el dèficit del sistema sanitari espanyol és enorme, degut en bona part a la seva infrapressupostació. Per tant, les CA amb la competència de sanitat són molt perjudicades per la manca de sensibili-

tat del Govern central a l'hora de dotar de recursos a la sanitat pública.

Catalunya, a més a més, té un seguit de costos diferencials respecte de la resta de CA, pel fet que el criteri de repartiment és la població beneficiària total, sense tenir en compte els elements que encareixen la despesa sanitària al nostre país: un envelliment de la població superior, un gran nombre de desplaçats que usen el nostre sistema sanitari, els centres d'excel·lència on es fa la recerca sanitària punta a l'Estat, la elasticitat renda positiva de la sanitat (més desenvolupament més demanda) i el cost de la vida diferencial superior a Catalunya.

Deficiències en la inversió estatal

La inversió pública estatal s'ha utilitzat constantment com a suposat element redistribuidor i de solidaritat i no ha seguit cap tipus de criteri d'equitat en funció de la població ni de l'eficiència econòmica a l'hora de realitzar-se.

La inversió regionalitzada procedent dels Pressupostos de l'Estat a Catalunya (82-98) és el 8,5% del total, quan Catalunya representa el 16% de la població, el 20% del PIB i el 23% de la recaptació d'impostos. En conjunt, les accions territorials de l'Estat per CA en el període 1987-1996, Catalunya ha rebut 242.304 PTA. per habitant, essent la mitjana estatal de 360.828 PTA. per habitant i Extremadura, 695.947.

Les nostres solucions:

A. Obtenir un règim fiscal que doti de major capacitat financera i normativa les administracions catalanes:

- Establiment del règim de concert econòmic per tal de recuperar la sobirania fiscal de Catalunya i control de l'Agència Tributària a Catalunya.
- Revisió de la distribució de recursos entre els diferents nivells administratius (Generalitat, consells comarcals, municipis). Proposem assolir un nivell de la despesa local del 40% del total de les despeses de les administracions catalanes.
- Major autonomia normativa sobre els impostos locals, majors competències dels muni-

cipis en la gestió dels padrons tributaris, increment de la participació dels ens locals en la tributació general (dotar el fons de cooperació local de Catalunya amb 400.000 MPTA.)

B. Obtenir una major capacitat normativa sobre els aspectes centrals de l'economia que en l'actualitat són en mans de l'Estat central:

- Ampliació del marc competencial català en temes econòmics (marc laboral, seguretat social, hisenda i fiscalitat, etc.)
- Traspàs dels serveis estatals amb incidència econòmica i de les infraestructures (ports, aeroports, xarxa ferroviària, correus, autopistes).

C. Millorar el finançament de la sanitat:

- Quantificar el veritable dèficit sanitari per tal de poder sufragar-lo definitivament.
- Repartir els recursos per al finançament de la sanitat seguint criteris capitatius, però rectificats pels elements que fan més cara la despesa sanitària en unes zones que en d'altres: envelliment, desplaçats, excel·lència, cost de la vida, elasticitat renda positiva.

D. Millorar la inversió estatal a Catalunya seguint com a criteri bàsic a l'hora de repartir la inversió pública l'assoliment d'una vertadera igualació de la inversió per càpita (iguals recursos per habitant), però afegint-hi factors correctors que permetin recuperar el deute històric que té l'Estat vers Catalunya. En poques paraules, l'objectiu final és que Catalunya rebí el 16% de la inversió estatal, però per recuperar tot el que s'ha deixat de rebre fins avui, cal rebre durant els propers anys un percentatge superior.

5.1.2. Consolidar l'Estat del Benestar

Es critica sistemàticament des de posicions conservadores, i tant a l'Estat espanyol com a la resta dels estats europeus, la possibilitat de mantenir alhora les fórmules d'Estat del Benestar i l'estabilitat financera.

La realitat és que no s'ha fet cap esforç per tal de racionalitzar l'actual sistema financer de les prestacions socials i, d'altra banda, hem patit noves retallades de recursos destinats a assegurar una major justícia social per part dels governs

del PP-CiU, que han abocat algunes prestacions a una insuficiència pregonia.

Cal recordar, però, que l'Estat del Benestar és un dret adquirit per tots els ciutadans i ciutadanes i que no s'hi pot renunciar per culpa de la mala gestió que en fan els responsables polítics. A més, no s'ha d'oblidar que si bé Catalunya, pel que fa al PIB, se situa dins d'uns estàndards europeus alts, pel que fa a cobertures socials se situa a un dels nivells més baixos d'Europa (19% en front del 30% de països com Dinamarca o Finlàndia). Això és degut a la doble circumstància d'estar sotmesa al règim general de protecció social d'Espanya (la famosa "Caja Única"), un dels més baixos a Europa, i al fet que any rere any Catalunya experimenta un IPC més elevat que la mitjana de l'Estat.

Així doncs, l'establiment d'un Espai Social Català propi és un acte d'estricta justícia social. Rebutgem, doncs, el pretext solidari de la "Caja Única" perquè Catalunya, per drets, per necessitats i per capacitats, té prou entitat per poder ser pensada tota sola sense que això pugui significar cap vulneració dels principis de solidaritat i de progrés internacional que tot partit d'esquerres ha de tenir.

Les nostres solucions:

A. Consolidar el sistema públic i català de prestacions econòmiques de protecció:

- Garantir i introduir les reformes necessàries en el sistema de pensions contributives per dotar-lo d'estabilitat financera, mitjançant mesures efectives com són la separació de les fonts de finançament, la simplificació dels règims especials, la millora dels mecanismes de recaptació i l'adequació de les pensions als increments del cost de la vida per tal de mantenir el seu poder adquisitiu.
- Garantir l'adequació periòdica de les pensions catalanes als nivells d'inflació catalana, evitant així l'actual pèrdua de poder adquisitiu dels pensionistes catalans i catalanes.
- Creació d'un indicador propi de salari mínim interprofessional per Catalunya, adequat i ajustat a l'evolució del cost de la vida a Catalunya.

B. Ampliar les dotacions pressupostàries en les funcions del benestar: sanitat, ensenyament o accés a l'habitatge.

C. "Aprimar l'Estat": reduir acció pública en àrees del benestar en les quals la provisió privada de serveis pot ser més eficient. Mantenir el paper de control i finançament de l'administració pública (per garantir la eficàcia, la universalitat i la gratuïtat).

D. Incrementar la dotació i abast dels programes de protecció de la família.

5.1.3. Plantejar una veu específicament catalana en el procés d'unificació europea

Una part de l'esforç necessari per a dur terme la Unió Europea recau sobre sectors específics de la nostra economia (xocs asimètrics), sense que es compensin mitjançant intervenció de les administracions governades pel PP i CiU.

A més, la balança fiscal amb la Unió Europea és negativa: entre els 30.000 MPTA i 80.000 MPTA en els darrers anys. I es produeix la paradoxa que Catalunya, amb un PIB per càpita inferior a la mitjana europea en ser considerada una regió rica dins un estat pobre, és aportadora neta a la UE. Amb una mitjana del 0,4% del seu PIB, que és el percentatge aproximat que destinen a Europa potències econòmiques com Alemanya i Holanda. Altres estats molt més rics que Catalunya com Dinamarca i Luxemburg són receptors nets de la UE, així com la majoria de les 50 regions de nivell de renda similar a Catalunya.

Aquest dèficit és fruit en bona mesura de l'estructura de l'Estat espanyol, que ens impedeix rebre recursos d'Europa en ser una regió rica vers la resta de l'Estat, tot i ser una regió pobre a nivell europeu. Cal cercar criteris de redistribució de recursos a Europa en conjunt i no pas a nivell d'estats, que la solidaritat intraeuropea tingui present el nivell real de riquesa per càpita a Europa.

Cal acabar amb el greuge comparatiu de ser aportadors nets mentre territoris i estats més rics que Catalunya són receptors nets.

Les nostres solucions:

A. Contribuir a la construcció de la Unió Europea amb veu pròpia, mitjançant representació catalana als organismes i amb propostes elaborades des d'organismes catalans que desenvolupin les polítiques de coordinació amb la Unió Europea.

B. Articular les mesures necessàries per pal·liar els xocs asimètrics i evitar el seu impacte negatiu en la nostra economia.

C. Posar fi a la balança fiscal amb Europa, canviant la política redistributiva al si de la UE, basant-la no en la posició relativa al si de cada Estat, sinó en el conjunt de la UE.

D. Reformar el sistema d'assignació de fons europeus:

- Obtenir que a Catalunya els criteris d'assignació de fons estructurals es mesurin sobre territoris més petis i homogenis, com podrien ser les comarques.
- Millorar la gestió del cofinançament de programes per part de la Generalitat.
- Reclamar el manteniment dels fons estructurals per reduir les disparitats territorials de nivells de renda.

5.1.4. Desenvolupar mesures de suport a l'economia productiva catalana

El govern de CiU ha desatès la base industrial i comercial catalana que tradicionalment ha comptat amb una xarxa de pime que contribueix al desenvolupament econòmic i a la creació d'ocupació. Així mateix, ha col·laborat activament en que una part significativa de l'estalvi dels catalans i catalanes (estimada en 500.000 milions de PTA anuals) es dediqui a inversions financeres en l'Estat espanyol, en lloc de contribuir a crear riquesa i ocupació el país:

- Política industrial deficient.
- Pèrdua de control sobre grans sectors econòmics.
- Carència de polítiques actives pel finançament de la petita i mitjana empresa.

Les nostres solucions:

A. Ampliació de les dotacions pressupostàries a programes de suport a la petita i mitjana empresa.

B. Gestió pròpia dels programes i organismes públics o semipúblics de suport als sectors productius.

C. Modificar la legislació de contractes amb l'Administració pública per tal de reservar un percentatge de la licitació oficial a pimes catalanes.

D. Modificació de la fiscalitat per incentivar la inversió, la modernització i la innovació tecnològica en les PIME.

E. Introducció de reformes legals per reduir els impagats i generar una major estabilitat del nostre sistema econòmic.

F. Suport específic a l'economia social: increment dels ajuts pressupostaris per a les societats anònimes laborals i cooperatives de treball associat. Introduir les reformes legislatives necessàries per tal de facilitar a aquestes empreses l'obtenció de finançament dels seus plans d'inversió i revisió del seu sistema de seguretat social.

G. Creació d'un instrument propi de regulació del sector financer amb més competències que l'actual Institut Català de Finances (Banc Públic de Catalunya). Aplicar de forma estricta les competències d'intervenció, regulació i sanció que l'actual legislació dóna a la Generalitat per tal que les caixes d'estalvi catalanes, en l'exercici de llurs activitats, persegueixin de manera real els seus objectius de desenvolupament econòmic, social i cultural de Catalunya, sempre tenint present el seu caràcter benèfic, social i sense ànim de lucre.

G. Modificar l'actual Llei de caixes d'estalvi per tal de garantir:

- Que les caixes participin en el finançament de la construcció de noves infraestructures productives a Catalunya o en la millora de les actuals.
- Que les caixes participin de manera activa en el desenvolupament de l'economia productiva amb el finançament preferent de les pimes catalanes.
- Que les caixes destinin part dels seus excedents per col·laborar en la construcció, millora o ampliació d'infraestructures culturals a Catalunya a proposta del Parlament de Catalunya.
- Que les caixes participin de manera activa en el desenvolupament de les empreses d'economia social.
- Que la modificació de l'actual Llei afecti també a les caixes d'estalvi forànies amb actuació a Catalunya pel que fa al compliment dels punts anteriors.

H. Modificar l'actual Llei de caixes d'estalvi en la línia de democratitzar els òrgans directius d'aquestes entitats, fent-los el més plurals possible, a través de:

- Millorar la transparència del procés de selecció i posterior elecció de les persones que integren els seus òrgans de govern.
- Garantir la presència de persones de probada solvència en els camps de l'economia i les finances a proposta de la pluralitat de forces representades al Parlament de Catalunya.
- Limitar el mandat dels membres dels òrgans de govern de les caixes.

5.1.5. Reformar la política pressupostària de la Generalitat

La política pressupostària duta a terme per CiU des del Govern de la Generalitat ha estat marcada per greus deficiències que ja han merescut crítiques per part nostra:

- Manca de rigor en l'execució.
- Excès d'organismes autònoms i empreses públiques per defugir el control parlamentari.
- Gestió deficient del deute.
- Reducció de les inversions en infraestructures territorials i mediambientals.

Les nostres solucions:

A. Elaboració de la Llei pressupostària amb mesures de rigor i austeritat i, alhora, incrementar el control parlamentari sobre l'execució pressupostària.

B. Reducció del deute públic.

C. Simplificació i racionalització de l'estructura d'organismes autònoms i empreses públiques.

D. Reducció estructural de la despesa corrent.

E. Increment de la inversió pública en infraestructures i en equipaments mediambientals

F. Inversions específiques en infraestructures destinades al reequilibri territorial i desenvolupament de polítiques econòmiques específiques per aquesta finalitat.

6. UN PAÍS LLIURE I DEMOCRÀTIC

6.1. LLIBERTATS PERSONALS

6.1.1. Eixamplar les llibertats personals

L'objectiu final de les polítiques de sexualitat és eixamplar les llibertats personals i en el cas concret de gais, lesbianes i bisexuals van dirigides a dos nivells, primer incidir en el canvi cap a actituds socials positives respecte aquestes formes d'afecte i sexe i, segon, igualar-los legislativament en drets i deures.

La visió social d'estranyesa respecte les homosexualitats és causa d'un terç dels suïcidis entre adolescents i de la transmissió sexual de la sida entre els joves gais. Aquesta situació cal canviar-la presentant des dels mitjans de comunicació una visió no homofòbica.

Les nostres solucions:

- A. Integrar la Llei d'unions estables de parella al si del Codi de família. El contingut de la Llei d'Unions esdevindria un títol nou del Codi de família.
- B. Qualificar de *família* les unions estables de parella, per tal d'estendre a aquestes unions la protecció social, econòmica i jurídica que els poders públics han d'assegurar a tota la família.
- C. Equiparar la situació jurídica dels membres d'una unió estable de parella a la dels cònjuges. En aquest mateix sentit i pel que fa a aquelles matèries on el Parlament de Catalunya encara no tingui competències, incitar i donar suport a l'elaboració de propo-

sicions de llei per a presentar-les a la Mesa del Congrés de Diputats.

- D. Adequar la legislació catalana a la resolució A3-0028724 sobre la igualtat de drets dels homosexuals i de les lesbianes en la Comunitat Europea; aquesta recomanació vol com a mínim, garantir els plens drets i beneficis del matrimoni.
- E. Garantir la seguretat jurídica als membres d'una unió estable així com a favor de terceres persones, tot establint un registre administratiu d'àmbit català.
- F. Desenvolupar processalment tota la legislació familiar catalana per tal de millorar l'efectivitat i la seva aplicació.
- G. Fer ús de la via de l'article 150.2 de la Constitució per tal de transferir al Parlament de Catalunya, entre d'altres matèries, la regulació parcial del matrimoni.
- H. Legislar la mateixa proposta sobre l'IRPF i l'impost de successions i donacions que la resta de les famílies.
- I. Igualar l'edat de parella entre matrimoni i unions estables per als menors emancipats.
- J. Crear una comissió d'estudi de la situació laboral i en l'àmbit de la educació pel que fa als gais i les lesbianes.
- K. Donar resposta a través de l'ICS al canvi de sexe, a través de protocol mèdic, per a les persones amb aquest greu conflicte de gènere.

7. UN PAÍS SOBIRÀ

7.1. PROPOSTA D'ERC SOBRE POLÍTIQUES DE COOPERACIÓ ENTRE CATALUNYA, PAÍS VALENCIÀ, ILLES BALEARS I ARAGÓ

L'article 145.2 de la Constitució espanyola assenyala la possibilitat d'establir convenis entre comunitats autònomes per tal d'acomplir i prestar serveis que els siguin propis; així com la possibilitat d'establir acords de cooperació autoritzats per les Corts Generals. Així mateix, es disposa en l'article 27.1 i 27.2 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Vints anys després de l'aprovació de l'Estatut, encara no s'han utilitzat mai aquestes possibilitats legals. L'acord recent establert entre les comunitats autònomes de Madrid, Castella-La Manxa i Castella i Lleó per tal de crear un òrgan comú de cooperació, pot significar un precedent que faciliti la visualització del que és l'Espanya real i que signifiqui una superació de fet de l'esmicolament institucional i territorial de l'Espanya de les 19 autonomies. En el cas de Catalunya existeixen raons diverses que justificarien el desplegament d'aquestes facultats legals que permeten la cooperació amb altres comunitats autònomes, especialment les veïnes. Les raons que justifiquen aquesta coordinació procedeixen de:

- A. La continuïtat territorial que obliga a coordinar polítiques mediambientals, energètiques o d'ordenació del territori.
- B. Els llaços culturals que provenen de compartir total o parcialment la llengua catalana com a pròpia, així com els vincles culturals entre l'Aragó i part del País Valencià
- C. Els drets històrics compartits fins al 1714 en una estructura política comú.
- D. La tradició política basada en els valors del pactisme i el confederalisme i una concepció plural de l'Estat.
- E. Els reptes que planteja la unificació europea, amb la necessitat de partir de territoris amb una massa crítica demogràfica i econòmica suficient per pesar a Europa.
- F. Els interessos econòmics comuns en tant que

regió econòmica, coneguda com a Eix Mediterrani-Ebre, així com una estructura socioeconòmica progressivament similar i una situació de la balança de pagaments amb l'estat, normalment perjudicial.

En aquest sentit, la publicació de l'estudi encarregat pel Departament d'Economia i Finances sobre *La balança de pagaments de Catalunya* ha fet evident que en realitat el 60% del superàvit de la balança comercial de Catalunya amb Espanya, és en relació a l'eix Mediterrani-Ebre, zones globalment tant deficitàries fiscalment amb l'Estat com Catalunya. Quasi el 40% de tots els intercanvis de Catalunya es fan amb els territoris del que l'estudi anomena *la primera corona*, és a dir, de Balears, País Valencià i Aragó. Que de València, Catalunya importa el 20% i hi exporta el 19% i d'Aragó importa el 18% i hi exporta el 16%.

Al voltant de Catalunya es dibuixa una primera corona que, en termes agregats (exportacions més importacions), absorbeix un 38,5% de tots els intercanvis amb la resta de l'Estat i que inclou València (amb un 17% del total del comerç exterior català), Aragó (16,2%) i les Balears (5,4%). La primera corona significa en termes agregats 2,1 bilions de pessetes d'intercanvis. L'eix de l'Ebre i Mediterrani significa més de la meitat de les relacions exteriors catalanes (55% en el total 57% amb Cantàbria, en mitjana dels anys 93-94); la zona de l'Ebre aporta un 31% (Aragó, Rioja, Navarra i País Basc) al que es podria afegir per extensió un 2% de Cantàbria total un 33%. L'arc mediterrani (Balears, València i Múrcia) és el 25%.

Ens trobem, doncs, davant d'uns territoris que constitueixen un autèntic mercat interior altament integrat. La implantació de l'Estat de les autonomies ha servit per dotar d'autogovern els territoris d'aquesta macroàrea, però, paradoxalment, ha significat molts cops la cristallització de maliances d'ordre polític que no es corresponen en absolut amb el grau cada cop més elevat d'interrelació econòmica i, per tant, en certa manera també social. Seria, doncs, desitjable que, salvant la defensa dels interessos particulars que correspon a cadascun dels governs autònoms d'aquests territoris, es prenguessin iniciatives col·legiades per donar suport polític i per

fomentar el que ja és una realitat econòmica davant dels reptes europeus. De la mateixa manera, cal establir bases de cooperació en els àmbits territorial, cultural i d'aprofundiment de l'autogovern.

ERC proposa des del Govern de la Generalitat i des dels ajuntaments:

- A. Crear un òrgan de cooperació comuna entre els governs de les comunitats autònomes veïnes de Catalunya (Aragó, València i Balears) i desenvolupar al màxim les possibilitats de signatura de convenis continguda en la Constitució i l'Estatut.
- B. Negociar l'establiment d'un conveni de col·laboració per a la normalització lingüística i la divulgació del català entre les comunitats autònomes en les que aquesta llengua és pròpia, totalment o parcial, en part del territori.
- C. Promoció conjunta de la pròpia indústria cultural (cine, audiovisual, editorial, arts de l'espectacle...) per assolir la massa crítica suficient per garantir-ne la modernització del sector i la projecció europea i internacional.
- D. Establir un intercanvi d'informació i una coordinació estable entre les polítiques econòmiques (industrials, turístiques, agrícoles, de recerca) dels altres governs de les comunitats autònomes veïnes de Catalunya (Aragó, València i Balears).
- E. Promoure la interrelació entre els organismes que estudien les diverses balances de pagaments, especialment la fiscal, amb l'Estat en les diverses comunitats autònomes veïnes de Catalunya, per tal de facilitar l'acostament de posicions dels diversos governs pel que fa al model de finançament autonòmic de l'Estat i, alhora estudiar les possibilitats de col·laboració mútua en futurs estudis.
- F. Fomentar i patrocinar la interrelació entre les institucions i els agents socials i econòmics de Catalunya i de les comunitats autònomes veïnes, especialment donant suport a la coordinació universitària i entre col·legis professionals, sindicats i patronals.
- G. Completar la recepció del mitjans de comunicació públics de totes les comunitats autònomes de l'àrea catalanoparlant en aquesta àrea, per configurar un espai comunicacional compartit.
- H. Promoure des dels municipis l'agermanament entre pobles i ciutats de Catalunya amb d'altres poblacions del País Valencià, les Illes Balears i Pitiüses i la Franja (Esquerra Republicana de Catalunya es compromet a agermanar els municipis on deté l'alcaldia i a promoure-ho en les que participa en el govern). Aquests agermanaments han de fomentar l'intercanvi entre les societats civils respectives, especialment en l'àmbit de la cultura popular o de les escoles.

